

FARMA MILNÁ, s.r.o.

šumavská ekologická firma

20 let

**hospodaření a rozvoje zemědělské farmy
v šumavsko – lipenské oblasti**

1993 – 2013

FARMA MILNÁ, S.R.O.

rodinná firma - 1.5.1993

PROVOZ MILNÁ

1993

PROVOZ MALŠÍN

1995

PROVOZ MUCKOV

2003

DLOUHODOBÁ KONCEPCE FIRMY:

ODCHOV MASNÉHO SKOTU SE ZAMĚŘENÍM NA
PRODUKCI A PRODEJ V SOULADU
S EKOLOGICKÝMI POŽADAVKY NA ÚDRŽBU
A OCHRANU KRAJINY

ČLENOVÉ RODINY FARMY MILNÁ,s.r.o. VE VZTAHU K ZAKLADATELI

Ing. Václav Valenta,CSc. zakladatel firmy, spolumajitel a ředitel

Marie Valentová, manželka

Ing. Jiří Valter, zeť,

Ing. Galina Valterová, dcera, spolumajitelka firmy

Ing. Jiří Valter, vnuk, výrobní náměstek firmy, budoucí nástupce a pokračovatel

Mgr. Aneta Pinková – Valterová, PhD. vnučka

Úvodní stručné zhodnocení vývoje hospodaření

FARMA MILNÁ, s.r.o. – v létech 1993 až 2013

Jak vyplývá z podnázvu firmy – Šumavská ekologická farma – je prostorem jejího působení jedna z nejkrásnějších oblastí jižních Čech – Šumava. Vlastní hospodaření uskutečňuje firma od samého počátku především v osadě Milná na 896 ha pronajaté zemědělské půdy s počátečním stavem 323 ks skotu, s pronajatými stroji a částečnými zásobami krmiva. Její zaměření je v počátečním období především na mléčnou produkci a zajištění dostatečné krmivové základny.

Po dvou letech, v roce 1995, začíná své zemědělské podnikání v prázdných a částečně zdevastovaných objektech živočišné výroby a na pozemcích obce Malšín, v katastrálním území Ostrov, v rozsahu 504 ha zemědělské půdy. Postupně pak rozšiřuje své působení nejen na další pozemky v oblasti Malšínska, ale i v obvodu města Vyšší Brod.

V roce 2003 odkupuje firma za 4 mil. Kč zemědělský areál na Muckově, v katastrálním území obce Černá v Pošumaví.

V dalších letech, především pro zajištění zdroje krmných obilovin a potřebě stelivové slámy, vytváří firma malé hospodářství v rozsahu 80 ha zemědělské půdy a jedné stáje v Záluží a Opalicích v blízkosti Kamenného Újezda.

S platností od 1.9. 2000 získává Farma Milná, s.r.o. certifikát ekologického hospodaření, čemuž je nyní podřízen celý systém hospodaření a zejména chovu skotu.

V doplňkových aktivitách se firma zabývá lesní činností, která zahrnuje nejen vlastní těžební a pěstební část, ale i odlesňování a navrácení ploch dřívější zemědělské půdy do koloběhu. V katastrech na území farmy byla založena dvě honební společenstva, která uskutečňují právo myslivosti a zejména péči o zvěř. Svou aktivitu vyvíjí i v oblasti rybníkářství, vystavěli dva rybníky na Malšínsku a jeden v oblasti obce Lutová u Suchdola nad Lužnicí.

Nezapomíná se ani na obnovu a revitalizaci krajiny ve formě výsadby stromů, úpravy cest, odvodnění zamokřených ploch, úpravy vstupů do areálů, včetně výstavby sakrálních památek.

Úspěšné podnikání celé firmy umocňuje především v posledních letech provedená celková rekonstrukce zemědělského areálu na Milné, Ostrově a Muckově. Přinesla téměř ideální podmínky pro ekologický chov skotu a podstatně zvelebila důležitou část krajiny a okolí v jednotlivých obcích. Přestože zatížení skotem na 1 ha se neustále zvyšuje, jsou stále rezervy v travních porostech a tak bylo přikročeno k výstavbě bioplynové stanice jako doplněk chovu skotu. Odchov masného skotu však nadále zůstává tím nejdůležitějším odvětvím na farmě a je mu vlastně podřízena téměř veškerá činnost.

HISTORIE ZÁJMOVÉ OBLASTI

1 – Od prvního osídlení do roku 1945

V mnoha historických pramenech najdeme pasáže o vzniku šumavské krajiny od nejstarších dob. Pro tuto publikaci jsem si dovolil využít údaje z německé kroniky obce Bližná a rovněž z Pamětní knihy městyse Dolní Vltavice.

Na počátku čtvrtohor začíná první doba ledová. Na konci poslední doby ledové / asi před 14 tisíci léty/ byl na tomto území, které Římané nazývaly Severní les, jenom les a voda. Postupně různými geologickými proměnami zde vznikala různá jezera, která později vytvořila tzv. Šumavské prajezero, které se rozkládalo od Horní Vltavice až po Čertovu stěnu a svou šíří sahalo až ke Světlíku. Když pak voda, průlomem u Loučovic odtekla, vyrostl na rozbahněné půdě na úbočích svahů a vyvýšenin hluboký les, který staří Římané i Řekové již tehdy nazývali Šumava. Po stránce geologické je Šumava nejstarší masiv historické České země.

První osídlení

Prvními známými obyvateli zde, ale i v dalších oblastech, byli B ó j o v é – po nich dostává země jméno Bojohémum, Bohémia latinsky, Böhmen německy.

Bylo to asi ve 4. století před naším letopočtem a byl to jeden z kmenů Keltů, kterých bylo asi 55.

Tento románský kmen je později vytlačen germánským kmenem Markomanů. Po nich pak přišli do našich krajů Gothové, ale i tito byli vypuzeni divokými Huny, kočovným kmenem z Dálného východu. Hunové pak zemi zpustošili a opět odtáhli. *Po všech těchto kočovných kmenech přicházejí do opuštěné a prázdné země v VI. století po Kristu slovanské kmeny, které postupně osídlí celou Českou zemi.* Na jihu Čech se usazují tři samostatné kmeny a to: Netolici, Boletici a Doudlebové, jak na ně dodnes ukazují názvy míst – Netolice, Boletice a Doudleby, jež tehdy byly jejich středisky. Přírozenou hranicí těchto tří kmenů bylo pohoří Blanský les.

Boje o moc

Netolici sídlili severně tohoto pohoří, Boletici jižně a Doudlebové východně. Tyto kmeny se často mezi sebou potýkaly, navzájem se přepadávaly a zvláště výbojný býval kmen Boleticů. V zájmu své bezpečnosti a obrany si proto stavěly kmeny svá hradiště, strážniště a pozorovatelný na vysokých kopcích, horách a vyvýšených bodech v krajině vůbec.

Při pútkách a bojích jednotlivých kmenů slabší z nich podléhaly a přicházely do područí silnějších, až postupně moc nad Českou zemí se rozdělí mezi tři nejsilnější kmeny a to: kmen Čechů, usedlý ve středu země kolem Prahy, kmen Slavníkovců se střediskem v Libici nad Cidlinou a kmen Vršovců na východ odtud.

Jižní Čechy se v této době / X. století/ dostávají pod nadvládu mocného kmene Slavníkovců, jehož území tvoří nyní dlouhý pruh země, sahající od Šumavy celým povltavím až mezi řeky Cidlinu a Jizeru. Kmeny odtud na západ ovládali Čechové a na východ Vršovci. Řevnivost, boje a zápasy o moc mezi nimi však trvaly dál, až v roce 1094 dochází ke krvavé srážce mezi Slavníkovci a Vršovci, jež končí úplným vyvražděním Slavníkovců na hradě Libici a vítězní Vršovci po zapálení a rozboření Libice ovládnou celé někdejší území Slavníkovců.

Tím se však stanou vážným a nebezpečným susedem kmeni Čechů, až dojde nakonec k jejich porážce v roce 1108. Je to Svatopluk, kníže z kmene Čechů, který po porážce Vršovců ovládne celou zemi a tato pak dostává své jméno po vítězném kmenu Čechů – Čechy.

Tím se tedy i jižní Čechy stanou majetkem českého knížete. Kníže Vladislav I. /1140 – 1173/, který si též později vysloužil titul královský, daruje šumavské hvozdy kolem horního toku Vltavy Vítkovci z Prčice jako odměnu za věrné služby, které Vítek poskytoval českému knížeti v bojích o český knížecí stolec. Vítek si v těchto tmavých hvozdech vystaví pevný hrad na nejvyšším vrcholu pohoří sv. Tomáše a dá mu jméno Vítkův kámen. Tento hrad se stane kolébkou šlechtického rodu Vítkovců a základem jejich panství v jižních Čechách. Hrad měl již od počátku svého založení velký význam na pomezí panství Vítkovců a později i Rožmberků i jeho střežiště stezky linecké, po níž se k nám dopravovala z Rakouska sůl a provozoval tehdejší obchod mezi naší zemí a Bavorskem.

Zájmovou oblastí je především Frymbursko

Ve stínu panství Vítkovců zakládá při řece Vltavě zvikovský purkrabí Hirzo nynější Dolní Vltavici, když toto území dostal předtím darem od českého krále Václava I. /1230 – 1253/. Darované území se táhlo jako dlouhý pruh od Boletic na jihozápad k zemským hranicím a zaujímalo jednu a půl míle čtvereční. Střediskem tohoto panství učiní Hirzo osadu jím založenou, které dá jméno H i r z o v. Teprve později je toto místo přezváno po řece Vltavě na Vltavici. K jeho zboží patří mimo jiné též vesnice Mokrá, Radslav, Bližná, Černá, Hůrka, Olšov, Hořice, Hubenov, **Kovářov a Frymburk**.

STRUČNÁ HISTORIE FRYMBURKA – FRIEDBERG

První písemná zmínka o Frymburku je z roku 1277. Původně trhové městečko leželo na obchodní stezce z Horního Rakouska do Čech. Rod Vítkovců, který kolonizoval tento kraj, vybudoval nad vltavským brodem jakýsi věžovitý hrádek sloužící k ochraně – z čehož vychází i název Frymburk.

První dochovaná zpráva se zmiňuje pouze o kapli, která byla věnována nejprve benediktýnskému probošství v Zátoni a v roce 1277 jí spolu s jinými vesnicemi věnoval Vítek z Krumlova klášteru ve Vyšším Brodě. Svědkem tohoto darování byl frymburský farář Přebyslav a tak lze toto svědectví považovat za první písemnou zmínku o obci.

Z počátku osidlování a budování Frymburka se mnoho písemností nedochovalo, podlouhlý tvar náměstí nám však napovídá, že mohlo jít o osadu, která vznikala okolo tržiště a byla již zřejmě na konci 13. století trhovou vsí. Název zněl též: Friberch, Friedberch, Fridburch, Phrimurch, Friberg, Friedberg).

Jak uvádí František Schusser o osídlení bezprostředního okolí Frymburku na konci 12. a začátku 13. století svědčí i archeologický nález u dnešní chatové osady Lojzovy Paseky. Byly zde nalezeny střepy, pocházející z keramických zásobnic, které byly zdobeny šroubovicemi, vlnicemi a mřížkovým kruhem. Pravděpodobně se jedná o zbytek sídliště, které dnes leží pod hladinou lipenské přehrady. Samotný Frymburk leží na prastaré zemské stezce, která vedla z rakouského Obermühl přes Neufelden a rušič k frymburskému brodu přes Vltavu a dále na Náhlov k dnešnímu Malšínu, kde u hory Thurmberg, což znamená věžiště či tvrziště, se spojila s jinou zemskou stezkou z Lince a Vyššího Brodu. Obě stezky, jak od Frymburku, tak i od Vyššího Brodu, od Thurmbergu společně pokračovaly přes Běleň k Zátoni.

Z roku 1379 je dochována první zmínka o Frymburku jako městečku, postupně se zde začínají konat trhy, které však nejsou ještě ani v roce 1456 pravidelné. Petr Vok z Rožmberka pak propůjčil Frymburku v roce 1492 městské právo, podle kterého bylo obyvatelstvo osvobozeno od odúmrti. Vilém z Rožmberka udělil měšťanům právo vařit pivo.

V roce 1541 při požáru na Hradčanech a Malé straně shořely Zemské desky a tak Rožmberkové dali pořídít celkový soupis všech hradů, tvrzí, měst a obcí. Celé panství bylo rozděleno na rychty. Pod rychtu Frymburk patřily vedle samotného městečka i vesnice Hrdoňov, Milná, Hrušnice, Kovářov, Lhota a Náhlov.

Až do roku 1848 je Frymburk poddaným městečkem panství Rožmberk, které patří Rožmberkům do roku 1600, kdy panství daruje poslední Rožmberk Petr Vok svému bratranci hraběti Janu Zrinskému. Ten však v roce 1612 umírá a panství připadá Janu Jiřímu ze Švamberka. V roce 1620 dostává rožmberské panství od císaře Ferdinanda II. hrabě Jan Bonaventura Buquoy, jehož rod přichází o panství v roce zrušení poddanství, ale vlastníkem pozemků je až do roku 1945.

HISTORIE OBCE MILNÁ – MÜHLNÖD

Historický lexikon obcí z r. 2005 uvádí:

MILNÁ v r. 1869 pod názvem Mühlnet osada obce Wadetschlag v okr. Kaplice, v r. 1880-1890 pod názvem Milnet osada obce Wadetschlag v okr. Kaplice, v r. 1900-1910 pod názvem Mühlhöd osada obce Wadetschlag v okr. Kaplice, v r. 1921-1930 osada obce Svatonina Lhota v okr. Kaplice, v r. 1950 osada obce Frymburk v okr. Kaplice, od r. 1961 část obce Frymburk v okr. Český Krumlov.

Alternativní názvy : - Milnet - Mühlnet - Mühlneith- - Mühlhöd - Milná

Milná je poprvé připomínána v roce 1373 jako „silva et Milna“, tedy jako les u Milné. V roce 1379 uvádí rožmberský urbář název „Milna at Frymburk“, tedy jako Milná u Frymburka.

První německý zápis z roku 1457 ukazuje na to, že první slabika byla vyslovována jako „Mü“ a první člen byl tak spojen v Mühle, čímž dostalo místa význam mlýnská pustka, přestože v osadě nikdy mlýn nebyl.

Původní osídlení bylo české, což poznáme podle českého označení. Teprve po druhé vlně kolonizace, po husitských válkách, dostali se do obce německy hovořící obyvatelé.

V češtině bylo místní jméno nejdříve vyslovováno jako něco mylného, pochybného, klamného a nejistého. Ve druhé polovině 16. století bylo místní jméno volně přeloženo jako Mlynářov.

V roce 1841 měla Milná 13 domů a 90 obyvatel, v roce 1862 to bylo 11 domů a 120 obyvatel. V letech 1850 až 1920 byla samostatnou obcí, v letech 1921 až 1930 patřila pod obec Svatoňova Lhota a od roku 1950 patří k obci Frymburk.

Milná, německy Mühlhöd spadala v roce 1910 pod soudní okres Vyšší Brod, panství Rožmberk a farou do Frymburka, uvádí se zde 11 domů a 71 obyvatel, z toho žádný české národnosti. Uprostřed kruhové, roztroušené návsi, byl rybníček a zděná kaplička / *František Schusser – Putování za růží a lilí 2007*/.

Výřez z mapy znázorňuje vesnici Milná v roce 1949

Repro www.stranky.cenia.cz - Národní inventarizace kontaminovaných míst

HISTORIE HRUŠTIC – WADETSTIFT

Hrušnice, německy Wadetstift, jsou poprvé uváděny již v roce 1234, tedy dříve, než byl založen hrad Rožmberk či cisterciácký klášter Vyšší Brod. Antonín Profous uvádí první písemnou zmínku o Hrušticích „...Johanes episc. Prag villam Hruzitze in provincia Behinensi cedit monto de Milevsko“, což znamená, že v onom roce 1234 patřily již Hrušnice premonstrátům z kláštera v Milevsku, který byl založen v letech 1184 až 1187. Historik J.V. Šimák ve své knize Středověká kolonizace v zemích Českých píše, že „v letech 1310 až 1337 není vyměrování v lesích kolem Frymburka ukončeno a vesnice frymburské jsou skoro vesměs drobné a jejich plůžina paprskovitě dělena“. V roce 1317 obdržel frymburský kostel desátek z lánů vyměřených i v budoucích v Hrušticích“. Tato zpráva znamená, že v roce 1317 Hrušnice přešly pod správu frymburské fary a tak premonstráti z Milevska „předali“ Hrušnice blízkému premonstrátskému klášteru ve Schläglu a Hrušnice jsou zde nazývány Watnaw. O tom, že se jedná opravdu o Hrušnice jsem se přesvědčil v Urbáři zboží Rožmberského, který v roce 1379 uvádí u rychty Frymburk „Waczlawastiffit vel Hruschticze Watnaw“. Německé jméno ve druhém členu „stiffit“ znamená církevní založení, kterého se v jižních čechách užívalo ve smyslu českého jména Lhota a v prvním členu je uvedeno jméno lokátora, takže český volný překlad Hruštic je Václavova Lhota. Hrušnice se staly sídlem rychty a později obce, kam až do roku 1945 patřily Hrdoňov, Kovářov a Posudov.

V roce 1379 měly Hrušnice šest domů a teprve po třicetileté válce jejich počet stoupl na osm. Od samého založení ve 13. století zde byla vyměřena jen velká jedno či dokonce dvoulánová hospodářství, tedy 20 až 40 hektarů půdy. Tyto plochy nikdy nebyly děleny, či dokonce drobeny, jak se dělo v jiných místech trvalého osídlení. Bylo to dáno dohledem blízkého kláštera ve Schläglu. Hrušnice stály na návrší na levém břehu Vltavy a podkovovitá návěs měla pěkný výhled na Vltavu. Uprostřed návsi, při cestě od Kovářova k Frymburku stávala kaple se zvoníčkou. Omítnuté domy měly štíty s valbou směřovány do návsi.

V Tereziánském katastru z poloviny 18. století patřily Hrušnice v rustikálu pod Rožmberské panství, majitelem byl hrabě František Leopold Buquoy. Bylo zde osm domů a je zde uvedeno, že „poddaní nerobotují, platí však reulicis dalším příplatkem“. Dále je zde uvedeno, že pastviny a lesy jsou obecní. V dominikálu jsou v Hrušticích uváděny dva mlýny na nestálé vodě a u jednoho mlýna je uváděna i pila. Při farním každoročním sčítání bylo v roce 1749 uvedeno 83 „duší“, což byli obyvatelé nad deset let.

Na počátku 20. století bylo v Hrušticích jedenáct domů a 116 německých obyvatel. Do konce druhé světové války se počet statků rozrostl na třináct. Je zajímavé, že převážná většina statků bylo průjezdných, kde hospodářská část bývala na levé straně vjezdové brány spolu s výminkem a zadní část statku nebyla zastavěna. / podle textu Františka Schussera /

Výřez z mapy znázorňuje vesnici Hrušnice v roce 1949

Repro www.stranky.Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst

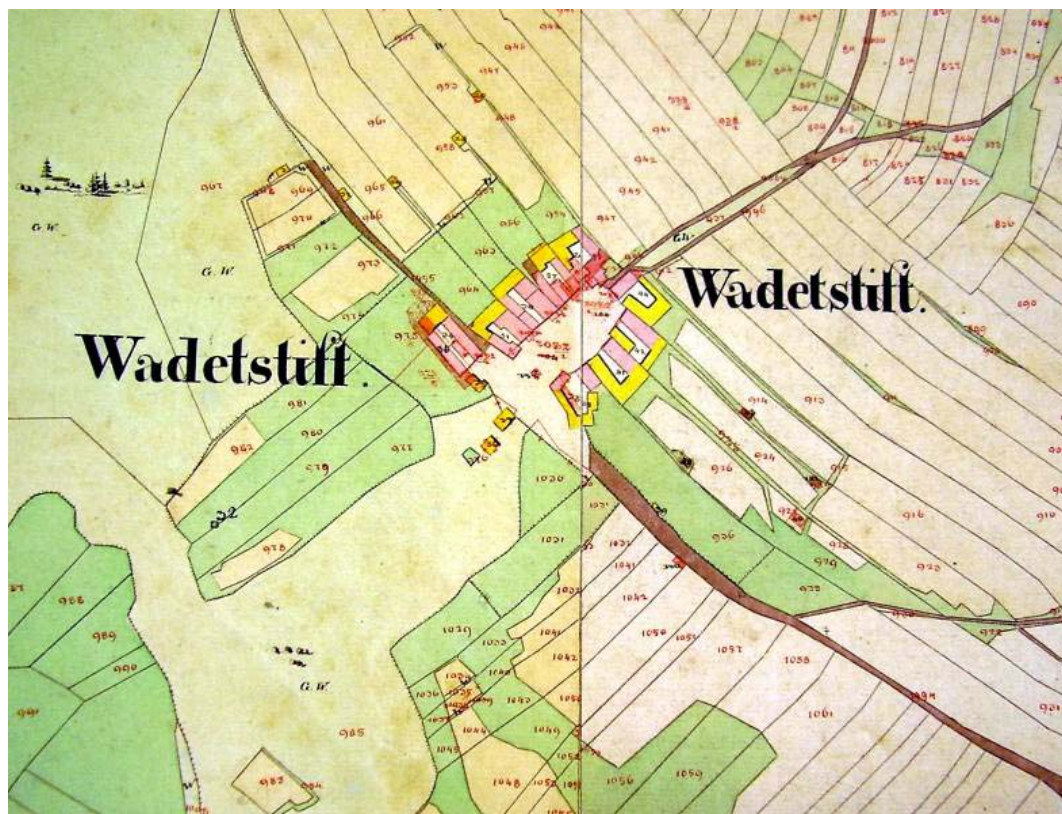
Václavova Lhota byla založena tak, že vrchnost (v případě Hruštic premonstráti z Milevska) najmula jakéhosi Václava, aby řídil klučení lesa, likvidaci spálených porostů a přeměnu takto odlesněné plochy na pastviny a ornou půdu.

Lokátor byl pověřen obstaráním osadníků a rozdělením půdy mezi ně. Za svou práci dostával lokátor peněžitou odměnu a v případě, že v nové osadě zůstal, byla mu vyhrazena některá práva. Noví osadníci byli nejméně osm, ale i dvacet let osvobozeni od placení poplatků. Teprve potom odváděli desátky a vykonávali smlouvenou robotu, která byla ruční a potažní a činila do roka jen několik dní. Pole a políčka osadníků byla většinou malá a každý nový osadník stavěl své domy a hospodářství u polí a jen málokdy tehdy "na návsi".

Převzato - www.ckrumlov.info

Dobové foto Hruštic – www.zanikleobce.cz + z archivu Kroniky obce Černá v Pošumaví

Hruštic (Wadestift) na mapě Stablního katastru z roku 1826

HISTORIE KOVÁŘOVA- SCHMIEDSCHLAG

Kovářov, německy Schmiedschlag, je poprvé připomínán v Urbáři Rožmberském v roce 1379 jako „villa Smydslag vel Kowarzew ad Frymburk.“ Německý název znamenal „kovářovu paseku“. V roce 1379 je zde uváděno devět osedlých, z toho jeden kovář. Stejný počet domů je uváděn nepřetržitě až do roku 1757.

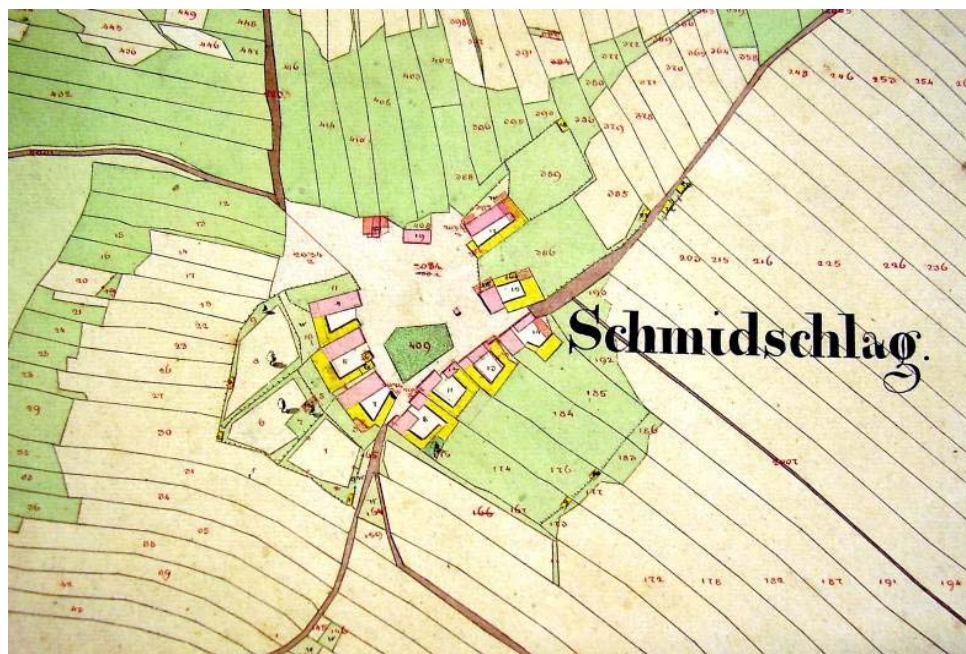
Ačkoliv měly Hrušnice menší počet domů než Kovářov, patřil Kovářov vždy pod rychtu a později až do roku 1945 pod obec Hrušnice. Bylo to dáno tím, že Hrušnice odevzdávaly Rožmberkům a později Buquoyům větší dávky než Kovářov. Osm statkářů se živilo zemědělstvím a z plodin zde byl hojný len. V několika písemnostech je uváděno „kraj chudý, hojně se pěstuje a zpracovává len.“ Zbývající drobné chaloupky byly postaveny v druhé polovině 18. století a byla to obydlí lesních dělníků co v létě plavili i vory.

Před první světovou válkou měl Kovářov 15 domů a 111 německých obyvatel. Nepravidelnou návěs tvořilo sedm kamenných šumavských statků čtvercového typu s kapličkou uprostřed. Tyto domy měly čísla popisná devět až šestnáct, tedy jako Hrušnice. Dalšíh pět malých domků mělo na konci druhé světové války pouze označení A až E, zbývající dva - zřejmě také domky - byly od roku 1913 zbořeny / podle Františka Schussera/

Výřez z mapy znázorňuje vesnici Kovářov v roce 1949

Repro [www stránky Cenia](http://www.stranky.Cenia) - Národní inventarizace kontaminovaných míst

Kovářov / Schmiedschlag/ na mapce Stablního katastru z r. 1826

Stavby na mapách Stabilního katastru jsou barevně rozlišené, karmínově proložené jsou veřejné budovy (kostely, zámky, radnice), zděné objekty jsou označeny červeně a dřevěné objekty žlutě (skutečnost je však značně složitější, takže toto nelze absolutizovat). Kovářov, který nikdy nebyl samostatnou obcí (v této době byl místní částí obce Hruštica – Wadetstift, dnes obce Frymburk), byl kompaktní osadou tvořenou několika zemědělskými statky obklopujícími téměř čtvercovou návés. V této době zde žilo přibližně 110 obyvatel, všichni německé národnosti. (*Gemeinde Wadetstieft, Ústřední archiv zeměměřictví a katastru v Praze*).

HISTORIE HRDOŇOVA – HEINRICHSÖD

Hrdoňov, německy Heinrichsöd, je poprvé připomínán v Urbáři Rožmberském v roce 1379. Jméno Hrdoňov vzniklo z Hrdonova dvora. Osobní jméno Hrdoň vzniklo ze staročeského hrdoň=hrdý člověk. Německé jméno znamenalo Jindřichovu samotu. Obě jména naznačují, že zde původně byl dvůr nebo samota. Tedy jediný osdlý. V roce 1379 je v urbáři uveden „Hainreichsed vel Hrdonyow ad Frymburk“ který má již deset osdlých, tedy deset domů. Z toho plyne, že zde muselo být osídlení mnohem dříve.

Protože Hrdoňov je blízko Hruštic, reálná je úvaha, že zde bylo osídlení již v druhé polovině 13. století. Po třicetileté válce se počet domů zvýšil na jedenáct a stejný počet domů byl i v roce 1757.

Z pravidelného náměstí uličního typu se rozbíhaly cesty ke všem třem osadám rychty. Uprostřed náměstí na svahu byla kaple s věžičkou a po obou stranách patrové kamenné šumavské trojboké statky, pouze tři statky byly čtvercové, tedy „mladšího vysazení.“ V roce 1930 postihl prakticky celou obec velký požár, který zničil všechny střechy, ale do zimy byly všechny domy „pod střechou.“ Dříví na krovy bezplatně poskytl Schwarzenberkové. Zřejmě nejstarší hruštický rod, uváděný již ve 14. století, byl rod Kullerů, který je později jmenován jako rod Kollerů.

Výřez z mapy znázorňuje vesnici Hrdoňov v roce 1949

Repro www.stranky.cenia.cz - Národní inventarizace kontaminovaných míst

Dobové foto Hrdoňova/ Vlastimil Hromada – Kohoutí kříž /

HISTORIE BOBOVCE – KNĚŽICE – PFAFFENSCHLAG

Historický lexikon obcí 2005 uvádí:

Bobovec v r. 1869 pod názvem Pfaffenschlag, osada obce Světlík v okr. Krumlov, v r. 1880-1890 pod názvem Kněžice, osada obce Světlík v okr. Krumlov, v r. 1900-1910 pod názvem Pfaffenschlag, osada obce Světlík v okr. Krumlov, v r. 1921-1950 osada obce Světlík v okr. Český Krumlov, v dalších letech jako osada zanikla (součást obce Frymburk v okr. Český Krumlov)

V Ottově encyklopedii najdeme:

(*Pfaffenschlag*), osada, hejtmanský a okres Krumlov, fara Světlík, pošta Hořice u Krumlova; 14 domů, 82 obyvatel německé národnosti (1890), Lužný mlýn, hájovna a samota Hammer. Datum založení: 1283. Asi

v pol. XIII. stol. darován dvorec **Kněžice** s farou světlickou klášteru drkolenskému a od těch čas až do zrušení poddanství zůstal při této fáře.

Výřez z mapy znázorňuje vesnici Bobovec v roce 1949 - *Repro www stránky Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst*

HISTORIE POSUDOVA - STÜBLERN

Historický lexikon obcí 2005

POSUDOV v r. 1869-1910 pod názvem Stüblern osada obce Wadestift/ Hrušnice/ v okr. Kaplice, v r. 1921-1930 osada obce Hrušnice v okr. Kaplice, v r. 1950 osada obce Frymburk v okr. Kaplice, v r. 1961-1972 část obce Frymburk v okr. Český Krumlov, k 1.1.1973 jako část obce zanikla.

Výřez z mapy znázorňuje vesnici Posudov v roce 1949
Repro www stránky Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst

Lokalita na toposekci třetího vojenského mapování, reambulace 1922 (toposekce 4552/2).

Tato mapa ukazuje území v době první československé republiky. Je zajímavá tím, že se zde již objevují české názvy osad a obcí, ačkoli jsou v této době sídla v oblasti ryze německá. Mapa je velmi podrobná a dává plastickou představu o podobě tohoto území, které bylo podstatně bohatší a členitější o samoty, křížky, myslivny, mlýny (Herren M., Reise M., Hammer M.) a osady, které ve druhé polovině 20. století zanikly. Dopravním, obchodním a správním centrem oblasti je městečko Frymburk (Friedbg.) s farním kostelem, mostem a osadou Frýdava (Friedau). Ostatní obce a osady (Kovářov – Schmidschlag, Hrušnice – Wadestift, Posudov – Stüblern, Milná – Mühlndorf, Lojzova Paseka - Loisreith) jsou na odlehlejších místech, spojeny jen prašnými cestami. Oproti předchozím mapování se podoba krajiny příliš nezměnila, což dokládá odlehlost tohoto území. (*Ústřední archiv zeměměřictví a katastru v Praze*)

Lipenský kraj se rozvíjel díky své odlehlosti velmi pozvolna. Do poloviny 20. století zde z průmyslu působila pouze celulózka (později přeměněná na papírnu) v Loučovicích (1884), v okolí Černé v Pošumaví se průmyslově těžila tuha, bylo zde několik pil a dvě sklárny. Oblast byla významnou těžařskou oblastí. Schwarzenbergové z obavy, aby těžba dřeva na jejich panství pro výnosnost prodeje saským kupcům neklesla, zavedli saskou metodu pěstování monokultur smrku. Smrk byl tehdy nejlepším stavebním dřívím, čemuž odpovídala i dobrá prodejní cena.

Krajina byla osídlena především německým obyvatelstvem a v roce 1938 byla připojena k Německu. Šest let německé okupace / 1939 – 1945/, mělo za úkol vyhladit český národ v jeho historickém domově a v rámci “Drang nach Osten” poněmčít zcela nejen naše pohraničí, ale i celou zemi. Pohraniční území zůstalo po celou dobu druhé světové války odtrženo od ostatního území Čech a Moravy a bylo k němu připojeno až po jejím skončení.

Velké plány nadněmecké myšlenky se zcela ztratily. Těžko může na historickém jevišti vydržet to, co je založeno na výbojích, násilí a útisku.

2 – Od roku 1945 všeobecně

Konec II. sv. války a osvobození

Květen 1945 znamenal konec válečných útrap, svobodu přinesly do této oblasti jednotky americké armády. Bylo to v neděli 6. května 1945, kdy se k obci Frymburk přibližovaly americké tanky od Přední Výtoně. Nebylo to ovšem nijak jednoduché. Jak uvádí *František Schusser* tehdejší vedoucí NSDAP hodlal Frymburk bránit „do posledního dechu“. Část frymburských žen to však odmítla, přesto byl most německými vojáky obsazen. Při příjezdu Američanů byl však ve směru k Přední Výtoni vyvěšen bílý prapor a vedoucí NSDAP spolu se starostou a velitelem Volkssturmu nesli bílý prapor vstříc americkým vojákům.

V blízkosti Frymburka skončily druhou světovou válku hned tři poražené armády. Jednak německá armáda, dále RONA, která je známá pod názvem Vlasovci, což byli sovětsí váleční zajatci, kteří se dali naverbovat na stranu fašistického Německa a skončila zde i maďarská sanitní jednotka bojující po boku německé armády.

Odsun německého obyvatelstva

František Schusser píše: „ Ve dnech od 17. července do 2. srpna 1945 byla v Postupimi uspořádána konference vítězných mocností: Sovětského svazu, Spojených států amerických a Velké Británie. Jednalo se zde o poválečném uspořádání poměrů v Evropě. Tato Postupimská konference mimo jiné rozhodla i o „přesídlení německých obyvatel z Polska, Československa a Maďarska.“ Tuto skutečnost „přesídlení“ Němci jen minimálně konstatují a vše svádí na „Benešovy dekrety“. Z našeho pohledu odsun, z německého pohledu vyhnání a dle mezinárodní Postupimské dohody přesídlení.“

Ve Frymburku a okolí se během roku 1945 žádný organizovaný odsun neuskutečnil, pouze několik rodin uteklo za pomoci amerických vojáků za hranice / *Kronika Frymburka*/. První hromadný odsun byl uskutečněn 4. dubna 1946 a bylo v něm 90 osob. Poté byly odsuny prováděny v rozmezí 10 – 14 dnů, takže do konce října byly téměř skončeny.

Oblast byla převážně zemědělská a tak nejdříve byli odsunuti všichni němečtí nezemědělci, u zemědělských statků byla snaha o jejich co nejdříve fungování. I přesto při postupném odsunu nastal problém se zajištěním dobytka v prázdných usedlostech, aby nedocházelo k hromadným úhynům. Proto byl dobytek podle kategorií sveden do stájí a tam krmen do té doby neodsunutými Němci, čímž se podařilo zachránit značný majetek. Nejhorší situace však byla v říjnu a v listopadu 1946, kdy Němci již byli zcela odsunuti a dosídlenců na krmení, ošetřování a dojení nebylo. Dobytek v tu dobu volně pobíhal po polích a pastvinách až do zámruzu a sněhu.

Osídlování oblasti

Již od června 1945 přichází noví osídlenci, téměř všichni sem přidělení jako národní správci jednotlivých podniků, obchodů a firem.

Hlavní nápor nových osídlenců však nastal v polovině roku 1946 a na jaře r. 1947. Přesto zůstávalo mnoho usedlostí neobsazeno, protože mezi nimi bylo málo zemědělců a většina odešla pracovat do loučovických papíren.

Řada dosídlenců nepřišla do pohraničí s úmyslem trvale se zde usadit, ale šlo jim o pouhé obohacení. Ve *frymburské kronice* jsou záznamy o tom, že některé neobsazené domy jsou vykrádány a ničeny a stávají se tím nevhodnými pro další dosídlence.

3 - Milná – zemědělské hospodaření – postupný vývoj

Horská pastvinářská družstva

Podle výnosu ministerstva zemědělství z 15. ledna 1946, se na základě připravovaného odsunu německého obyvatelstva, začalo se zakládáním horských pastevních družstev. Jejich zřizovateli byly některé vnitrozemské i pohraniční okresy a pastevní družstva byla nájemci půdy a zemědělského majetku.

V oblasti Milné tak začalo v roce 1947 fungovat Horské pastvinářské družstvo v Kovářově, které založil okres Jihlava. Nemělo však dostatek pracovníků ani potřebné znalosti a zkušenosti a tak výsledky byly nevalné.

Založení jednotného zemědělského družstva/ JZD/

V roce 1949 bylo ve Frymburku založeno JZD I. typu, prvním předsedou byl Karel Vlášek a prvním počinem výstavba drůbežárny. V r. 1950 přechází JZD na II. typ hospodaření, obhospodařuje celkem 300 ha zemědělské půdy, ovšem hospodaření se potýká s velkými problémy. *Jak uvádí Kronika Frymburka* má družstvo nejen málo členů, naprostý nedostatek krmiva, ale především velmi špatnou pracovní morálku. Po osmi letech své živořící existence se stává k 1.4. 1958 součástí Státního statku Černá v Pošumaví.

Vznik Státního statku Frymburk

V červnu r. 1950 byl ve Frymburku rovněž zřízen Československý státní statek, který měl výměru 4 500 ha zemědělské půdy a skládal se z oddělení Blatná, Kovářov, Přední Výtoň a Slupečná. Ke Kovářovu patřila i Milná. Statek vznikl ze zrušených Horských pastevních družstev Jihlava a Jindřichův Hradec. Ředitelem statku byl jmenován Rudolf Kubík. Hospodaření statku je však rovněž, stejně jako JZD, velmi špatné a to nejenom pro velmi malé mechanizační vybavení, nevhodné ustájení živočišné výroby, ale především pro naprostý nedostatek krmiva. K 1. únoru 1951 je z těchto důvodů Státní statek Frymburk zrušen.

Vznik Státního statku Černá v Pošumaví

Delimitací z částí statků Český Krumlov, Frymburk, Želnavá a Světlík, vzniká k 1. lednu 1951 Československý státní statek Černá v Pošumaví. Z bývalého Statku Frymburk přechází oddělení Blatná a Kovářov / s Milnou/, oddělení Přední Výtoň a Slupečná přechází pod Státní statek Vyšší Brod.

V roce 1958, kdy Státní statek Černá v Pošumaví převzal i JZD Frymburk, je prakticky veškerá zemědělská půda této oblasti pod správou tohoto statku a Milná jedním z pěti hospodářských oddělení Státního statku Černá v Pošumaví.

Opět Státní statek Frymburk

Ovšem další delimitací v roce 1960, přechází Milná do nově vzniklého Státního statku Frymburk a stává se jedním z hospodářství tohoto statku spolu s Blatnou, Frymburkem, Přední Výtoní a Slupečnou.

Ředitelem statku se stává Jaromír Nekovařík. V roce 1962 je uváděna měsíční hrubá mzda na jednoho pracovníka ve výši 1 190 Kč a hrubá zemědělská výroba činí na 1 pracovníka 21 000 Kčs.

Po odchodu Jaromíra Nekovaříka do důchodu nastupuje na Statek Frymburk v roce 1966 nový ředitel František Vlach. Vedoucím hospodářství Milná je Drahoslav Beneš. Výrobní výsledky celého statku se postupně zlepšují, výraznou měrou k tomu přispívá zejména hospodářství Milná. V roce 1968 dosaženou dojitostí 2 838 l na jednu krávu se statek Frymburk zařadil na první místo mezi statky v okrese, přičemž největší podíl mělo hospodářství Milná, které zvýšilo meziroční dojitost o 687 l. Průměrný měsíční výdělek činil 1 764 Kčs.

V roce 1968 se na Milné dokončila výstavba tří dvojdomků ve směru na Černou v Pošumaví.

Po invazi spojeneckých vojsk do ČSSR v srpnu 1968 dochází k celostátním kádrovým prověrkám a po nich končí jako ředitel statku k 1.9.1969 i František Vlach. Novým ředitelem se stává Stanislav Dvořák, dosavadní vedoucí hospodářství Zvonková na Státním statku Černá.

Oborový podnik Státní statky Šumava – odštěpné závody

V roce 1971 se Statek Frymburk stává odštěpným závodem nově vzniklého Oborového podniku Státní statky Šumava.

Na hospodářství Milná je v roce 1972 dokončena výstavba kravína na 100 kusů v hodnotě 3 200 tis. Kčs. Statek Frymburk má v té době celkem 402 pracovníků a průměrná měsíční mzda činí 2 114 Kč. Dojitost na Milné dosáhla v roce 1973 celkem 2 966 l / dojnici / rok.

V té době se uskutečňuje i výstavba šesti dvojdomků s rozpočtem 4 012 tis. Kčs. V roce 1975 byla dokončena výstavba výkrmny brojlerů nad kravínem Milná s celkovou kapacitou 14 000 ks celkově za 420 tis. Kčs.

Další delimitací v roce 1976 již zcela zanikl Odštěpný závod Černá v Pošumaví, byl sloučen s Odštěpným závodem Frymburk, kde je vytvořeno sídlo a ředitelství nově vzniklého Odštěpného závodu 02 Frymburk. Ředitelem statku je nadále Stanislav Dvořák.

OZ 02 Frymburk má k 1.1.1976 celkem 860 pracovníků, výměra zemědělské půdy činí 11 190 ha, chová 5 600 ks skotu, z toho 2 260 ks dojnic, dále 650 ks prasat a 61 000 ks brojlerů.

Hospodářství Milná zaniklo a je sloučeno v jeden celek s Frymburkem jako hospodářství Frymburk. Vedoucím hospodářství je Jan Račák.

Některé ukazatele výroby OZ 02 Frymburk v roce 1981

Celkem bylo na závodě pěstováno 2 547 ha obilovin – dosažen výnos 30,15 q/ha

z toho byl jarní ječmen na ploše 909 ha - výnos 29,73 q

ozimé žito na ploše 784 ha - výnos 35,24 q

oves byl pěstován na ploše 854 ha - výnos 25,93 q

Postupně od roku 1978 se nejen zvyšovala výměra pěstovaných obilovin / cca o 400 ha/ , ale úplně se upustilo od pěstování ozimé i jarní pšenice, snížily se plochy jarního ječmene / cca o 600 ha/, naopak se více pěstovalo ozimé žito, které zaručovalo i vyšší hektarový výnos. Na Milné se pěstovalo ozimé žito v roce 1980 na ploše 202 ha.

Na závodě se dále pěstoval stonkový len / zhruba 300 ha/ a kukuřice na siláž, jarní směsky a dále jednoleté a víceleté pícniny. Na Milné, která byla součástí provozu Frymburk se pěstovaly brambory pro zabezpečení naturálií zaměstnancům celého závodu.

Produkce rostlinné výroby dosáhla výše 22 471 tis. Kčs při spotřebě 133,85 kg NPK na 1 ha.

Od roku 1982 se Milná stává samostatným hospodářským provozem Odštěpného závodu 02 Frymburk, Oborový podnik Šumava.

Osevní plochy na Milné v r. 1985

Ozimy byly pěstovány na ploše 355 ha, z toho ozimé žito na 189 ha a ozimá pšenice na 10 ha. Jařin pak bylo zaseto celkem 156 ha, převážně jarním ječmenem. Dále se pěstovala na 30 ha kukuřice na siláž, na 15 ha brambory pro potřebu naturálií celého Odštěpného závodu, na 54 ha ostatní jednoleté plodiny / směsky, kapusta/ a na 160 ha víceleté pícniny.

V tomto roce bylo na provozu Milná sklizeno celkem 10 319 t v přepočtu na zelenou píci, z toho nejvíce na víceletých pícninách(5 100 t), a dále z kukuřice (2 232 t). Sena bylo sklizeno 111 t a senáže se siláží celkem 514 t.

Vznik Agrokombinátu Šumava

Od 1.7. 1988 pokračuje Odštěpný závod Frymburk dále, patří však pod nově vzniklý Agrokombinát Šumava.

V roce 1989 odchází do důchodu Stanislav Dvořák a jako ředitel nastupuje Ing. Bronislav Gloga, dosud jako zootechnik odštěpného závodu Vimperk.

Jednotlivé provozy hospodaří ve stejném složení, vedoucím provozu Milná je Jiří Huňáček.

Listopadové události roku 1989 však ukončují sedmiměsíční působení Ing. Glogy ve funkci ředitele a je nucen statek opustit. Na statku bylo uskutečněno na všech provozech referendum k volbě nového ředitele, kterým se stal od 12. března 1990 Ing. František Záhora, vedoucí hospodářství Horní Planá a v letech 1978 až 1988 agronom závodu Frymburk.

Plánovaná výstavba na Milné

Přestože po listopadu 1989 docházelo postupně k převratným změnám, odštěpný závod Frymburk pokračoval nadále v plnění svých hlavních funkcí.

Byla připravena i projektová dokumentace pro výstavbu a rekonstrukci celé farmy živočišné výroby na Milné, která sestávala:

- výstavba kravína na 240 ks a teletníku na 320 ks
- rekonstrukce kravína III. na porodnu pro 100 ks
- rekonstrukce kravína II. na teletník pro 100 ks
- rekonstrukce kravína I. na výkrm prasat, případně rezervu
- výstavba seníku o ploše 8 000 m³
- výstavba volných silážních žlabů 2 x 2000 m³ + 1500 m³ krytého
- výstavba složiště organických hnojiv
- rekonstrukce čerpací stanice nafty

Samozřejmě, že vzhledem k nastalým událostem se nic z toho neuskutečnilo.

Konec platnosti některých ekonomických ukazatelů

Před rokem 1989 byly v zemědělské výrobě uplatňovány některé systémy dotační politiky ke stabilizaci výroby v jednotlivých oblastech.

Zemědělské podniky byly zařazeny již v sedmdesátých letech 20. století do „ produkčně ekonomických skupin“ t. zv. PES podle příznivosti podmínek k zemědělské výrobě. PES 1 – 21 znamenal, že podniky platily pozemkovou daň a naopak podniky zařazené v PES 22 – 42 dostávaly tzv. diferenciální příplatky k tržbám za výrobky vlastní zemědělské výroby.

Na závodě Frymburk byl provoz Světlík zařazen do PES 24 / příplatek 6 Kčs / a naopak provoz Pasečná do PES 39 / 80 Kčs/. Provoz Milná byl v PES 26,5 / 18,50 Kčs/.

Vyplácel se rovněž tzv. pohraniční příplatek ke mzdám a to nejen v zemědělství. Jeho výše činila 10%.

Dále byly vypláceny t. zv. stabilizační věrnostní odměny zaměstnancům s trvalým pobytem a odpracovanými léty. Ještě v roce 1990 bylo na závodě Frymburk vyplaceno na těchto odměnách celkem 849 587 Kč. Pro jednoho zaměstnance to byla zpravidla částka 2 000 Kčs.

Rokem 1990 veškeré tyto příplatky skončily. V dalším období byly PES zrušeny, zařazení do těchto skupin se však využívalo i nadále ke stanovení výše dotací v oblastech s nepříznivými půdními i jinými podmínkami.

Vznik Statku Frymburk, státní podnik

S platností od 1.1.1991 se Odštěpný závod Frymburk delimitoval na dva samostatné závody – Černá, st. podnik a Frymburk, st. podnik. Konkurzní komisí v Písku je ředitelem st. podniku jmenován dosavadní ředitel Ing. František Záhora.

Od 1.1. 1991 je Milná provozem samostatně hospodařícího Statku Frymburk, státní podnik, vedoucím je jmenován František Vlach, dosud vedoucí agronom závodu Frymburk.

Porovnání vybraných položek k 30.6.1991

položka	Statek Frymburk	provoz Milná
ha zemědělské půdy	4281	854
pracovníků	375	42
V D J	2446	305
výkony celkem	23811 tis.Kčs	3873 tis Kčs
výkony na pracovníka	71464 Kčs	91323 Kčs
náklady celkem	40857 tis.Kčs	5664 tis.Kčs
náklady na pracovníka	109345 Kčs	133553 Kčs

Stavy hospodářských zvířat 1992 na Milné

krávy	-	248 ks
telata do 3 měsíců	-	121 ks
jalovice nad 2 roky	-	34 ks
c e l k e m	-	403 ks

Zemědělská půda k 1. 1. 1993 na Milné

orná půda	-	506,63 ha
louky	-	299,09 ha
pastviny	-	90,72 ha
c e l k e m	-	896,44 ha

Systém dalšího hospodaření na Statku Frymburk je rovněž pod vlivem nových ekonomických podmínek a tlaků. Od samého počátku je vše směřováno k postupné likvidaci a zániku státních statků v celé republice.

Na Statku Frymburk se sice stále vyrábí v rostlinné i živočišné výrobě, dokonce je snaha i o rozšíření mnoha nezemědělských činností, podaří se vystavět Jatka, ve spolupráci s Otavanelem Třeboň se utváří šicí dílna, prodávají se výrobky z masa i mléka / t. zv. z auta/, ale stále ubývá zaměstnanců, dobytčím se pokrývají restituční nároky a pomalu se připravuje privatizace.

Na všech provozech se omezují nákupy všeho druhu a začínají se snižovat stavy pracovníků. V rámci transformace se jako první osamostatňuje Stavební středisko a vzniká nový subjekt pod názvem FAO.

Statek Frymburk připravuje privatizační projekt, nejprve jako akciová společnost, posléze jako přímý prodej, nejprve jako pronájem vybraným zájemcům.

V dalším období probíhající privatizační proces byl velmi složitý, postupně všechny Statky v ČR obdržely zpracovanou metodiku privatizace statků na disketách. Jako prvořadý se vedle restituce jevil pronájem veškerého majetku Statku vybraným a schváleným uchazečům.

Stavby a ostatní zařízení včetně bytového fondu se projednávaly s Pozemkovým fondem, smlouvy na pronájem strojů a zařízení, dojníc a ostatních zvířat, zásob, DKP a dalšího materiálu sepisoval st.podnik přímo s vybraným nájemcem.

Pronájem na Statku Frymburk se postupně realizoval s dalšími subjekty a to Fragam,s.r.o., Kerim, s.r.o., Frymagro,s.r.o., FAO v.o.s., a Služby JPS, s.r.o.

Ukončení činnosti provozu Milná

Provoz Milná byl připraven jako první a tak se 28.dubna 1993 uskutečnilo setkání všech zaměstnanců provozu s novým nájemcem ing. Václavem Valentou. Tehdejší ředitel st. podniku Statek Frymburk ing. František Záhora spolu s ekonomickým náměstkem Františkem Schusserem připravili veškeré podklady k uskutečnění pronájmu. Prováděla se fyzická a účetní inventura veškerého majetku, které byl přítomen i tehdejší vedoucí provozu Milná František Vlach. Dále byly připraveny dohody o rozvázání pracovního poměru, výpovědi pro nadbytečnost i výpočet potřebného odstupného pro provoz / viz *autentický koncept z porady ředitele* / .

Nový nájemce si pak vybral zaměstnance o které projevil zájem a kteří se od 1.května 1993 stali pracovníky nové soukromé firmy.

22.4.1993 Porada
 Přítomni: p. Vlach, Schusser, Drugov, Pílek
 Program: Příprava pronájemní smlouvy
 S platností od 1.5.1993 předání me
 řecklosti a dle p. Ing. Valentou do jeho pronájem
 pro Milná.
 Co je nutné udělat:
 1) p. Schusser udělat přítomni fyzická a účetní
 inventuru DKP, strojů, strojů a ostatní věci
 2) Vlach inventuru udělat přítomni smlouvy
 3) Vlach předání a podepsání a dle 22.4.93
 4) p. Pílek připravit dohody a rozvázání
 pracovní poměru a výpovědi pro nadbytečnost
 5) p. Drugov připravit výpovědi a výpovědi
 nebo pro provoz Milná
 Součástí: inventura DKP
 soupis strojů
 soupis strojů a zařízení
 soupis strojů
 soupis strojů, smlouvy
 soupis strojů a zařízení
 Ve stádu 22.4.1993 - porada se všemi lidmi
 na Milná - podle možnosti individuálně
 Dále: soupis strojů a budov (všechny)

Návesní rybníček v Milné – foto F.Z.

Kaplička na Milné – foto F.Z.

Dva pohledy na osadu Milná – foto F.Z.

Provoz Milná zaniká k 30.dubnu 1993
pronájmem na základě privatizačního
projektu
Ing. Václava Valenty .

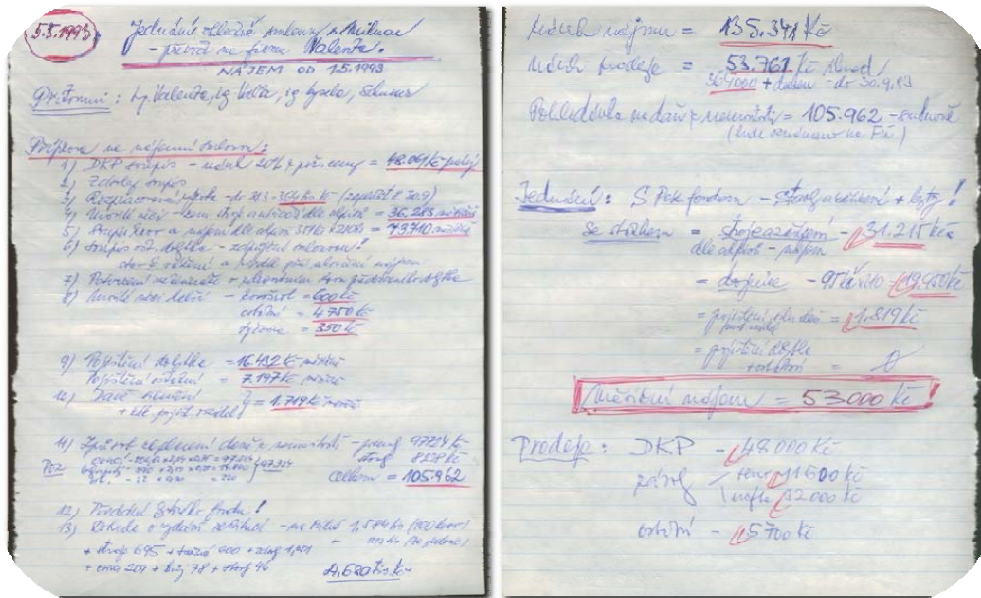
Vznik a začátky rodinné firmy **Farma MILNÁ, s.r.o.**

Počátkem května 1993 se na správní budově čp.7 v Milné objevuje nová tabule s jménem nájemce – tehdy ještě Ing. Václava Valenty - foto F.Z.

Údobí uzavírání nájemních smluv

Nájemní smlouva se všemi náležitostmi byla podepsána mezi zainteresovanými stranami za účasti ředitele odboru Ministerstva zemědělství v Českém Krumlově ing. Karla Kysely dne 5.5.1993 a činnost nové soukromé firmy začala.

Část autentického konceptu zápisu z jednání u ředitele Ing. Karla Kysely před podepsáním nájemní smlouvy dne 5. května 1993

NÁJEMNÍ SMLOUVA		NÁJEMNÍ SMLOUVA č. 81 N 93/33	
uzavřená ve smyslu ustanovení par. 663 Občanského zákoníku a následujících zákonů č. 116/1990 Sb. a zákona č. 92/1992 Sb. a dle Metodického doporučení MZe ze dne 8.6.1993.		uzavřená dne 21. května 1993... mezi: Pozemkovým fondem České republiky, zastoupeným pracovníkem územního pracoviště ing. Miroslavem Procházkou a ředitelem územního odboru MZe ČR, ing. Karlem Kyselou jako pronajímatel	
I. Smluvní strany		Farma Milná s.r.o. x Ing. Valenta Václav CSC bytem: Český Krumlov okres: Český Krumlov rodné číslo:	
Pronajímatel	: Statek Frymburk, státní podnik	I. Pronajímatel má ve správě nemovitosti ve vlastnictví Českého státu, které jsou zapsány u katastrálního úřadu v Českém Krumlově. Uvedené nemovitosti se pronajímají k zemědělskému využití. Soupis pronajímáných nemovitostí je přílohou č. 1 této smlouvy, která je její nedílnou součástí. Současně se na pronajímáných pozemcích pronajímají na nich se nacházející trvalé porosty.	
Zastoupený	: ředitelem s.p. ing. Záhorou Františkem	II. Pronajímatel přenechává nájemci do užívání nemovitosti uvedené v čl. I. Nájemce se seznámil se stavem předmětu nájmu a prohlašuje, že pronajímáné nemovitosti jsou způsobilé užívání podle této smlouvy.	
Bankovní spojení	: KB Č. Krumlov č.ú.: 1603-241/0100	III. Nájem se uzavírá od 1.1.1993 do doby realizace privatizačního projektu k nemovitostem, které jsou předmětem nájmu a do vydání nemovitostí oprávněným osobám. Výpověď nájemní smlouvy se řídí obecnými ustanoveními § 677 občanského zákoníku a § 22 zákona o půdě.	
IČO	: 018384	IV. Celková výše ročního nájemného za nemovitosti uvedené v čl. I činí 104.120,- Kč (slovy) Stodruhaletná Stodruhaletná	
Nájemce	: ing. Valenta Václav a spol. s.r.o.	nájemce	
Rodné číslo	: 380207/064	pronaajímatel	
Bytem	: Urbinské 144, 381 01 Č. Krumlov		
Bankovní spojení	: ČOB Č. Krumlov, č.ú.: 12280433/0300		
IČO	: 49018345		
uzavírají tuto smlouvu o pronájmu.			
FARMA MILNÁ s.r.o. MILNÁ, OBEC FRYMBURK okr. Č. Krumlov IČO 49 01 83 45		STATEK FRYMBURK státní podnik Frymburk 382 79	

Nájemní smlouvy byly podepsány mezi Statkem Frymburk, s.p. a Farmou Milná, s.r.o., na pronájem zvířectva, strojů a DKP a nájemní smlouva s Pozemkovým fondem na stavby a zařízení.

Výpis z Obchodního rejstříku firmy se základními identifikačními údaji

V ý p i s

z obchodního rejstříku, vedeného
Krajským soudem v Českých Budějovicích
oddíl C, vložka 2981

Den zápisu: 13. května 1993

Obchodní jméno: FARMA MILNÁ, s.r.o.

Sídlo: Milná, obec Frymburk, okr. Č.Kr., PSČ 382 79

Identifikační číslo: 49 01 83 45

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání:

-1. Zemědělství, včetně prodeje rostlinných a živočišných produktů za účelem zpracování

Statutární orgán:

ředitel společnosti: ing. Václav Valenta
Český Krumlov, Urbinská 144, PSČ 381 01

jednatel: ing. Galina Valterová
Český Krumlov, tř.Míru 201, PSČ 381 01

Jménem společnosti jedná a podepisuje ředitel společnosti i jednatelka společnosti každý samostatně.

Výše vkladu každého společníka a rozsah splacení:

1.ing. Václav Valenta
Český Krumlov, Urbinská 144, PSČ 381 01
Vklad: 60 000,- Kč
Splaceno: 30 000,- Kč

2.ing. Galina Valterová
Český Krumlov, tř.Míru 201, PSČ 381 01
Vklad: 40 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč

Základní jmění: 100 000,- Kč

----- Správnost tohoto výpisu se potvrzuje -----

Krajský soud v Českých Budějovicích
obchodní rejstřík

datum: .. 18. pros. 1997

Číslo výpisu: 15576/97

Výhotovil: Lucka Kočerová

Založená firma FARMA MILNÁ, s.r.o. je podnik rodinného typu, spolujatelé jsou Ing. Václav Valenta a jeho dcera Ing. Galina Valterová (viz foto)

Začátky zemědělského hospodaření

Dá se říci, že v samých počátcích pokračovala Farma Milná, s.r.o. systémem hospodaření, který byl zaveden na Statku Frymburk. Vlastně to ani jinak nešlo, zatím se museli spokojit s převzatými zemědělskými stavbami, s daným vybavením strojového parku, zásobami krmiv i pohonných hmot, případně dalším materiálem. Rovněž v jednotlivých výrobcích se v počátcích vyrábělo téměř všechno jako do té doby. Pěstovaly se obiloviny, řepka, produkovalo mléko. Jedinou změnou bylo podstatné snížení personálního obsazení na farmě.

Postupně se však téměř všechno začalo měnit, obnovou mechanizačního vybavení, orientací na masný skot, restrukturalizací, přestavbou a rekonstrukcí prakticky všech objektů ŽV, revitalizací krajiny a dodržování environmentálních zásad se Farma Milná, s.r.o. postupně zařadila mezi úspěšné a moderní zemědělské podniky.

Začátek a postupný vývoj v hospodaření stručně nastínil spolumajitel a ředitel firmy Ing. Václav Valenta.

Sám pracoval dlouhá léta na zemědělském úseku, je absolventem Vysoké školy zemědělské a odborníkem zejména v živočišné výrobě. Před založením a převzetím firmy pracoval jako ředitel Statku Kájov, státní podnik.

„Od 2.5.1993 došlo k pronájmu provozu Milná, tehdejšího Statku Frymburk, st. podnik. Pracoval jsem tehdy ve funkci ředitele Statku Kájov, st. podnik a tak jsem dobře celou tuto oblast znal. Podal jsem proto privatizační projekt na provoz Milná, který byl privatizační komisí Ministerstva zemědělství schválen.

V prvních fázích to bylo pouze na pronájem, protože kritéria pro prodej nebyla ještě vyhotovena, k tomu došlo pak o dva roky později. Šlo tehdy o pronájem zemědělské půdy v rozsahu 896 ha a nemovitostí, t.zn. stájí a dalších hospodářských prostorů. Zároveň se pronajímala zvířata, což byla určitá zvláštnost. V našem případě to bylo 173 ks krav, celkově pak 323 ks skotu.

Tehdejší zaměření výroby bylo prakticky stejné jako všude jinde, dělalo se téměř všechno, obiloviny, částečně jiné plodiny a v živočišné výrobě hlavně produkce mléka.

Tato struktura byla převzata, vedoucího provozu zde dělal František Vlach, který pak pokračoval ve vedení této najmuté farmy. Od počátku to bylo hned pojmenováno na Farma Milná, s.r.o, čili se firma zakládala již jako rodinná. Předpokládal jsem, že by jí v budoucnu mohl převzít můj vnuk, což se postupně naplňovalo a naplňuje.

Počátky nebyly nikterak lehké. V té době se v republice tvořily nové podmínky, vznikla Česká republika a nebyl vytvořen žádný systém v dotační politice. Tehdejší předseda vlády Václav Klaus prosazoval důslednou tržní ekonomiku a venkovský prostor měl zařazen jako kterékoliv jiné podnikání. V důsledku toho došlo k podstatnému krácení zemědělských dotací. Trvalo to dva roky než se zjistilo, že to nejde, když sousední státy mají vysokou míru podpory v zemědělství.

Žili jsme z počátku z toho, co jsme od statku pronajali. Nekupovali jsme žádné nové stroje, pracovalo se s těmi pronajatými, byly nízké mzdy, počet pracovníků se ze 46 snížil na 28 a dále jsme snižovali pod dvacet až na nynějších 15 zaměstnanců. Přitom jsme stále přikupovali pozemky a rozšiřovali výrobu.

Asi tak po dvou letech jsme přistoupili k rázným změnám. Silně jsme omezili produkci obilovin, jelikož jsme neměli zdroje na hnojiva, chemické prostředky a ani na osiva. Žilo se z podstaty, protože půda byla z předchozích hnojení za Statku poměrně dobře hnojivý zásobena.

Zkoušeli jsme v té době všechny druhy obilovin, ovšem v této nadmořské výšce nebylo možno soupeřit s oblastmi v nižších a úrodnějších místech ve vnitrozemí. Stejně tak jsme asi dva až tři roky zkoušeli hořčici jako tržní produkt, rovněž i určitý rozsah řepky, ale ekonomicky se to neprojevalo.

Během dalších pěti let jsme tedy obiloviny úplně přestali pěstovat a přešli jsme na trávy na orné půdě a na lukách a pastvinách.

Letecký snímek osady Milná zachycuje i pohled na zemědělskou farmu v roce 2008
Repro www stránky Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst

V živočišné výrobě jsme vedle produkce mléka paralelně založili chov masného skotu. Tehdejší úroveň znalostí o plemenech nebyla na potřebné úrovni, pro většinu lidí v republice byl chov masného skotu pouze učebnicovým produktem, rovněž i my jsme to blíže neznali.

Po konzultacích se Svazem masného skotu jsme zvolili chov plemene aberdeen angus, v té době v černém provedení. Nedaleko hospodařící zemědělec Milan Šusta dělal ve skupině, která do České republiky angusy zaváděla a tak jsme od nich získávali býky a začali jsme křížit stávající jalovice červenostrakatého plemene s býky kanadského původu.

Snažili jsme se, abychom měli stále lepší produkci mléka, proto jsme začali křížit naše červenostrakaté s plemenem holštýn. Kříženko F1 měly pak velmi dobré parametry. Byli jsme docela úspěšní, když z tehdejších 4000 l jsme se při ukončení produkce mléka v roce 2007 dostali na 7 182 l na dojnici. Přitom jsme měli celou řadu krav, které dosahovaly za laktaci 8500 až 9000 l mléka při slušných parametrech jak v bílkovině, tak v tučích.

Od produkce mléka jsme ustoupili z toho důvodu, že jsme se dostávali do problémů s výživou krav. Byli jsme v deficitu u energie, jejímž nositelem je především silážní kukuřice. Tu však v našich nadmořských výškách nebylo reálně pěstovat.

Vzhledem k tomu, že jsme jako celá farma vstoupili v roce 2000 do ekologického zemědělství, ukončili jsme rázně spotřebu konvenčních krmiv, kde typickým krmivem je právě kukuřice“.

Rovněž první vedoucí farmy František Vlach vzpomíná na začátky před 20 léty

Bezprostředně před tím pracoval na Milné jako vedoucí provozu Milná, Statek Frymburk s. p. a tak majitelé využili jeho bohatých odborných zkušeností, které získal celoživotní prací v zemědělství. Osvědčil se jako dobrý organizátor ve funkci ředitele Statku Frymburk v šedesátých letech minulého století a posléze 20 let na odborném úseku jako hlavní agronom statku. Na Farmě Milná, s.r.o. pracoval do 31.12.1997.

„V samotných začátcích bylo především nutné, aby si zaměstnanci, kteří ještě včera pracovali na provozu Státního statku uvědomili, že dnes jsou součástí soukromé firmy. Ve vlastní práci nebylo rozdílu, převzali jsme výrobu po statku, na orné půdě o výměře 506 ha byly na 180 ha zasety ozimé obilniny, převážně žito a v menší míře i pšenice, dále ozimá řepka a jarní ječmen. Převzali jsme vcelku i oblast živočišné výroby, kde dominovala především výroba a dodávka mléka. Pracovali jsme i s převzatým strojním parkem, který tvořilo asi osm traktorů, z nichž nejsilnější byl Z- 12045 s nímž pracoval Josef Kozojed. Další traktory byly z kategorie 50 – 70 a 80.

Na úseku výroby objemné píce se vedle senáže sklízela i podstatná část na seno. Pokos prováděli dva až tři traktoristé s rotačním žacíím strojem malého záběru, rovněž nahrabování a obracení trvalo podstatně déle. Na senáž se sklízelo taženou rezačkou, která foukala hmotu na upravený velkoobjemový vlek, na silážní jámě se dusalo a rozhrnovalo traktorem ŠT – 180. Rovněž seno jsme sklízeli jednak z nahrabaných řádků sběracími vozy typu Horal, jednak i starým německým lisem jsme vyráběli malé hranaté balíky. Asi tak po třech letech se zakoupil nový lis od firmy Krone. Seno jsme navázeli k seníku a ukládali přes výfuk, s čímž byly občas i nemalé problémy. Balíky po lisu jsme po skončení svázeli do skladů.

V roce 1995 jsme se pokusili o sklizeň senáže lisováním, které nám prováděl jeden soukromník. Slisoval téměř celý Posudov a Kovářov, jenomže my neměli potřebné mechanizační vybavení na naložení a svoz velkých a těžkých balíků. Pomohla nám tehdy tatrovka s mechanickou rukou zapůjčená od Lesů. Balíky jsme naskládali do obdélníků, přikryli speciální plachtou a zaházeli okolo zeminou. Neměli jsme dostatek zkušeností, hmota zřejmě ani odpovídající sušinu, takže podstatná část zplesnivěla.

V dalších letech jsme již sami pěstovali i nadále obiloviny, ale již v omezenějším množství. Pokoušeli jsme se i o pěstování řepky a hořčice, ale žádaný efekt to nepřineslo.

Od roku 1996 se začala měnit struktura pěstování plodin, omezili jsme se pouze na žito a oves, plochy se prakticky nehnojily, což bylo znát i na výnosu plodin. Ale šlo nám především o zajištění jádra pro živočišnou výrobu a stelivové slámy. Problém byl i se zajištěním sušícího zařízení, kde po odmítnutí ve Frymburku jsme obilí sušili u Agrowaldu ve Vyšším Brodě a pak v Dolním Třeboníně. Sklizeň jsme prováděli vlastním kombajnem E-512, s kterým pracoval Josef Krauskopf, poději sklízeli kombajny z Kájova.

Pokud jsme jen velmi málo hnojili obiloviny, pak větší pozornost se věnovala trvalým travním porostům. Využívali jsme rozmetadlo RCW, s kterým jsme též seli podsevy. Celková struktura plodin rychle směřovala právě k trvalým travním porostům, proto jsme se soustředili zejména na pastevní areály.

V roce 1995 jsme začali hospodařit i na plochách v oblasti Malšína, což bylo velmi svízelné. Většina ploch z převzatých 504 ha byla několik let předtím nesklízená, porostlá vysokými bodláky a dalšími plevelnými rostlinami, kde při pokosu rotačkami často nebyl traktor v porostu ani vidět.

Přestože jsme pracovali pouze se stroji převzatými od statku, začali jsme hned od počátku s prodejem některých nepotřebných. Například zde bylo hodně velkoobjemových vozů na seno a další nevyužívané stroje. Nákup některých nových začal v roce 1994, kdy jsme zakoupili nakladač, postupně dále rozmetadlo RUR-5 a na úpravu některých vzdálenějších ploch nový mulčovač.

Co se týče živočišné výroby: byly zde tři stáje, tehdy pojmenované kravín I. až III. a teletník. Téměř hned od počátku se kravín I. zlikvidoval a plné zůstaly jen kravíny II. a III. Průměrná dojivost se pohybovala na začátku na úrovni 4000 l na dojnici a rok, pak však začala každým rokem pronikavě vzrůstat.

Podle mě mohlo být určitým základem stáda šest kusů černých jalovic, které jsme umístili do prázdného kravínu I. Tuto strategii postupného rozvoje skotu, systém křížení, nákupy i prodeje si vlastně dělal sám majitel Ing. Valenta, praktickou část jsem vykonával sám. V roce 1995 nastoupil jako zootechnik Jaroslav Urban, bývalý insemenační technik Plemenářského podniku, takže jsem se mohl více věnovat ostatní výrobě“.

Traktor Zetor Crystal 120 45

Rotační žací stroj ŽTR – 165

Pan František Vlach dále připomněl jména traktoristů, pracovníků ŽV a ostatních zaměstnanců, to však je uvedeno v samostatné kapitole, stejně jako některé hodnoty živočišné výroby, nákup nových strojů, otázky bytové a data účetního a ekonomického rázu.

FARMA SE ROZŠIŘUJE O MALŠÍN - OSTROV

Areál živočišné výroby na Ostrově leží na území obce Malšín a patřil dříve Státnímu statku Vyšší Brod, posléze Statku Vyšší Brod, s.p. který ji jako Farmu Ostrov začlenil do privatizace.

Vládou České republiky byla dne 24.dubna 1994 schválena jako privatizační jednotka pro přímý prodej Ing. Josefu Faturevi.

V roce 1995 však převzala celou farmu Ostrov zemědělská firma-Farma Milná, s.r.o.

Rozšířila tak své plochy zemědělské půdy o 504 ha, ovšem o plochy na kterých nebylo téměř tři roky hospodařeno. Ve třech budovách areálu, kravíně, odchovně mladého dobytka a teletníku nebyla žádná zvířata a celý areál byl poměrně zdevastován.

Bylo proto nutné začít s vylepšováním a hospodařením na pozemcích, zvířata se na farmu dodávala ze základny z Milné postupně až se povedlo během dalších 3 – 5 let vše dobře zregenerovat.

INVESTIČNÍ ZPRÁVA

Pozemkový fond České republiky   Český Krumlov, 06.09.1995
územní pracoviště Český Krumlov

**Dohoda o fyzické převímce privatizované
jednotky /podniku/
farma Ostrov**

s.p. Statek Slavče

Pověřený zástupce Pozemkového fondu ČR
Ing.Liborem Heřmanem

a zakladatel MZe ČR zastoupený
Ing.Jiřím Chmelou

a nabyvatel
Farma Milná, s.r.o.

se dohodli, že na základě rozhodnutí o privatizaci /Usnesení vlády č.209 ze dne 20.04.1994 / a aktualizovaného privatizačního projektu vedeného v evidenci MSNP ČR pod č.40076 bude zahájena fyzická převímka privatizované jednotky dne

07.09.1995 na privatizované jednotce

a bude ukončena ke dni předcházejícímu dni účinnosti smlouvy o prodeji části podniku. Nejpozději ke dni účinnosti smlouvy o prodeji části podniku bude podepsán Zápis o předání a převzetí věcí zahrnutých do majetku.

pověřený zástupce PF ČR   zástupce zakladatele

STATEK SLAVČE   nabyvatel
státní podnik

FARMA MILNÁ s.r.o.
MILNÁ, OBEC FRYMBURK
okr. Č. Krumlov
IČO 49 01 83 45

Ministerstvo zemědělství ČR
Územní odbor Č. Budějovice
Rudolfovská 80
370 13 Č. Budějovice

Kravín, odchovna a teletník na Ostrově – foto z doby hospodaření před pozdější rekonstrukcí/ F.Z./

Letecký snímek zájmové oblasti Malšín s areálem živočišné výroby Ostrov z roku 2008
 Repro [www stránky Cenia](http://www.stranky.cenia.cz) - Národní inventarizace kontaminovaných míst

HISTORIE OBLASTI MALŠÍN - OSTROV

M A L Š Í N - MALSCHING

K osídlení Malšína došlo zcela určitě ještě před první písemnou zprávou. Zde se totiž stýkaly zemské stezky od Vyššího Brodu a od Malšína, aby pak pokračovaly společně k Zátoni. Návrší dnešního Malšína, kde se právě tyto zemské stezky stýkaly bylo od "nepaměti" nazýváno **Tumberg**, tedy strážní věž nebo také strážní stanoviště.

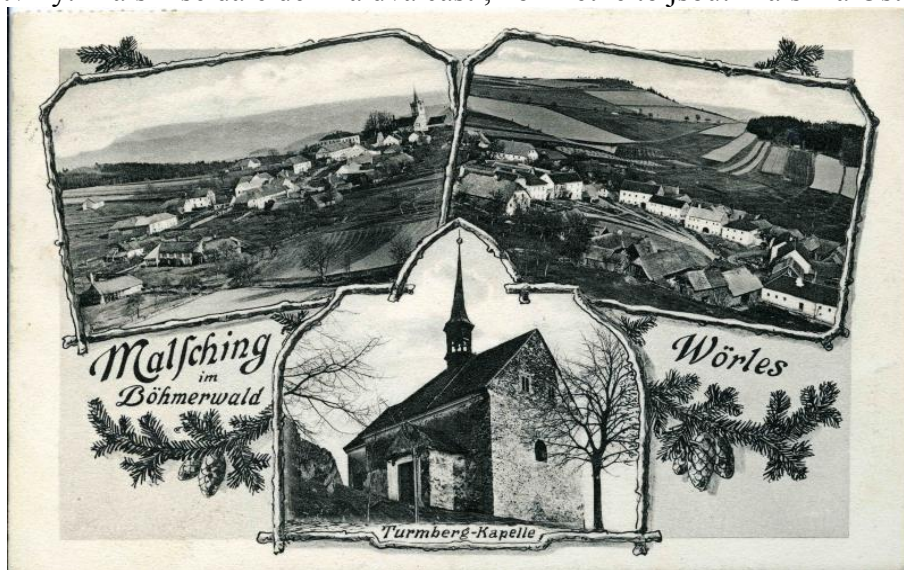
V roce 1339 je uváděn jako Nicoden de Malschin a v roce 1360 patřil Malšín pod Zátoň. O rok později je již součástí panství hradu Rožmberk.

Farní kostel Srdce Ježíšova, původně sv. Markéty na Malšíně, byl již před tímto datem a až do roku 1850 patřil Malšín pod panství rožmberského hradu.

V roce 1870 patřilo pod farnost Malšín 25 obcí a osad, kde bydlelo v 296 domech 2 086 obyvatel římskokatolického vyznání. Na samotném Malšíně v té době bylo 25 domů a 190 katolíků. V roce 1945 je na malšínské farnosti uváděno 2 438 katolíků. Fara měla svou vlastní kapelu. Po odsunu Němců v roce 1946 však většina obcí a osad nebyla již nikdy dosídlena, a tak postupně zanikla. Pravidelné bohoslužby však nebyly nikdy přerušeny. Jméno Malšín vzniklo od Malša, které bylo obměnou jména Maleš, což původně značilo Malšův dvůr.

Malšín nebo též často uváděné Myšlany, německy Malsching, patřil v roce 1910 pod soudní okres Vyšší Brod a uvádí se , že zde bylo 48 domů a 303 obyvatel německé národnosti. Dnes má Malšín 22 domů a trvalý pobyt na území této malé vesničky má úředně hlášeno kolem 120 obyvatel. Obec Malšín leží mimo hlavní turistické trasy. Předností obce je nenarušené přírodní bohatství a možnosti pěší turistiky. Nejvyšším bodem obce je Malšínský kámen.

Malšín leží v průměrné výšce 794 metrů nad mořem. Celková katastrální plocha obce je 2713 ha, z toho orná půda zabírá pouze tři procenta. Lesy rostou asi na jedné polovině katastrálního výměru obce. V obci bychom také našli jako zemědělsky využívanou půdu louky a pastviny. Malšín se dále dělí na dva části, konkrétně to jsou: Malšín a Ostrov.

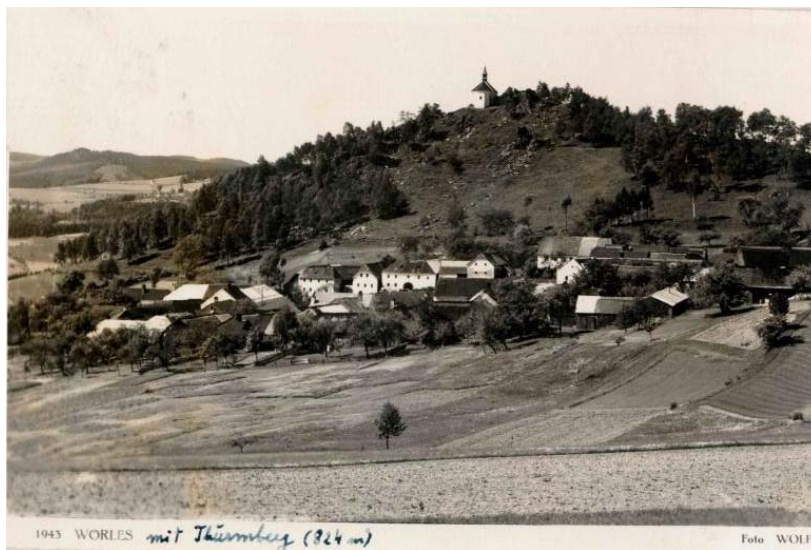

Historické foto Malšína/ Malsching/ s Ostrovem/ Wörles/ a kaplí Thumberg
 Repro Historische Datenbank Böhmerwald – oba snímky

O S T R O V - W Ö R L E S

Ostrov, německy Wörles, což znamená vyvýšené bezvodí, nebo rovněž země mezi močály. Dnes patří Ostrov pod obec Malšín, ale dlouho to bývalo samostatné městečko. Jeho vznik se uvádí v roce 1372 a od nepaměti spolu Malšín a Ostrov soutěžily o to, kde bude rychta, obecní úřad a další instituce.

Ostrov je uváděn od svého počátku v majetku kláštera Vyšší Brod a v roce 1379 i v majetku hradu Rožmberk.

V roce 1856 byla postavena na nedalekém "Turnbergu" poutní kaple Panny Marie Pomocné na skalnatém ostrohu, kde pravděpodobně stával strážní hrádek u dvou zemských stezek. Od kaple je krásný rozhled až k rakouskému Sternsteinu. Ostrov mívá svou radnici i kostelík s věží a jeho název je případný, protože pod kaplí Panny Marie Pomocné tvoří v údolí jakýsi ostrov.

V roce 1910 patřil pod soudní okres Vyšší Brod, uvádí se zde 41 domů a 270 obyvatel německé národnosti. Patřil pod panství Rožmberk a farou pod Myšlany.

V padesátých létech 20.století bylo mnoho domů v Ostrově zbořeno a jak František Schusser uvádí, mnoho se toho odneslo a odvezlo, prakticky všechno, co bylo k použití, včetně krovů.

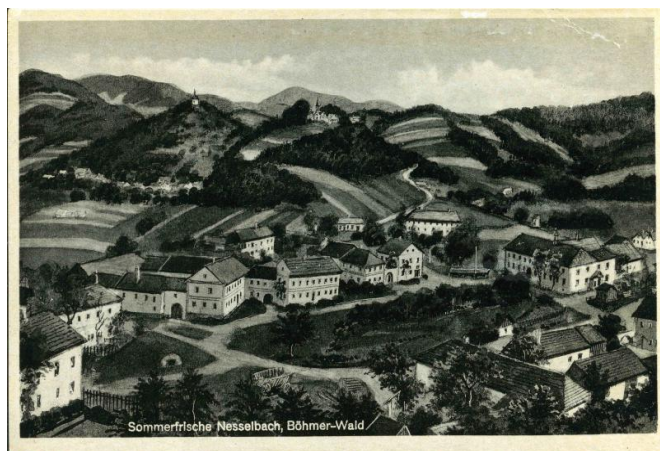
Dnes má Ostrov 20 domů a 50 obyvatel.

K tvrzi Thumberk, uvádím – *přesnou citaci z díla Františka Schussera:*

“O "strategické poloze" Tumbergu vypovídá i příhoda ze současnosti. Farní kostel Srdce Ježíšova na Malšíně má od května roku 2001 slavnostní venkovní osvětlení. Když jsem sjížděl od rakouské státní hranice ke Studánkám, tak jsem viděl toto osvětlení v plné kráse. Zde musím jen dodat, že právě tudy procházela již před mnoha staletími zemská stezka z Lince do Vyššího Brodu, která po překročení Vltavy směřovala právě k Tumbergu. K viditelnosti až od Studánek se naskýtá domněnka, zda u strážného stanoviště Tumberg nedostávaly strážci zprávu o blížícím se příchodu soumarů. Jiří Andreska uvádí, že cesta z Lince přes Vyšší Brod a Tumberg "byla užívána již v dobách římských". Raffelstettský celní řád z roku 906 se zmiňuje, že: "tudy dopravovali z Čech na podunajská tržiště otroky, koně a vosk, aby je vyměnili za jiné zboží, obvykle za sůl".

Jak vypadala nedaleká strážní věž Tumberg se zatím můžeme jen domnívat z popisu obdobných strážních věží v okolí. Valentin Schmidt popsal obdobnou strážní věž z roku 1198, která byla tehdy na zemské stezce, která sem přicházela z Frymburka: "Čtyřúhelníková věž měla spodní stavbu z kamenů do výšky domu a bez oken. Ve značné výšce, dosažitelné jen za pomoci strážce, se nachází vchod. Nad kamennou stavbou byla dřevěná nástavba", dodává František Schusser.

V Ě T R N Á - NESSELBACH

Jméno bývalé obce na křižovatce ve směru na Český Krumlov, Rožmberk n/Vlt. a Malšín vzniklo údajně podle hornorakouské vsi Nöstlbach už roku 888, jméno Větrná se pak vyskytuje od roku 1954.

V rožmberském urbáři je však první zmínka již v roce 1379, ale již v roce 1347, kdy Petr z Rožmberka založil špitál ve Vyšším Brodě, se uvádí, že mu věnoval výnos ze svého dvora, polí a

Větrná / Nesselbach/ na fotografii mezi roky 1918 – 1945/foto *Datenbanksuche!* - oblast, kde rovněž hospodaří Farma Milná, s.r.o.

sadů v Nesselbachu. V roce 1380 Petr a Jan z Rožmberka potvrzují ve své listině darování Nesselbachu spolu s některými jinými obcemi vyšebrodskému klášteru.

V roce 1530 náležel Nesselbach k soudnímu okresu Wullachen (Bolechy) a připomíná se 10 poddaných odvádějících berně. od roku 1840 až do roku 1946 se uvádí přibližně 100 obyvatel (v r. 1946 – 112), což všichni byli sudetští Němci a podle schválených zákonů byli odsunuti.

Historický lexikon obcí z roku 2005 uvádí, že Větrná, pod názvem Nesselbach patřila v r. 1869 pod obec Wörles, okr. Kaplice, v roce 1880 – 1890 pod názvem Nesselbach a v letech 1900 až 1910 opět Nesselbach, stále jako osada obce Wörles.

V roce 1921 – 1930 pod názvem Nesselbach byla osadou obce Ostrov v okrese Kaplice, v roce 1950 osada obce Ostrov postupně zaniká a posléze je součástí obce Malšín, okr. Český Krumlov.

HORNÍ DLOUHÁ – OBER-LANGERDORF

Podle historického lexikonu obcí z roku 2005

Horní Dlouhá v r. 1869 pod názvem Horní Langendorf osada obce Wörles v okr. Kaplice, v r. 1880-1890 pod názvem Horní Langdorf osada obce Wörles v okr. Kaplice, v r. 1900-1910 pod názvem Ober Langendorf osada obce Wörles v okr. Kaplice, v r. 1921-1930 obec v okr. Kaplice, v r. 1950 osada obce Ostrov v okr. Kaplice, v dalších letech se jako osada neuvádí (součást obce Malšín v okr. Český Krumlov)

Ověřená statistická data uvádí celkem 10 domů a 58 obyvatel v roce 1910, po roce 1950 je osada obydlená rekreačně / v r. 1950 žije v 8 domech celkem 16 obyvatel.

Foto Horní Dlouhé z r. 1952 – *Repro www stránky Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst*

Na závěr této kapitoly si dovoluji citovat část mého článku Malšínsko, zapomenutý kraj? /vyšel 4.11.2011 v Českokrumlovském deníku/

Legenda praví, že na místě kostela postavil krásný hrad Vok z Rožmberka, který jej však neužíval a prodal hraběti Thurmburgovi. Od nepaměti se pak vyvýšenému kopci říkalo a stále říká Tumberg. Zde pak byla v roce 1856 postavena poutní kaple Panny Marie Pomocné.

V údolí pod „Tumbergem“ leží Ostrov, který dnes patří pod obec Malšín, ale dlouho tomu tak nebyvalo. A to je další zajímavost, pokud se týká Malšína. Ostrov totiž prý býval městečkem, které mělo svou radnici i kostelík s věží. Jeho vznik se uvádí od roku 1372 a od nepaměti pak spolu Malšín a Ostrov soutěžily o to, kde bude rychta, obecní úřad a ostatní instituce. Dodnes je určitou raritou fakt, že obec Malšín nemá vlastní katastrální území a patří pod Ostrov.

Celou oblast Malšínska podrobně popsal a zdokumentoval loučovický historik, dnes již zesnulý, František Schusser, rovněž Roman Podhola přispěl k poznání historie tohoto kraje.

Na internetu jsem našel i stránku s názvem Malšínsko zapomenutý kraj u Lipna. Není to přesně vystiženo, navštívíme-li Malšínsko, nemůžeme zapomenout. Vezměme jen názvy osad a samot: Horní Dlouhá, Dolní Dlouhá, Horní Okolí, Větrná, Všímáry, Běleň, Šaflěřov, Chvalín, Vojtín, Boršov,

Lhotka, Branná. Co místo, to krásný kousek krajiny lahodící oku návštěvníka. Samozřejmě, že davy turistů sem proudit nebudou, což je zase pro přírodu jenom dobře, ale ten nádherný pocit, to uklidnění, prostě ideální místo pro relaxaci duše i těla.

PRODEJ NA ZÁKLADĚ PRIVATIZAČNÍHO PROJEKTU

V roce 1995 rozhodla Vláda České republiky o prodeji majetku uvedeného v privatizačním projektu Statku Frymburk s.p. na nabyvatele – Farma MILNÁ s.r.o.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 6. prosince 1995 č. 706 + P

o rozhodnutí o privatizaci podle § 10, odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů (materiál č. 114)

19. Statek Frymburk - PP 40089 - Provoz Milná

Hodnota prodávaného majetku : podle projektu

Nabyvatel: FARMA MILNÁ, s.r.o., Milná, obec Frymburk, okr. Č. Kr., IČO: 49018345

Podmínky privatizace:

- a) Privatizační projekt bude realizován Pozemkovým fondem ČR.
- b) Schvaluje se splátkový režim pro zemědělskou prvovýrobu dle usnesení vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568, ve znění pozdějších změn a doplňků (usnesení vlády ČR č. 393/1994 a č. 178/1995).
- c) V kupní smlouvě bude stanovena podmínka zachování zásobování obyvatelstva pitnou vodou z vodovodu Milná ve stávajícím rozsahu.
- d) Převzetí závazku (úvěru) ve výši 346 tis. Kč.

***V tento moment je ukončena nájemní smlouva a v platnost vchází
kupní smlouva.***

V době rozhodnutí vlády o prodeji měla za sebou Farma Milná, s.r.o. již 32 měsíců hospodaření formou pronájmu. Plně provozní byly veškeré výroby, v rostlinné výrobě se hospodařilo na pronajmuté zemědělské půdě v rozsahu 1 400 ha a postupně se další plochy nákupem rozšiřovaly. Stále se ještě na omezené ploše pěstovaly obiloviny, ale potřebný zájem se především obracel na zabezpečení krmivové základny jak pro 173 kusů dojníc, tak zejména na stále se rozšiřující chov masného skotu.

AREÁL ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY NA MUCKOVĚ SOUČÁSTÍ FARMY MILNÁ, S.R.O.

V roce 2003 zakoupila firma areál na Muckově, ve volné soutěži za 4 mil. Kč. Oproti Ostrovu, ale i Milné, byl celý areál v podstatně lepším stavu a tak se pro firmu stal jakýmsi třetím pilířem v rostlinné i živočišné výrobě.

Bývalým majitelem firmy RAMS byl rakouský státní občan Dieter Reinhold Zimmer, který zde začal hospodařit na podzim r. 1994 a postupně upravil vnitřek stájí na odchovnu ovcí, kde bylo záměrem zpracovávat ovčí vlnu pro účely stavebních izolací. Dále zde částečně choval i skot a 50 ks koní. Nakoupil řadu potřebných mechanizačních prostředků a snažil se vybudovat prosperující rodinnou farmu, která bude navíc provozovat country turistiku. Dostatek dotací od českého státu byl toho zárukou. Postupně se však dostal do problémů se správními orgány, neboť vybudoval řadu zařízení ne zcela legálním postupem. Hlavním důvodem proč musela nakonec firma RAMS do konkursu byla její neschopnost splácet vysoké bankovní půjčky.

POTVRZENÍ O NABÝTÍ VLASTNICTVÍ
v dražbě dobrovolné dle § 31 zák.č.26/2000 Sb.

Den konání dražby: 25.10.2002

Předmět dražby: LV č.1010
Obec: Černá v Pošumaví
k.ú.: Černá v Pošumaví
Identifikace p.č. 827/2 ostatní plocha - manipulační plocha
p.č. 827/3 zastavěná plocha se zemědělskou stavbou bez čp./če
p.č. 827/4 zastavěná plocha se zemědělskou stavbou bez čp./če
p.č. 827/10 zastavěná plocha se zemědělskou stavbou bez čp./če
p.č. 827/11 zastavěná plocha se zemědělskou stavbou bez čp./če

Věcná břemena, závazky poznámky:
* Zástavní právo pro SMW banku a.s., pobočka České Budějovice ve výši 16233000,-Kč ze dne 13.1.1998 o právním účinky ode dne 24.2.1998
* Oznamení o zahájení exekučního řízení u Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 19.11.1999

Jedá se o zpeněžení konkurzní podstaty čímž veškerá zástavní práva budou z katastru nemovitostí vymazána a to z důvodů uvedených v § 28 odst.5 a § 14 odst.1 písm.f) zákona 328/1991 Sb v platném znění.Věcná břemena zůstávají tak jak jsou zapsané na LV původního vlastníka.

Dražebník:
Ing.Jaroslav Kicl, bytem Šumavská 621, Kaplice, IČO 80634723, zapsaný v obchodním rejstříku u krajského soudu v Českých Budějovicích v oddílu A, vložce číslo 6291

Bývalý vlastník:
RAMS MUCKOV, s.r.o., Frymburk 26, IČO 25151436
zapsaná jako vlastník na LV č.1010 pro k.ú. i obec Černá v Pošumaví

Navrhovatel dražby:
JUDr.Milena Nováková - správce konkurzní podstaty
Rooseveltova č.37, Český Krumlov

Vydražitel:
FARMA MILNÁ, s.r.o.
se sídlem Milná č.p.7, obec Frymburk, PSČ:382 79
IČO:49018345

Přílohy - doklady osvědčující pravoplatnost dražby:
- doklad o způsobu úhrady ceny
- protokol o provedené dražbě
- dražební vyhláška
- pro Katastrální úřad ověřená kopie usnesení o prohlášení konkursu č.j.12 K 155/99-31

Toto „Potvrzení o nabytí vlastnictví“ se vydává v pěti stejnopisech, z nichž jeden obdrží navrhovatel, dva obdrží vydražitel, jeden Katastrální úřad Český Krumlov a jeden je pro potřeby dražebníka.

V Kaplici dne 12.2.2003

Běžné číslo ověřovací knihy č. 182/2003
Ověřil, že: *Kicl Jaroslav* 16.10.2003
jehož totožnost byla prokázána platným úředním *dražebník*

Letecký snímek osady Muckov a areálu živočišné výroby z roku 2008 - *Repro www stránky Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst*

K HISTORII MUCKOVA

Muckov, německy Muczarn, je uváděn v roce založení 1518, dále v roce 1654 je název Müczgern, v r. 1841 Mutzkern a v r. 1854 Mutzgern. Název prý vznikl z výrazu Mutzker, což značí člověka z Muckova, Muckovana. Muckov patřil pod rychtu Hořice od které se odloučil k 10.lednu 1633.

V roce 1869 byl Muckov pod německým názvem Mutzgern, osadou obce Planles, okres Krumlov. Od roku 1880 vystupuje jako osada obce Plané v okrese Krumlov, v létech 1900 – 1910 jako samostatná obec Mutzgern v okrese Krumlov.

V r. 1910 patřil pod soudní okres Horní Planá, uvádí se zde 5 domů a 41 obyvatel, patří pod panství Krumlov a pod faru Hořice.

V letech 1921 až 1950 byl Muckov samostatnou obcí v okrese Český Krumlov, od roku 1961 je osadou obce Černá v Pošumaví.

Muckov byl po celou dobu od druhé světové války až po zánik Státních statků převážně zemědělskou obcí. Postupně se však vylidňoval, dnes zde žije pouze 32 obyvatel, když ještě v roce 1939 měl 188 obyvatel.

Letecký snímek Muckova v roce 1949 - *Repro www stránky Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst*

O zemědělském hospodaření vyprávěl v roce 1985 pamětník František Novotný:

„V roce 1949 vzniklo v Muckově Jednotné zemědělské družstvo / JZD /. Při zakládání se nám moc do družstva nechtělo, vždyť jsme se pomalu začínali stavět na nohy a tak vznikalo plno hádek a svárů. Dost jsem se narozčiloval, ale nakonec jsem musel uznat, že už na to sám nestačím. Žena už mi odešla a já měl na starosti 3 koně, 8 krav, 2 prasnice, 8 velkých prasat a spoustu drůbeže. A tak se nakonec JZD založilo a ozimy jsme již seli společně. Strojní traktorová stanice z Mokré nám však dost pomohla. Přesto nám to moc nešlo, byli jsme zvyklí na svoje, každý zde byl z jiného koutu republiky a najednou máme dělat dohromady. A tak se to všelijak šidilo, kradlo se, jen aby měl každý co nejvíce pro sebe. Založili jsme společnou drůbežárnu, každý musel dát ze svého 5 slepic, ale slepice postupně mizely, vejce mizela, krmení mizelo, vagon kukuřice určený pro prasečák rovněž zmizel. Prostě nebylo to k tomu.

Předsedu družstva zde dělal Lang, agronoma Štefan Řezníček a já jsem dělal zootechnika. Vydrželo to jen dva roky a pak nutně muselo dojít ke krachu. Nastalo vyšetřování a nakonec došlo k trestním sankcím. Lang a Řezníček byli zavřeni a potom vystěhováni na Olšov. Já jsem dostal podmínku. V práci jsme však museli pokračovat, předsedu JZD dělal Máhr a zdálo se, že se situace začíná zlepšovat. Dokonce jsme postupně dobírali i poměrně slušné peníze.

Na podzim roku 1953 přijel na Muckov jakýsi Wuršl ze statku a povídá: „ Tak hošánkové, přišli jsme vás převzít, JZD končí, bude tady statek“. Byli jsme náležitě rozčileni, teď, když se konečně začíná práce dařit, tak se máme znovu rozejít? Nikomu se nechtělo, ale zase se nedalo nic dělat, statek nás převzal a Wuršl se zde stal prvním správcem.

Během celého trvání statku až do příchodu Františka Kokrdy se na Muckově vystřídalo 22 správců. Někteří tomu ale vůbec nerozuměli, např. nějaký Kuruc, který hned vyhrožoval ministerstvem a přitom sám chodil po lidech, kde by co dobrého snědl, mnoho věcí nasliboval a nic nesplnil. Toho zde lidé rádi neměli. Pak třeba Jirka Blažek za ředitelování Burdy, to byl člověk, který měl moc rád koně, vychloubal se tím, jak dokonale jim rozumí a pak jednou hnal hřebnou kobyliku ustájenou u starých Pekárků do Černé a zpět. Přijel s ní, byla celá pod pěnou, no a ráno se narodilo hříbě.

Dále zde byli správci Štěpányi, Zajac, Stronček a další. Později zde dělal správce i Josef Janutka, dělal jsem mu mechanizátora, ten zase hodně dělal do doktořiny, však jí také studoval, léčil zde téměř všechny lidi pomalu jako doktor. A pak přišel Kokrda a Václav Růžička, pak jsem se sloučili s Frymburkem, přišel Jan Šerban, ale to už je přítomnost“.

Pohled na areál farmy Muckov / foto F.Z. 2008/

K Muckovu patřily osady Emry (Bednáře), Kramolín, Hostínova Lhota, Vyžbohy, Jámy a Plánička.

<u>Obyvatelstvo</u>	v roce 1900 = 203
	v roce 1939 = 188
	v roce 1950 = 75
	v roce 2006 = 32

Muckov je od roku 1954 osadou obce Černá v Pošumaví.

Poznámka autora:

Sám si dobře pamatuji dobu před 40 lety a vím, že na Muckově se skutečně „žilo“. Bylo zde hospodářské středisko Státního statku a tím práce pro většinu obyvatel, byl zde obchod a Muckováci pořádali i různé další akce.

Postupně řada objektů zmizela, ale i zde se renovuje a staví a to nejenom místní, ale i cizinci. Muckov je sice jakoby odstrčen, ale z přírodního hlediska je zde pěkně a ani oněch 34 zde žijících obyvatel si nijak zvlášť nestěžuje. Na svou lokalitu si zvykli, domy postupně od státu nebo jiných vlastníků si koupili pro sebe a postupně zvelebují.

Muckov má i poměrně slušné spojení do Hořic a dále na Český Krumlov a kdyby se v budoucnu podařilo i vylepšit silnici na Světlík, mohl by být Muckov i ve středu turistického dění.

Rekonstrukce objektů živočišné výroby vlastníkem Farmou Milná s.r.o. v roce 2011, znamenala i podstatné vylepšení vzhledu této části osady Muckov.

FARMA HOSPODAŘÍ EKOLOGICKY

V roce 2000 získává Farma Milná, s.r.o. certifikát na bioprodukty, ve kterém je konstatováno, že splňuje požadavky Rady EHS o ekologickém zemědělství a opravňuje používat označení Ekologický výrobek/produkt/.

Současně to však přináší nutnost hospodařit tak, aby veškeré zásahy byly co nejšetrnější k přírodě, nepoužívají se hnojiva ani pesticidy, konzervace píce je nutná bez konzervačních přípravků.

Hospodářským zvířatům je nutno vytvářet podmínky, které odpovídají jejich fyziologickým a etologickým potřebám* a zajišťují jejich zdravý růst, vývoj a reprodukci.

Spolumajitelé firmy se k ekologickému systému hospodaření přihlásili rovněž i z důvodů využití zkušeností našich předků, kteří ctili přirozený koloběh v přírodě a hospodařili s kladným vztahem ke všem těmto hodnotám.

* Etologie je biologická věda zabývající se chováním hospodářských zvířat. Objasňuje jejich životní potřeby s cílem dosáhnout životní pohodu pro zvířata (welfare) a zajištění etiky chovu.

Získaný certifikát na bioprodukty a zavedený systém ekologického hospodaření umožnil užívání nového loga firmy

Farma Milná, s.r.o je rovněž členem Regionálního centra PRO – BIO Šumava, svazu, který sdružuje ekozemědělce několika okresů Jihočeského a Plzeňského kraje a zejména zemědělce v CHKOŠ a NP Šumava. Hlavní náplní je především propagace a podpora ekologického zemědělství, ale především se zaměřuje na poradenství chovatelům krav bez tržní produkce mléka.

V rámci ekologického hospodaření se firma zabývá i dalšími možnostmi jak zkrášlit a zvelebit krajinu. V rámci její obnovy a diverzifikace vysazuje v oblasti svého působení vedle bývalých, ale i současných cest původní druhy ovocných stromů, pečuje o lesy a rybníky, opravuje cesty, navrácí na původní místa sakrální památky.

Výsadba stromků v oblasti Kovářova a nově vybudovaný rybník Ostrovní na Ostrově

Rybník Kuželů v Lutové

Obnovený křížek na Milné

K ekologickému chování farmy patří jak ošetřené hnojiště (na Ostrově), tak i kvetoucí louka na Bolechách

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA NA FARMĚ – VÝVOJ PLOCH

Jak již bylo v úvodu uvedeno, firma převzala od Statku Frymburk, s.p. provoz Milná, celkem 896 ha zemědělské půdy, z níž bylo orné 506,63 ha, luk 299,09 ha, pastvin 90,72 ha a malé množství vedené jako zahrady(0,13 ha). Převzala však i 42,88 ha DNP / tzv. dočasně neobdělávaná půda), celkem tedy 939, 45 ha.

To bylo v roce 1993 pouze v lokalitě Milná, k tomu přibylo v roce 1995 celkem 504 ha půdy v lokalitě Ostrov – Malšina, takže v té době se hospodařilo na 1 400 ha zemědělské půdy (bez DNP), což přibližně zůstalo až do současné doby.

Mimo to hospodaří v rámci farmy soukromý zemědělec Ing. Jiří Valter na 164 ha a jako doplněk, především pro zajištění stelivové slámy je k dispozici 74 ha v Opalicích a Záluží. Celková plocha tak činí 1 638 ha.

Farma Milná, s.r.o. hospodaří mimo to ještě na pozemcích na Pláničce a kolem Muckova, což je dohoda s firmou Cavalo, s.r.o. a plochy zde činí asi 150 ha.

Lze tedy konstatovat, že farma využívá ke svému hospodaření přibližně 1 800 ha zemědělské půdy. Pro potřebu zajištění nároku na poskytnutí dotace je však k dispozici 1 419 ha.

Plochy na Farmě Milná

Celkem převzatá půda Milná	896 ha
V oblasti Malšina	504 ha
Ing. Jiří Valter	164 ha
Opalice, Záluží	74 ha
Od fi Cavalo s.r.o.	150 ha
C E L K E M	1 788 ha

Co se týká přímo majetkového vlastnictví půdy, zde rodina vlastní 1 030 ha včetně lesních porostů, kterých je celkově 60 ha, z čehož je však možno využívat poze 24 ha, neboť zbylých 36 ha jsou plochy zarostlé dlouholetými nálety. Tyto plochy farma postupně likviduje a navrácí do zemědělské půdy. Zatím je převedeno 8 ha, každoročně se takto pročistí 3 – 4 ha.

Malšínsko – plochy na Horní Dlouhé k výpasu, na Všímarech odstraňování náletů a nutné odvodnění zamokřených pozemků

ZÁKLADNÍ ZEMĚDĚLSKÉ AKTIVITY V PRŮBĚHU 20 LET

ROSTLINNÁ VÝROBA A MECHANIZACE

Úplné začátky zemědělského hospodaření na Farmě Milná, s.r.o. nastínili v jedné z kapitol této publikace jak Ing. Václav Valenta tak i František Vlach. Oba konstatovali, že výroba převzatá po Statku Frymburk pokračovala první rok téměř podobným způsobem. Na polích bylo zaseto a tak se připravovala sklizeň objemné píce, sklizeň zasetých plodin a následně podzimní příprava pozemků, která již byla v režii firmy.

Farma měla po Statku k dispozici sedm kolových traktorů, především to byl Zetor 12045, dále Z - 8111, Z - 8011, dva kusy Z - 7211, Z - 52 11 a tahač Š-180. Pro potřebné převozy materiálů byla k dispozici Avia 30 a 11 ks traktorových přívěsů, které se však postupně odstavovaly a prodávaly. Stejně tak se začalo hospodařit s dalšími stroji / secí stroj, pluhy, sběrač kamene, rozbíječ natě, rozmetadlo, různé smyky a kombinátory, sklízecí řezačka, rotační žací lišty a několik sběračů typu Horal. Byly to všechno stroje, včetně traktorů, většinou z poloviny osmdesátých let/ traktorové vleky ještě o deset let starší/ a bylo nutno strojový park obměnit. Tak se postupně začaly nakupovat nové stroje, zejména pro sklizeň píce, především rotační žací stroje, shrnovače a obraceče, mulčovač, lis Krone a další potřebná mechanizace, přičemž staré stroje byly předmětem odprodeje.

Hlavní zlom v nákupu strojů začal kolem roku 2000, pozornost byla věnována jak nákupu nových výkonných traktorů, tak rovněž i výkonějším strojům pro sklizeň a zpracování půdy. Prvním takovým počinem byl v roce 1999 nový traktor Deutsch Fahr o výkonu 130 k, za který firma zaplatila 1,4 mil. Kč.

Traktor měl stále ještě pasovskou poznávací značku a již byl nasazen do pokosu v senoseči daného roku / viz obr./

Na snímku traktor Deutsch v den, kdy ho Josef Kozojed přivezl z Německa - 30.4.2009.

Sklizni senáže byla hned od počátku věnována náležitá pozornost. Již dříve bylo řečeno, že sklizeň na senáž probíhala po pokosu a nahrabání sběrem řezačkou a odvozem do senážních žlabů. Ty byly tehdy na Milné dva, na Ostrově – Malšíně rovněž dva velkokapacitní a později přibyl i žlab na Muckově. Senáž byla určena převážně pro krmení dojnic, ale postupně stále více pro masný skot.

Mechanizační vybavení se stále zdokonalovalo, dokupovaly se další výkonější stroje. Pro sklizeň a zabezpečení krmivové základny to byly především dokonalejší žací lišty, obraceče, nahrabovače, senážní vozy, řezačka, ale i traktory a nakládací stroje.

Pokos ploch s rotačními lištami

Shrnování píče shrnovačem Krone S Wadro 807

Sběr samosb. vozem Pöttinger 6600

Manipulační stroj MLT 845 – Manitou

Základem pro vykonávání potřebných prací však bylo pořízení nových traktorů. Především to byly v průběhu od roku 2005 tři traktory John Deere typ 6420, 7215 a 7820.

Traktor John Deere typ 6420 a 7820

Traktor John Deer 7215

Traktor Zetor 105 41

Traktor Zetor 114 41

Nový manipulační stroj Manitou

K manipulačnímu stroji Manitou, který byl zakoupen v roce 2008 za 2 250 000 Kč, byly během let dokoupeny kleště na balíky a manipulační lopata.

Nejnovějším strojem na farmě je kolový nakladač JCB 426 HT, zakoupený v roce 2012 za 2 800 000 Kč + potřebné adaptéry za 700 tis.Kč

Tento všestranný stroj je především určen na rychlé rozhrnování dovezené senáže na jámu, aby mohlo být provedeno řádné dusání hmoty. Jeho využití je však i pro menší práce v různých stavebních úpravách, má stálý pohon 4 kol, výkon motoru 56 k, je výborně manévrovatelný a tak může vykonat veškeré potřebné práce na farmě.

Nejnovějším vozem na sběr senáže je samosběrací vůz Pöttinger Jumbo 8010, zakoupený v roce 2012 za 1 788 000 Kč. Oproti dosavadním vozům s ložnou plochou 66m³, má tento vůz kapacitu 80 m³, veškeré automatické funkce jsou ovládány přes terminál, 45 nožů z tvrzené oceli se samo automaticky brousí. Vůz souvisle sbírá hmotu, rovnoměrně řeže a vysoce stlačuje ložný prostor. Při svozu traktorista naloží kolem 100 q senážní hmoty, čímž se podstatně urychluje doba sklizně.

Výroba senáže na farmě postupně narůstala především zvýšeným počtem chovaných kusů masného skotu / viz samostatná kapitola/. To ovšem vyžadovalo i rekonstrukci objektů živočišné výroby na všech provozech farmy, zvýšila se kapacita senážních betonových prostorů, což znamenalo nárůst senáží, které tvoří kolem 90% potřeby a seno je již jen jako doplněk. V počátečních letech se rovněž

více využívalo i mulčovačů na plochách, které se nesklízely na objemnou píci, ale vzhledem k ekologickým potřebám i dotačnímu systému dbala firma vždy na to, aby veškeré plochy byly upravené a sklizené. Mulčování se využívá i na odstranění nedopasků na pastvinách.

Při sklizni senáže firma kooperuje se Zemědělským družstvem Dolní Třebonín a ZD Mojnë a vzájemně si vypomáhají.

V počátcích se výroba senáže pohybovala kolem necelých 3 000 tun, v roce 2008 bylo vyrobeno 4 600 t, v roce 2009 se sklídilo 5 500 t, v roce 2011 to bylo 5 570 tun senáže a nárůst nastal v roce 2012, kdy byly vybudovány tři nové senážní žlaby na Milné v souvislosti s výstavbou Bioplynové stanice / viz jiná kapitola/. Celková výroba senáže v roce 2012 byla 7 890 tun, z toho 7 480 t do jam a 410 t nalisováno do balíků. Pro potřebu bioplynové stanice bylo uskladněno 2 400 tun hmoty.

Důležitá je nejen potřeba stále většího množství senáží (v současnosti kolem 6 tun na VDJ), ale i rychlost sklizně, což umožňují výkonné kapacitní stroje.

Farma má nyní k dispozici dvě samostatné sklízecí linky na sklizeň objemné píce, resp. senáže. Nyní dokáže jeden traktorista sám předsekávat 35 – 40 ha denně při záběru 6,40 m. Zrychlilo se rovněž nahrabování a svoz dvěma výkonnými vozy, takže se v šesti lidech sklízí 30 až 40 ha denně, čímž je senážní jáma sklizena za 4 – 5 dnů. Stejně tak je důležité dodržovat i potřebnou sušinu píce, která je kolem 40% ke krmení a 32 až 34 % pro bioplynovou stanici.

Sklizeň sena to byla především v počátečních letech náročná záležitost, protože pokos malozáběrovými rotačkami trval poměrně dlouho, stejně jako obracení a nahrabování a posléze odvoz samosběracími vozy a skládání do skladů. V období chovu dojnic a produkce mléka však bylo dostatečné zabezpečení sena pro zimní období nutností.

V roce 1996 byl zakoupen vysokotlaký lis Krone, který byl v roce 2007 nahrazen novým, výkonnějším. Postupně byly pořízeny i výkonné stroje na pokos, obracení a shrnování a sklizeň sena začala být již méně náročná. Stále však je a byla závislá na rozmarech počasí mnohem více než u senáží. V posledním období je sklizeň sena již jako doplněk výživy skotu a tvoří kolem 10% spotřeby veškerých objemných krmiv.

Základní mechanizační vybavení pro sklizeň sena

Výroba sena se zpočátku zvyšovala, v dalších letech pak dochází k poklesu. Jestliže samotný provoz Milná např. na začátku devadesátých let 20. století sklízelo kolem 150 tun sena, začala Farma Milná, s.r.o. na 200 tunách. Postupně po rozšíření ploch o Malšín a Muckov výroba stoupla v roce 2008 na 750 tun (3000 ks kulatých balíků o průměrné váze 2,5 q), v roce 2009 to však bylo už jen 550 tun (2200 balíků), v roce 2010 výroba sena opět poklesla na 300 tun (1200 balíků) a v roce 2011 již jen 250 tun. Výroba sena má tedy klesající tendenci v souvislosti se zvyšováním výroby senáží pro zabezpečení postupného nárůstu chovaného masného dobytka.

Dva hlavní představitelé nejnovějšího mechanizačního vybavení sklizňových linek na farmě

Nejmodernější, vysoce výkonný kolový traktor John Deere 7215 R, který farma zakoupila za 3 130 800 Kč a rovněž výkonný sběrací vůz Pöttinger Jumbo 8010 za 1 788 000 Kč

Univerzální stroj JCB 426 / popis na jiném místě publikace/

Pěstování obilovin, jak již bylo uvedeno v předešlých kapitolách mělo rovněž stále klesající tendenci až úplně zaniklo. Jestliže se na počátku pěstovaly téměř všechny plodiny a v dalších letech se zkoušely některé další (řepka, hořčice), ustálilo se nakonec všechno pouze na přibližně 80 ha. V roce 1998 se na farmě pěstovalo 39 ha ozimého žita a 38 ha ovsa. Přestože se ještě na části provádělo hnojení dusíkatým hnojivem DAM-390, neprovádělo se již ošetření herbicidy a tak i výnos se pohyboval na nižší úrovni pod 30 q/ ha. Důležité však bylo získat potřebnou slámu a jadrné krmivo (žito se měnilo za krmné obilí s Dolním Třebonínem). Slámu získávala farma nákupem od sousedních zemědělských společností.

K zdárnému pěstování obilovin je důležitá **základní předset'ová příprava**. Při dřívějším poměrně velkém rozsahu obilovin bylo na Milné k dispozici množství různých typů pluhů, kultivátorů, bran, smyků, válců, sběračů kamene a secích strojů. Tyto stroje se postupně prodaly a mechanizační park obohatily nové, z nichž zde uvádím zejména jako zástupce *čtyřradličný nesený obracecí pluh Kverneland ES*, který je nepřekonatelný v kamenitých podmínkách a je vybaven plynulou změnou záběru. Pluh Kverneland / viz obr. / zakoupila farma v roce 2010 za 399 000 Kč.

V souvislosti s přechodem na ekologické zemědělství se obiloviny na farmě přestaly dosavadním systémem pěstovat v roce 2000. Především kvůli potřebě slámy bylo nutno v pěstování obilovin pokračovat a tak jejich výroba se přenesla do zmiňované oblasti Opalice – Záluží. Na ploše 66 ha se pěstovala ozimá pšenice a oves, vzhledem k ekologickému systému bez ošetření, což znamenalo i snížený výnos. V roce 2009 se pšenice pěstovala naposledy a přešlo se na pěstování ovsa a mezidruhového křížence mezi ozimou pšenicí a ozimým žitem - odrůdu Tritikale (Triticale). Snížily se rovněž i plochy, Tritikale v roce 2011 na 22 ha s výnosem 3,4 t a oves na ploše 14 ha o výnosu 4,32 t. Slámy se vyrobilo 127 t, ovšem pro potřebu bylo nutno ještě přikoupit celkem 225 t. V roce 2012 se pěstovalo obilí na ploše 35 ha, opět oves setý s výnosem 3,93 t/ha a kříženec Tritikale poskytl výnos 2,91 t/ ha.

Pro sklizeň obilovin zakoupila firma kombajn Massey Ferguson, v Opalicích sklízeli Jan Čertický, který si obilí i sám odvážel do Dolního Třebonína na sušící zařízení

SYSTEM HNOJENÍ NA FARMĚ

Jak již bylo v předešlých kapitolách uvedeno, zpočátku se sice provádělo hnojení minerálními hnojivy k obilovinám a dalším plodinám, ale v podstatně menší míře.

V souvislosti s přechodem na ekologický systém hospodaření skončilo také toto hnojení i jakékoliv přihnojování např. pastvin dusíkatými hnojivy.

Základem je nyní organické hnojení chlévskou mrvou, která se rozmetá na plochy určené ke sklizni objemné píce i na některé pastevní plochy. Chlévská mrva má svůj podíl i na tom, že v posledních letech dokáže firma sklízet tři seče / v r. 2012 ze 300 ha/, což bylo dříve jen velmi zřídka. K hnojení se používala rozmetadla RUR – 5, v roce 2009 bylo zakoupeno výkonné 12 ti tunové rozmetadlo Joskin Tornádo.

K hnojení se využívá chlévská mrva vyvezená ze stájí, dříve i ze shrnutých zimovišť, což však přináší, vzhledem k částečně nahrnutým kamenům, vyšší poruchovost strojů. Podle potřeby je snaha ročně vyhnojit kolem 100 ha ploch, v roce 2009 se pohnojilo 84 ha, v roce 2011 to bylo 95 ha.

OPRAVÁRENSTVÍ A ČERPACÍ STANICE PHM

Přestože se firma snaží vybavit strojní park výkonnými a co nejméně poruchovými stroji, přesto občas k poruchám dochází. Na Milné bývala budova, stará dílna a ještě dříve kovárna, kterou firma ještě několik let využívala. Teprve před rekonstrukcí areálu živočišné výroby si zřídili dílnu v prostoru bývalé přípravy kravína.

Část interiéru dílny

Čerpací stanice

Truhlářská dílna na Muckově

Stejně tak byla ze zadní části bývalého kravína na Muckově zrekonstruována truhlářská dílna pro zajištění potřeby farmy pro dobytek i myslivost.

Truhlářská dílna mimo jiné vyrobila i přístřešek pro novou čerpací stanici, která byla postavena svépomocí. Slouží pouze potřebám farmy a tak se na ní nevztahuje vyhláška o zřizování. Každý traktorista má nyní čip, každé tankování je evidováno ve spojení s počítačem.

Původní čerpací stanice stála těsně u hlavní silnice, několik let byla firmou využívána, později neodpovídala všem potřebným předpisům a musela být odstraněna. Než byla postavena nová, dojížděli traktoristé k čerpací stanici do Frymburka, anebo se nafta přivážela v sudech a kanistrech.

ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA - ZÁKLAD PRODUKCE

Výrobě a produkci mléka byla věnována náležitá pozornost hned od převzetí 173 ks dojnic od Statku Frymburk, s tím rozdílem, že se snížil počet ošetřovatelů. Na farmě byly v době hospodaření provozu Milná zaplněny dojnici všechny tři kraviny s pořadovými čísly I. až III. Pro zajímavost uvádím především dodávku mléka, která znamenala tržby, **za rok 1992.**

kravín	litry	Kčs	Ø cena	I.	II	III.	Nestandard
Milná I.	345 589	1 762 465	5,120	69,11	28,83		2,06
Milná II.	345 393	2 009 221	5,817	99,23			0,77
Milná III.	382 874	2 314 944	6,046	100,00			
Provoz celkem	1 073 856	6 093 630	5,675	89,81	9,28		0,91

Rok před převzetím do pronájmu – v **květnu 1992** bylo na provozu Milná dosaženo:

- Ø denní dojivosti 13,68 litrů při celkových krmných dnech ve výši 3072
- ve stáji Milná I. byla dojivost 13,59 l/ ks /den
- ve stáji Milná II. činila 12,46 l/ ks/ den
- ve stáji Milná III. to bylo 13,50 l/ks/den

Těsně před převzetím do evidence vlastního hospodaření – v **dubnu 1993** bylo na provozu:

- nadojeno celkem 72 791 litrů mléka
- dodáno do mlékárny 67 015 litrů mléka
- krmných dnů bylo 6673
- Ø denní dojivost činila 10, 91 litrů mléka

Z toho: - stáj I. - dosáhla denní dojivosti 14,17 l mléka
 - stáj II. - dosáhla denní dojivosti 11,14 l mléka
 - stáj III. - dosáhla denní dojivosti 9,54 l mléka

Průměrná roční dojivost se pohybovala mírně nad hranicí 4000 l / dojnici.

Farma Milná, s.r.o. v průběhu svého hospodaření v dalších letech zaznamenávala postupný nárůst dojivosti, byla věnována náležitá pozornost nejen dokonalejší péči o dojnice a zajištění kvalitní objemové píče, ale důležitým zootechnickým parametrům jako je natalita a laktanční doba.

Podstatné pro zvyšování produkce mléka bylo i křížení červenostrakatých krav s holštýnským plemenem, neboť kříženky měly velmi dobré parametry.

Chov dojnic měl však i své stinné stránky. Nejenom, že byla již zastaralá mechanizace a celá technologie získávání mléka, ale problémy začaly být s výživou. V období dosažení dojivosti kolem 7000 litrů již dojnici nebylo možno zajistit dostatečnou energii v krmné dávce. Energetické plodiny, např. kukuřici není s přijatelným úspěchem možno v těchto nadmořských podmínkách pěstovat.

Rozhodující podíl znamenal i vstup do ekologického hospodaření, kdy bylo nutno omezit spotřebu konvenčních krmiv a tak se farma postupně připravovala na ukončení výroby mléka. Důvodem bylo rovněž to, že již od roku 1995 běžel paralelně na farmě odchov masného skotu, kterému se začínala věnovat prvořadá pozornost.

Produkce mléka byla definitivně ukončena v roce 2007, kdy byla dosažena roční dojivost 7 182 l na dojnici, přičemž byly ve stáji i krávy, které dosáhly až 9000 l za laktaci při slušných parametrech v bílkovině i tucích.

Odchov masného skotu – nosný produkt firmy

Šumava představuje ohromný potenciál pro výrobu hovězího masa. Masné krávy jsou z 80% chovány zejména v těchto tvrdších podmínkách a je to jedna z komodit hovězího masa, o kterou je zájem nejenom v EU, kde ročně chybí 430 tis. tun hovězího masa.

Proto je odchov masného skotu v současné době nejdůležitějším odvětvím na Farmě Milná, s.r.o. a je mu podřízena prakticky veškerá činnost. Je to nosný produkt celé firmy a proto je věnována náležitá pozornost a veškerá péče všem kategoriím zvířat, tedy telatům, jalovicím, býčkům, matkám a kvalitním plemenným býčkům.

Podle dlouhodobé koncepce firmy je její hlavní zaměření na produkci a prodej dobytka za co nejvýhodnější ceny.

PLEMENNÉ ZAMĚŘENÍ, KŘÍŽENÍ

Když se firma rozhodla pro odchov masného skotu, bylo to po zralém uvážení a konzultacích, neboť znalosti o chovu a plemenech nebyly ještě na potřebné úrovni. Proto v roce 1996 zvolila jako optimální chov ušlechtilého, původem skotského **plemene aberdeen angus (AA)**, který k nám byl importován z Kanady. Plemeno vykazuje z chovatelského hlediska výborné parametry. Je mírné, ovladatelné, ranné, se snadnějšími porody a dobrými mateřskými vlastnostmi a co je důležité – snáší dobře méně příznivé šumavské podmínky.

První kříženky tedy získávaly na farmě křížením stávajících jalovic plemene červenostrakaté s býky AA černé barvy. Vedle černého provedení se na farmě choval i skot AA red, v červené barvě.

Angus red se v dalším období křížil s plemenem masný simentál, kde se využívalo t. zv. heterozního efektu, aby bylo dosaženo vyššího osvalení a široké zádě. Simentály chovali v barvě červené a žluté a vedle červených angus jalovic je připouštěli i s černými, čímž vznikaly zajímavé mutace.

V oblasti křížení byl hlavním zaměřením firmy systém křížení angus red s býky limousin. Proto také na farmě poněkud ustoupili od plemene AA v typicky černém provedení, chová se však nadále, nakupují se i kvalitní plemenní býci, neboť v dalším období začíná být zájem o kvalitní maso, které plemeno AA představuje.

Na farmě částečně křížili masné simentály a křížence s angusem s býky francouzského plemene limousin.

PLEMENNÍ BÝCI NA FARMĚ

Jak již bylo uvedeno je prakticky od začátku rozvoje masného skotu základem plemeno aberdeen angus, které zejména v černém provedení poskytuje jakostní maso. Křížení probíhalo s masným simentálem, částečně i s francouzským limousinem, postupně se však od něho upustilo, stejně jako se omezil angus v černém provedení.

Kříží se i mezi red angusem / v červené barvě/ a masným simentálem, zkoušelo se u dvou stád i křížení s limousinem.

V odchovných plemenných býků, v tomto případě v odchovně Cunkov, probíhá testace užitekosti, kam jsou zařazeny býčci od vybraných matek a otců, kteří musí splňovat stanovená kritéria. Býčci se měří a a váží před naskladněním, během testu a po jeho skončení, poté proběhne výběr před komisí a býk dostane certifikát způsobilosti k plemenitbě. V posledních letech se denní přírůstek v testu pohybuje v průměru 1600 až 1800 g a nejsou vzácností ani přes dva kg.

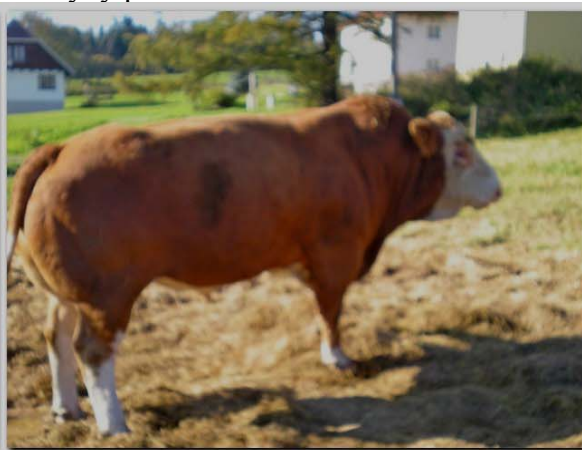
Za účelem kvalitního odchovu masného skotu se nakupují ti nejkvalitnější plemenní býci z domácího i zahraničního trhu.

Farma Milná, s.r.o. chovala v roce 2012 celkem 19 ks plemenných býků, z nichž 11 ks bylo nakoupeno v průběhu let 2005 až 2010. Vůbec nejdražší byl plemenný býk koupený v roce 2010, jehož pořizovací hodnota byla 160 846 Kč.

V roce 2011 nakoupila firma celkem 6 plemenných býků, kteří v testaci dosahovali velmi dobrých výsledků. Jedním z nich je

např. býk Šampion, plemene simentál, který dosáhl v testu denního přírůstku 2000 g a životního přírůstku / od narození/ 1803 g. Farma za něho zaplatila 145 000 Kč /viz obrázek/ Vynikající je i další býk Tobias z Podlesí, plemene simentál, který vykázal v testu 1775 g a v životním 1606 g a jeho cena byla rovněž 145 000 Kč.

Zatím největší zůstatkovou hodnotu má býk Urvil Red z Pěčína, plemene aberdeen angus, zakoupený v roce 2012. Ten dosáhl rovněž 2000 g v testu a 1720 g životního přírůstku. Byl zakoupen za 143 150 Kč. Farma chová rovněž dva býky plemene limousin.

Další dva plemenní býci s vynikajícími výsledky

Během celého období prošla farmou řada plemenných býků, jejichž stav se pohyboval na hranici 20 kusů – na prvním obrázku býk Maxwell z Malšína

System odchovu masného skotu

V počátcích, kdy se na farmě koncepčně rozhodlo o odchovu masného dobytka, se organizovala jeho pastva ve stávajících pastevních areálech v počtu 60 – 80 kusů především krav, matek.

ROZČLENĚNÍ DO MENŠÍCH STÁD

Od tohoto systému se kolem roku 2002 odstupuje, stáda se dělí na menší celky, ve kterých je přibližně 30 - 35 kusů matek, k nim se přiřazují telata a jeden plemenný býk. Rozdělení je podle plemenné příslušnosti i podle barevnosti plemen. Stáda zůstávají v tomto složení nejen na pastvině, ale i v zimě na zimovištích. Při brakovce kolem 10% se do stáda doplňují březí jalovice. Členění do stád se uplatňuje i u jalovic, které se v hmotnosti 250 až 300 kg oddělují od matek a po dosažení kolem 370 kg se zapouští plemennými býky. Nízký počet kusů ve stádech má řadu výhod – méně zatěžuje krajinu, o jednotlivých kusech je přehled, stáda jsou vyrovnaná, dosahuje se vyšší natality i dlouhověkosti krav. Příznivý vliv je nejlépe vidět i na denních přírůstcích telat – ty dosahují například u býčků v průměru 1300 gramů na kus a den od narození do prodeje ve váze okolo 260 kilogramů živé hmotnosti. Určitou nevýhodou je vyšší pracnost, ale celkový efekt je vysoký.

System členění využívá farma až do současnosti, nyní ovšem bez dřívějších zimovišť, neboť byly vybudovány a zrekonstruovány nové moderní stáje / viz samostatná kapitola/.

Stádo Lukavec 2008

Stádo Větrná 2009

Stádo Hubenov 2010

PASTEVNÍ AREÁLY

Tak jak postupně docházelo k navyšování stavů dobytka, bylo nutno budovat nové pastevní areály. Zpočátku se opravovaly areály stávající, v dalších letech, i využitím dotačního systému, docházelo k výstavbě nových pastevních areálů především odlesňováním bývalé zemědělské půdy a jejím navrácením do koloběhu výroby.

Počet pastevních areálů se neustále zvyšoval, v roce 2008 bylo již na šestnácti pastevních areálech umístěno 22 stád, vznikají další nové pastevní areály. Počet chovaného dobytka na pastvinách dosáhl v roce 2008 celkem 900 kusů, v roce 2010 bylo již ve 26 stádech chováno 1283 kusů a v roce 2011 již 1300 kusů.

Jednotlivé pastevní areály vznikaly postupně v těchto lokalitách: *Milná Za Badáněm- Milná Pod vodojemem – Kovářov – Hrdoňov – Bobovec – Muckov Emry – Muckov areál – Muckov Mýtina - Hubenov – Těchonice – Faschingov - Ostrov I.Bolechy – OstrovII.Větrná – Všímary – Větrná – Horní Světlá – Chvalín.*

Na pastvinách se dodržují veškeré potřebné ekologické zásady, zejména vzdálenost od jednotlivých vodotečí, mění se systém napájení, přesto však v mnohých případech dochází k devastaci pastvin, zejména na zamokřených pozemcích.

Zpočátku se systém napájení řešil napáječkami ze zdrojů melioračních šachet a různých vodních zdrojů, kdy zvíře si samo pumpuje vodu. Tím se ovšem vodní toky znečišťují a tak od toho bylo postupně upuštěno. K napájení pak začala firma používat JFC žlaby, které jsou vybaveny robustním systémem, kulový kohoutem, což znamená, že je vždy dostatečný přísun vody. Žlab je chráněn plastovým krytem.

Na pastevních areálech byl v jednotlivých stádech většinou stále udržován poměr 35 kusů krav, s nimi 25 kusů jaloviček a plemenný býk. Stejně tak byly v některých pastevních areálech umístěny jalovičky a býčci. Např. v roce 2010 bylo na pastvině Mýtina, za Muckovem umístěno 17 kusů býčků k pokusnému výkrmu, totéž podobně i na pastvině Větrná v následujícím roce.

Odlesňování Všímary 2009 Jalovičky Muckov Emry 2010 Býčci Muckov Mýtina 2010

V roce 2008 byl dokončen pastevní areál v Horní Světlé a v Těchonicích, poté se začal budovat areál Všímary, velký 115 ha, oplocení v délce 19,5 km a celá akce v objemu 900 tis. Kč. Další pastevní areál byl vytvořen na Chvalíně v rozsahu 26 ha, které firma odkoupila společně s nemovitostí za 5 mil. Kč. Odlesnění náletů a potřebná rekultivace na Chvalíně probíhala v roce 2010. Pastevní areál bude vybudován i na Bobovci o velikosti 89 ha. Připravuje se i velký areál o rozloze 243 ha, který zahrne veškeré pastviny od Hrdoňova až k Bobovci. Všechny pastevní areály se oplocují novými akátovými kůly, jejichž životnost je až 30 let. Na výstavbu pastevních areálů se využívá 50% dotace.

ZIMOVIŠTĚ

Chovaný dobytek zůstává na vybraných pastevních areálech i přes zimní období. Přestože je dobytek schopen snášet šumavskou zimu, přece jen jsou vytvořena t. zv. zimoviště, kde mají zvířata příznivější podmínky. Zimoviště se vybírají v chráněných výbězcích lesa, sem se naveze stelivo a do blízkosti ložistiště se umísťují i krmiště. V těchto prostorech má dobytek lepší možnost odpočinku a i příznivější podmínky pro telení, i když telení probíhá i venku na sněhu. Dřevěná krmiště si firma sama vyrobila a uzpůsobila požadavkům zvířat.

Pravidelně se na zimoviště naváží sláma Telata se rodí i na sněhu

Přestože se dostává zvířatům v zimním období pravidelné péče, jeví se přece jenom problém zajistit všechny potřebné svobody pro život zvířat. Ve vlhkém jarním období je to pro dobytek určité nepohodlí, i když na zimovištích mají dostatek slámy.

Další otázkou je i určité znehodnocení okolního prostoru s příkrmištěm, neboť jak si ve firmě spočítali, jde o plochu 92 ha, která je téměř znehodnocena a porosty se dlouho regenerují.

To byl rovněž další důvod, aby se v koncepci rozvoje chovu skotu na farmě objevila otázka rekonstrukce stájí / viz dále/.

V některých případech jsou zimoviště i v blízkosti areálu a dobytek je opodál přikrmován – Muckov

Stavy skotu se zvyšují postupně i v zimních měsících, prakticky každý rok až o 100 kusů. Zpočátku to bývalo 500 kusů, v roce 2011 již 840 kusů a počítá se do budoucna se zatížením až 1000 kusů. V dobytčích jednotkách je v současném období (2012) zatížení 57 VDJ na 1 ha.

TELATA – ZÁKLAD STÁDA

Telatům je na Farmě Milná, s.r.o. věnována dostatečná pozornost. Především je snaha dosáhnout co nejlepší natality, která se postupně dostala na úroveň přes 90%, což je u masného skotu slušný chovatelský úspěch.

Dále je důležité, aby byl zabezpečen co nejnižší úhyn a to se rovněž daří. Přestože byl dlouhá léta uplatňován systém zimovišť a telení ve venkovních podmínkách, pohyboval se úhyn stále pod hranicí 5%.

V roce 2009 se na farmě narodilo 438 kusů telat, z toho 224 na provoze Milná, 177 kusů na Malšíně a 37 kusů v pastevních střediscích Faschinghof a Těchonice. Úhyn se pohyboval na hranici 3,5 %. V první jarní den, 21. března 2009 se narodil na Muckově býček s pořadovým číslem 1000.

V roce 2010 se narodilo plánovaných 469 kusů a úhyn dosáhl 3,7%. Svou roli zde hraje i to, že farma má dvě dojně krávy, které mohou poskytnout telatům první základní výživu. Mimo to mají na farmě zmrazené mlezivo, takže pokud matka nepřijme své tele, zabezpečí ošetřovatelé potřebnou dávku mleziva, což tele může zachránit.

Po provedené rekonstrukci se poněkud změnily organizační podmínky pro chovatele – ve stáji se připravuje k telení skupina 100 krav, což je poměrně náročné a tak zpočátku je 30 krav odebráno a telení u nich probíhá jako dosud venku. Ve stáji mají zabezpečeny krávy i narozená telata veškeré potřebné podmínky k dalšímu růstu a vývinu.

VÝVOJ POČETNÍHO STAVU SKOTU

Na samém začátku, při vzniku Farmy Milná, s.r.o., se vedle 173 ks krav chovalo dalších 150 ks dobytka, tehdy bez produkčního zaměření. Většina dobytka byla postupně zlikvidována, několik jalovic ponecháno jako základ stáda, dokupovaly se krávy červenostrakatého plemene, které se hned převedly do masných krav bez dojení.

Během dvou let se začala rodit koncepce zaměření na odchov masného dobytka a postupem let se stavy začaly zvyšovat. Kolem roku 2000 se na farmě chovalo již 400 kusů krav, v dalším období vzrostl stav na 500 ks a celkově se blížil k 900 chovaných kusů dobytka. Tohoto bylo dosaženo v roce 2008.

Stavy dobytka však rostly i nadále. V roce 2009 bylo na farmě již 1210 kusů a farma se v této době stala již zcela dobytkařskou firmou. Stavy se reálně pohybovaly na zatížení 80 ks/ 100 ha a byla snaha dostat se až na 100 kusů/100 ha. Zde je nutno dále zvýšit stavy krav a jejich natalitu, která v té době činí 92 ks na 100 krav.

Během let byla na pastvinách farmy odchována dlouhá řada masných krav, jalovic a býčků

V roce 2009 byla uvedena do provozu stáj v Záluží, kde bylo umístěno 110 ks jalovic.

Farma Milná, s.r.o. se nadále snaží stále zvyšovat stavy dobytka podle toho, kolik unese bilance krmiv. Proto se odchovává co největší počet červených kříženců, jak v matkách tak i v jalovicích, výkrm telat, jako meziprojektu, probíhá až do finálního produktu.

K 1. lednu 2010 je na firmě ve stavu celkem 506 krav a zapaštěných jalovic, celkem má v roce 2010 farma 1283 ks skotu na 1800 ha, skot je rozmístěn ve 26 stádech. Je snaha o co největší prodej, část jalovic se převádí do dojníc, aby mohlo dojít ke zvýšení stavů z dosavadních 500 ks na 700 ks.

Přírůstky jalovic do odstavu činí 1,2 kg, u býčků do odstavu 1,4 kg. Celoživotní přírůstek při pastevním výkrmu je u jalovic 0,85 kg a u býčků 1,3 kg. Příchovky přináší firmě za rok hodnotu 9,5 mil. Kč.

Odchov a výkrm v pastevních areálech Chvalín, Mýtina (býčci na výkrm) a Hubenov

V roce 2011 bylo na farmě přes letní období chováno 1 300 ks dobytka, stav ke konci roku byl 834 ks. Zatížení přes letní měsíce je poměrně slušné, přes zimní období se stavy zvyšují

přibližně o 100 ks každý rok. Po provedených rekonstrukcích má firma ustájeno ve stájích kolem 600 ks a v ostatních kapacitách 200 ks dobytka.

V roce 2012 bylo již přes zimní měsíce chováno 950 ks a počítá se s nárůstem až na 1000 ks. Postupně se zvyšují i stavy krav. V roce 2014 by měl být stav krav na hranici 700 ks.

Červené kříženky s red angusem a masným simentálem v pastevním areálu U Kovářova
/ foto 26.9.2012/

Černý aberdeen angus, typický představitel z pastevního areálu Milná – Za Badáněm
/ foto 26.9.2012/

Směs červených a černých chovných jalovic z pastevního areálu Muckov- U Jam
/ foto 26.9.2012/

PRODUKCE A PRODEJ

Vysoká produktivita práce a kvalita výrobků farmy = efektivita. Farma již od roku 2000 produkuje skutečně ekologické maso, o které je rok od roku stále větší zájem. Svými výrobky, kterými je mladý, zmasilý skot v dobré kondici si mezi zpracovateli, kteří maso odebírají, získala dobrou pověst.

Vedle českých zpracovatelů, kterým se dodává zhruba třetina, se uskutečňuje zbývajících prodej do Rakouska, Německa, Švýcarska, Slovinska i Holandska. Hovězí maso je komodita, která má stále velký prostor pro rozvoj a tak s odbytem nemá firma žádné výrazné potíže.

Typická ukázka z prodeje: přijede kamion, podestele se slamou, ošetřovatelé a další pomocníci naloží dobytek na přepravník zvířat Joskin a z něho naženou zvířata do kamionu

Ceny za prodaný masný skot jsou poměrně příznivé, firma má snahu ovlivňovat ceny i sama, tím, že na podzim prodává o něco dříve, t. j. v srpnu a září, neboť v říjnu a listopadu je na prodej skotu největší nápor a ceny jsou nižší. Někdy je však výhodnější vyhnout se extrémním špičkám na podzim a prodávat až na jaře.

V roce 2009 prodala firma celkem 425 ks skotu, z toho zástavového skotu 231 ks. O rok později se již prodalo celkem 440 ks, ať již zástavového nebo jalovičky a býčci z dokrmu.

V roce 2011 Farma Milná, s.r.o. prodala celkově 503 ks skotu, z toho bylo zástavového 440 ks a ostatního dobytka 63 ks.

Celkově bylo v roce 2011 vyrobeno na farmě 208 tun hovězího masa, ale i tak je to stále málo a je snaha zvýšit objem produkce asi o třetinu, což by zaručilo mnohem lepší ekonomické výsledky. Přesto bylo dosaženo v tomto roce rekordní tržby za prodej ve výši 7 mil. 400 tis. Kč. V roce 2012 byl i tento rekord překročen a firma utržila za prodej 8 mil. 100 tis. Kč.

Z pastevního areálu Chvalín (28.9.2012) a Ostrov u stáji (10.9.2012)

Zástupci firmy jsou si vědomi, že rentability výroby a dosažení odpovídajících tržeb je možno dosáhnout jen dalším zvyšováním stavů dobytka na hranici až 90 dobytčích jednotek na 100 ha. Postupně se tak firma dostává na úroveň Rakouska a Bavorska. Zvyšování stavů je nutné rovněž i proto, že dotační systém bude mít stále sestupný trend.

MECHANIZACE NA ÚSEKU ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY

Jelikož je prakticky veškerá práce v rostlinné výrobě zaměřena na zajištění co největší produkce výroby živočišné, je možno i v předcházející kapitole uvedenou mechanizaci, považovat za součást výroby živočišné.

Jedním z důležitých strojů určených přímo pro živočišnou výrobu je belgický přepravník živých zvířat od firmy Joskin Betamax RDS 9000, který firma koupila v roce 2005. Plně se uplatňuje v navážení zvířat na pastviny a zpět, k dalším potřebným převozům, pro přípravu k prodeji a další činnosti. Je určen pro 12 až 14 kusů zvířat, ale vejde se na něj i více.

V roce 2005 byl zakoupen krmný vůz Kamzík Standart k navážení např. senáží nejen do stájí, ale i ven na zimoviště u pastvin.

Přepravník dobytka Joskin Betamax

Krmný vůz Kamzík Standart

Dalším novým a velmi potřebným strojem se po rekonstrukci stájí stal zastýlací vůz Primor 2060 H od firmy Kuhn, kterého byly v letech 2010 a 2011 zakoupeny dva kusy pro potřeby Milné a Malšína / viz.obr./

Na úseku živočišné výroby se využije i cisterna na vyvážení močůvky, zatloukač kúlů na pastvinách a řadu let se pro navážení materiálu, krmiv i odvoz na jatka používalo nákladní auto Avia 30 / ilustr./

REKONSTRUKCE, VÝSTAVBA, ÚPRAVY FARMY

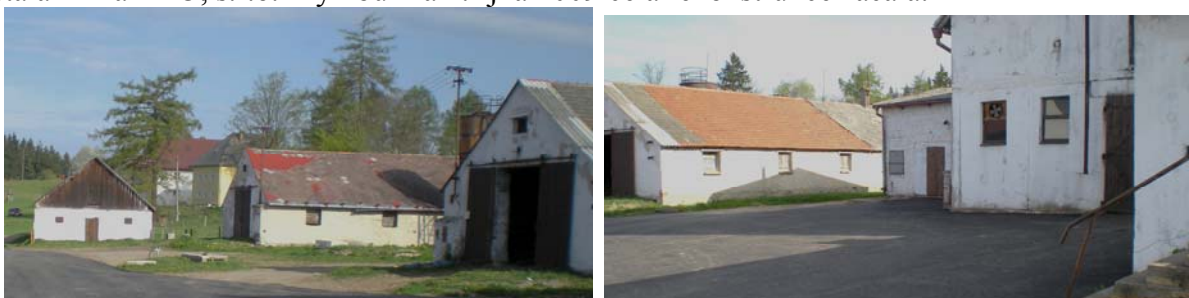
Rekonstrukce objektů živočišné výroby probíhala na Farmě Milná, s.r.o. v průběhu let 2009 až 2011 a byla dosud největší investiční akcí. Byl vybudován kompletní areál sedmi stájí s kapacitou 600 krav a 500 telat. Celková rekonstrukce byla v hodnotě 43 mil. Kč a umožní ustát přes zimní období většinu dobytka. Vlastní finanční náklady vedle poskytnuté dotace tvořily polovinu hodnoty. Při ekologickém odchovu je nutno zajistit zvířatům dokonalou pohodu a přirozené chování, což nový areál zajišťuje. Nelze opomenout i prodloužení dlouhověkosti zvířat, větší úsporu nafty a rovněž skončí devastace 92 ha půdy, kde byla umístěna zimoviště.

Rekonstrukce byly rozděleny do dvou etap – jako první se rekonstruovaly stáje na provozu Milná spolu s Muckovem a druhá etapa byla dostavba na Malšíně – Ostrově. Přestože nazýváme celé dílo rekonstrukcí, probíhala ve velkém procentu i výstavba úplně nových částí objektů.

Provoz Milná a Muckov

Zpracovaný projekt na rekonstrukci čtyř stájí na 100 ks dobytka na Milné a Muckově byl odevzdán v polovině roku 2009 jako součást tzv. „bruselské dotace“. Jedná se o nákladnou investici v hodnotě 25,5 mil. Kč a pojme 355 ks krav.

Na stavbu bylo vyhlášeno výběrové řízení, 29. září se konalo otevírání obálek, vítězem se stala firma FAO, s.r.o. Frymburk a 1. října 2009 celá rekonstrukce začala.

Pohled na stáje na Milné před zahájením rekonstrukce

Bývalé vazné stáje byly předělány na volné boxové stáje se zastřešeným krmištěm mimo prostor, který je též využíván jako lehárna. Středem stáje vede hnojná chodba, lehce přistýlána a podle potřeby shrnována ven do vozů a odvážena na polní hnojiště. V každé stáji je potřebný počet individuálních boxů a rovněž kotce pro těžší porody a případnou nemocnost.

Jelikož jsou stáje určeny převážně pro plemeno aberdeen angus, které snáší i minusové teploty, je střecha bez zateplení. Uvedené plemeno je však náchylné na průvan, déšť a vlhký sníh a tak jsou stáje zajištěny ze stran roletami.

Koncem listopadu 2009 byly postaveny obvodové zdi

V polovině prosince 2009 se montoval krov

V polovině února 2010 byla na stáji č.1 již nová střecha a na stáji č. 2 krov

Koncem května 2010 finišovaly poslední přípravy pro montáž vnitřní technologie

Rekonstrukce až do května probíhala zatím ve dvou milenských stájích, k 1. květnu 2010 byl připravován k rekonstrukci kravín č.3 v Milné a kravín na Muckově. V této době probíhají práce na pěti místech – vedle stájí se buduje i nový velkokapacitní senážní žlab namísto dosavadních dvou malých.

Senážní žlab byl dán do předčasného užívání 15. června 2012, takže farma mohla naskladňovat senáž

Stájová technologie se začala montovat počátkem června 2010, montáž dodal rakouský subdodavatel firma Bräuer GmbH – Stalltechnik a montovala její dceřinná firma Alex Industries, spol. s. r.o., která má sídlo nedaleko Kaplice. Celková hodnota vnitřní technologie je 2,2 mil. Kč.

Na všech, během výstavby konaných kontrolních dnech, bylo konstatováno, že akce pokračuje podle stanoveného harmonogramu žádoucím tempem, takže vše směřovalo ke konci a následné kolaudaci objektů.

Společnost Swietelsky, stavební s.r.o. provedla v celém areálu poslední asfaltovou úpravu prostranství, příjezdových cest a okolí zrekonstruovaného senážního žlabu.

Kolaudace neboli **závěrečná kontrolní prohlídka** proběhla dne 21. října 2010 za účasti všech zainteresovaných institucí, nejprve na Muckově a pak na Milné. Celkově bylo konstatováno, že : *stavba byla předána ve vzorné kvalitě, vše bylo dotaženo až do konce se vším všudy, bez dodělávek, vše je komplexně vyřešeno, zejména ku prospěchu zde chovaných zvířat!*

**Všechny stáje na Milné jsou zkolaudované –
závěrečné obrázky jsou pouze nepatrnou částí mnoha dalších, které byly pořízeny během celé výstavby a
uvedeny v Ročenkách Farmy Milná, s.r.o za rok 2009 a 2010**

Rekonstrukce na Muckově

Snímky původní a rekonstruované stáje a okolí na provozu Muckov

Dne 29.9. 2010 se uskutečnilo na Milné **slavnostní uvedení rekonstruovaných staveb do provozu**, na které Ing. Václav Valenta pozval zainteresované osoby, firmy a jejich představitele. Ve svém úvodním slavnostním projevu vyzdvihl skutečnost, že se firma dostala v roce 2009 do programu Rozvoje venkova a mohla tak všech šest akcí realizovat najednou, pod jedním názvem. Rekonstrukce čtyř stájí a výstavba senážního žlabu začala 1. října 2009 a po roce prací byla dána do užívání. Od nových stájí lze očekávat zlepšení životních podmínek ustájených zvířat, usnadnění odchovu telat, snížení ztrát při krmení, úsporu pohonných hmot a zvýšení produktivity práce.

PŘÍPRAVA STÁJÍ NA BĚŽNÝ PROVOZ – NASKLADŇOVÁNÍ DOBYTKA

Bezprostředně po předání stájí do užívání se vše začalo připravovat na běžný provoz, zejména nastýláním jednotlivých boxů. Počátkem listopadu 2010 začalo svážení dobytka z pastvy a umístování do jednotlivých stájí. V každé stáji je kolem 100 ks skotu.

Na ložnou plochu se nejprve rozvrstvil uležený chlévský hnůj, který vytváří tepelnou izolaci
Na rozvrstvený hnůj se uložila vrstva slámy

Foto z 11. listopadu 2010 dokazuje, že ve všech stájích je již umístěn dobytek přivezený z pastvy

Provoz Malšín - Ostrov

Rekonstrukce objektů živočišné výroby na Malšíně – Ostrově začala 1. prosince 2010 pod názvem : **Dostavba areálu Malšín**

Předmětem rekonstrukce jsou tři zemědělské stavby, v projektu očíslované : č.1 - kravín, č.2 – odchovna skotu a č. 3 - teletník

Stavba je v hodnotě 18 mil. Kč a na základě předloženého projektu a dalších potřebných náležitostí byla Státním intervenčním fondem schválena dotace ve výši 50 %.

Ukončení celé stavby bylo plánováno k 31. říjnu 2011, po dohodě se termín ukončení zkrátil o 1 měsíc – k 30.září 2011.

Na tuto stavbu bylo vyhlášeno nové výběrové řízení, z něhož vyšla vítězně regionální firma **Stavební prodej J + K, a. spol.**

Ještě před koncem roku 2010 začala demolice stavby č. 3 – teletníku, která pokračovala i v lednu. Současně s tím probíhala výstavba hnojné koncovky, zabetonování patek k výstavbě opěrných sloupů a v únoru již vyzdvižení krovu. To prováděla jako subdodávku českobudějovická firma **Vazník, s.r.o.**

V dalším období začaly práce na stáji č.1, která se celá nedemolovala, opěrné zdi zůstaly a dozdívaly se, rekonstrukce byla pouze částečná.

Pokračovala výstavba jímek a betonových ploch v zadní části stájí. Jako poslední se rekonstruovala stáj č.2.

15.srpna 2011 se začala zabudovávat vnitřní technologie, což prováděla stejná firma jako v případě Milné a Muckova – Alex Industries spol.s r.o. s technologií od firmy Bräuer GmbH, Stalltechnik.

Veškeré elektrikářské práce ve všech rekonstruovaných stájích Farmy Milná, s.r.o. zabezpečovala firma Grestr, s.r.o. z Černé v Pošumaví.

Stavba na Malšíně pokračovala přesně podle harmonogramu, během dokončovacích prací na stájích probíhaly i venkovní úpravy, napojení kanalizace do jímek jednotlivých objektů.

Byly zbudovány nové komunikace vedle stávajících betonových ploch na zakrmování jako samostatné obslužné komunikace. Pod stájí č.2 vznikla zpevněná plocha na odložení senážních balíků až po stávající svah. Celý systém komunikací pod jednotlivými stájemi je vzájemně propojen a napojen na komunikace obecní.

Před rekonstrukcí – kravín č.1 + odchovna č.2 + teletník č.3

Dvojitý pohled na rekonstruované malšínské stáje

Stáje byly zkolaudovány 30.zářím 2011 a slavnostně uvedeny do provozu 14. října 2011 za přítomnosti všech zainteresovaných firem, institucí a osob. Vzniklo tak volné ustájení pro 250 ks masných krav a 220 telat.

To, co bylo k průběhu stavby a k jejímu ukončení konstatováno odborníky a příslušnými schvalovacími institucemi u kolaudace a uvedení do provozu na Milné a Muckově, platí beze zbytku i u Malšína – Ostrova.

LETECKÉ SNÍMKY REKONSTRUOVANÝCH OBJEKTŮ**/ MILNÁ + MUCKOV + MALŠÍN-OSTROV /****Snímky z roku 2011***Repro www stránky Cenia - Národní inventarizace kontaminovaných míst*

HLAVNÍ PROTAGONISTÉ REKONSTRUKCÍ NA FARMĚ MILNÁ,S.R.O.

Rekonstrukce objektů živočišné výroby byla bezesporu největší investiční akce celého dvacetiletí provozu farmy. Počítáme-li pouze dobu výstavby, bez projektové a další schvalovací činnosti, pak začala 1. října 2009 a skončila 30.9.2011. Přesně za tři roky byl vybudován komplex sedmi nových stájí, z toho tři na Milné, jeden na Muckově a tři na Ostrově – Malšíně a k tomu rekonstrukce nového senážního žlabu na Milné.

Celá tato akce byla v hodnotě 43,5 mil. Kč, z čehož byla 50% dotace z Programu rozvoje venkova. Kapacitně pojmu všechny nové stáje celkem 600 kusů krav a 500 kusů telat.

Na výstavbě se podílelo mnoho firem, organizací a jednotlivců od projektu přes stavbu, technologii, schvalování, dotace, finance, kontroly – ti nejdůležitější uvádím zde:

1

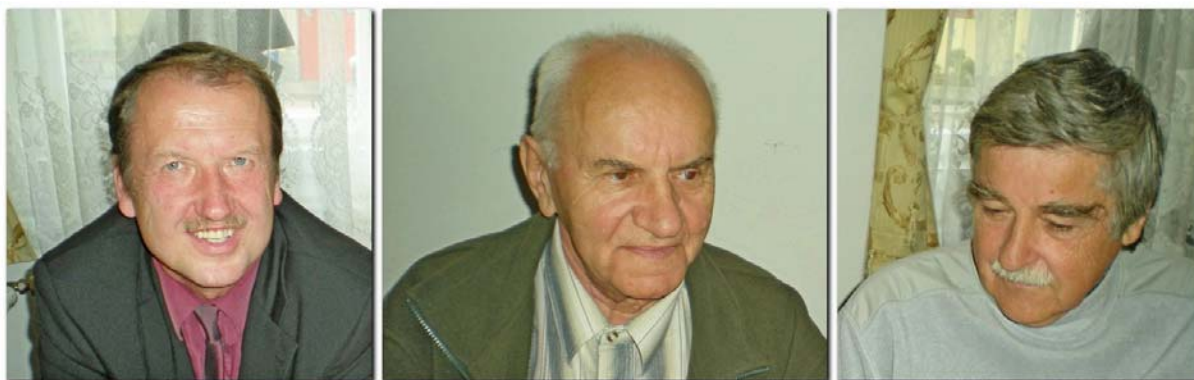
2

3

Ing. Václav Valenta (1), dokázal svými znalosti a předvídavostí dokonale využít možnosti dané podmínkami Evropské unie a vytvořil dílo, které bude v budoucnu náležitě zužitkováno.

Ivan Grohman (2), majitel firmy FAO,s.r.o. a dodavatel stavby Milná + Muckov

Jan Júda (3),majitel firmy Stavební prodej J+ K, dodavatel stavby Malšín- Ostrov

1

2

3

Ing. Jindřich Korbel (1), projektant všech staveb na Farmě Milná

František Sláma (2), stavební dozor - dozoroval všechny stavby na Farmě Milná

Igor Kostka (3), stavbyvedoucí u všech staveb na Farmě Milná

1

2

3

Ing. Michael Bräuer (1), majitel firmy Bräuer GmbH, dodavatel vnitřní technologie
Ing. Michal Šídlo (2), výrobní ředitel fi Alex Industries spol.s r.o. Kaplice, dceřinná společnost fi Bräuer
Ing. František Kolář (3), obchodní zástupce fi Alex Industries

1

2

3

Jaroslava Grohmanová (1), Stavební úřad při MěÚ Horní Planá, referentka-stavby Milná
Roman Šára (2), Stav.úřad H.Planá, referent – stavba Muckov
Ing. Tibor Ďureje (3) Stavební úřad při MěÚ Vyšší Brod, vedoucí, stavby Ostrov

1

2

3

Ing. Jiří Chmel (1), ředitel SZIF(Státní zemědělský intervenční fond), Jihozápad České Budějovice
Ing. Jan Řepa (2), filiálka Oberbank AG, vedoucí , hlavní bankovní ústav Farmy Milná,s.r.o.
Ing. Martin Kunderát (3), fi Garanta CZ, předseda představenstva, zprostředkovatel dotací

1

2

3

MVDr. Petr Duda (1) Inspektorát veterinární správy

Jaromír Fučík (2), hasiči Český Krumlov

Ing. Filip Javorek (3), obchodní ředitel společnosti Liva Předslavice, spol.s r.o., dodavatel mechanizačních prostředků pro sklizeň objemné píce.

PŘÍPRAVA STÁJÍ A NASKLADŇOVÁNÍ DOBYTKA NA MALŠÍNĚ

Stejný systém jako na Milné a Muckově byl uplatňován i na Malšíně – Ostrově s tím rozdílem, že dvě stáje mají stlaný provoz a v jedné se pouze přistýlá. Do projektu zde byl již zakotven systém napájení míčovými napáječkami. Ten musel být na Milné rovněž zaveden, neboť rakouský systém SUEVIA se příliš neosvědčil.

Začátkem listopadu 2011 se již dobytek v malšínských stájích spokojeně zabydlel

Stáje na Malšíně přispěly k celkovému zvelebení, zejména když o okolní prostor (nejen kolem stájí) pečují / viz spodní obrázky/ malšínští chovatelé František a Marie Zetochovi

JAK FUNGUJE SYSTÉM ODCHOVU V NOVÝCH STÁJÍCH?

Podle hodnocení ředitele firmy Ing. Václava Valenty

Od rekonstrukce stájí na Milné a Muckově uplynuly dva roky a od skončení na Malšíně jeden rok. Během této doby se na farmě snažili „vychytávat“ všechno negativní, co se v provozu projevilo. Hned zpočátku na Milné to byl špatně řešený systém vodního napájení a tak byli nuceni vrátit se k systému míčových napáječek.

Co se týče zakrmování, vše funguje dobře, rovněž tak i systém leháren, kde dobytek odpočívá a cítí se v pohodě.

Podle projektu poněkud nenaplnují kapacity, neboť ve stájích na Milné 1 a 2 mělo být po 110 kusech, ale je zde jen 100 ks. Kvůli porodům se púlí stáje, aby nebyl velký počet jedinců. Selektují se na rohaté a bezrohé, protože rohatí jedinci ve stáji způsobují určité problémy, neboť jsou výbušnější povahy a tak se oddělují ven. Venku se rovněž nechávají čisté angusy, neboť jsou jednak otužilejší a potřebují i volnější a svobodnější prostor.

Rovněž kotce pro telata se moc nevyužívají, spíše se tam umísťují krávy s telaty, které mají určité zdravotní problémy. Zejména krávy angusky špatně snášejí malé kotce a vadí jim místa, kde mají pocit omezení. Například stěny, vrata apod. To ostatnímu skotu nevadí.

Ve stájích bylo dosaženo i mnohem nižší spotřeby slámy, kolem 1,5 až 2 kg na kus a den. Lože se občas pouze lehce přistelou, rohože z hnoje a slámy jsou zde dlouhodobě, chodba se obden vyhrnuje a přistýlá.

Celkově jsou, podle slov Ing. Valenty, zatím spokojeni, systém se líbil i 55 německým sedlákům, kteří byli na farmě na exkurzi.

Napájecí vodní systém na Milné bylo nutno předělat na míčové napájení

VÝSTAVBA BIOPLYNOVÉ STANICE NA MILNÉ

Jak již bylo několikrát zdůrazněno, hlavním nosným produktem na farmě je odchov dobytka. Přestože se stále zvyšují jeho stavy, má i tak firma přebytky objemné píče přibližně na 400 ha. Úvaha jak tuto situaci řešit byla dvojitá: buď se zvýší stavy skotu, což vyžaduje další investice na umístění a zabezpečení objemného krmiva / senáží/ anebo se tyto přebytky využijí v bioplynové stanici.

Na farmě došli k závěru, že to bude druhá možnost, přebytky se zpracují ve prospěch bioplynové stanice. Ta při kapacitě 250 kWh využije 4 500 t senáže s přidavkem 2 540 t chlévského hnoje (35 %) a nahradí výživu pro 400 kusů skotu.

Proto také zakoupili již zmíněnou novou sklízecí linku, zvýšili objem stavu třetích sečí, skončí se s mulčováním a podstatně se omezí lisování do balíků.

Těsně před koncem roku 2011 se vedení Farmy Milná, s.r.o. definitivně rozhodlo začít výstavbu bioplynové stanice i za cenu, že nebudou poskytnuty žádné finanční příspěvky, tedy z vlastních zdrojů.

Celou výstavbu, která vedle vlastní stanice zahrnuje i tři plata na senážovanou trávu a chlévskou mrvu, bude provádět jako generální dodavatel firma **agriKomp Bohemia, s.r.o.** Rozpočtové náklady celé výstavby jsou plánovány ve výši 42 mil. Kč, z toho vlastní stavební práce činí 29,4 mil.Kč, zbylých 13 mil.Kč připadá na výstavbu 4 silážních žlabů pro potřebu „bioplynky“ a nákup potřebné nové techniky na sklizeň, to vše bez jakýchkoliv dotací.

Fermentační stanice, což je oficiální název „bioplynky“ se skutečně v roce 2012 začala stavět s tím, že kapacita zařízení je přibližně 7 040 t biomasy za rok, z toho 4500 t senáže a 2 540 t hovězího hnoje. Vedle kogenerační jednotky s výkonem 250 kWh bude součástí fermentor(nádrž pro fermentát), skladovací jímka digestátu s objemem 4 090 m³, přičemž roční produkce digestátu bude cca 7 275 tun a bude se využívat jako kvalitní hnojivo na pozemcích farmy. Pro tento účel zakoupila farma aplikátor na digestát o obsahu 16 tun. Před samotnou výstavbou proběhl celý potřebný schvalovací proces a všemi zainteresovanými orgány byla výstavba schválena.

Potřebné prostory pro umístění senáže pro bioplynovou stanici se začaly stavět v polovině roku 2012, do předčasného užívání byly dány 15.6.2012 a naskladnilo se zde 2 400 t hmoty (foto 31.7.2012)

Počátkem září 2012 se začal tvořit potřebný prostor pro usazení nádrží (foto 11.10.2012)

Postupně se pak pokračovalo ve všech pracích nutných k výstavbě bioplynky(foto 13.11.2012)

Stavba bioplynové stanice se blíží ke svému závěru. Do zkušebního provozu bude uvedena k 15.dubnu 2013 (foto 23. 3. 2013)

DALŠÍ ÚPRAVY A VÝSTAVBY NA FARMĚ

Úprava intravilánu v hospodářských prostorách milenské farmy začala v dubnu r.2009. Do té doby blátivé cesty v celém objektu přinášely problémy všem, firma se postarala o podstatné vylepšení. Vyasfaltování a další úpravy provedla firma Swietelsky.

Pohled na hospodářský dvůr v prostorách před objekty ŽV, sklady a garážemi před asfaltovou úpravou

Pohled na původní cestu a vyasfaltovaný areál zemědělských objektů

Intravilán na Ostrově doznal úpravy a vylepšení cest a celého prostoru kolem stáji v červenci roku 2009 a dílo bylo opět svěřeno firmě Swietelsky.

Rovněž v těchto prostorách byly prašné, kamenité a často i blátivé cesty

Vstupní prostor na Ostrově byl tvořivou rukou Františka Zetochy osazen poutačem se stříškou a v roce 2009 zde byl slavnostně zavěšen zvon.

Pod stříškou byl zavěšen zvon, který firma zakoupila za 1 500 Kč z dílny známých zvonářů. Je odlitý z bronzu a váží 20 kg Zvon byl zavěšen 31. července a tak dostal podle kalendáře jméno Ignác.

Vstupní prostor na Milné

V polovině srpna 2009 byla vztyčena vstupní brána do areálu Milná, kterou zhotovila truhlářská dílna Karla Diviše na Muckově. Vedle před kolnou byl upraven prostor a dovezen a uložen rozměrný valoun.

Likvidace ubikace na Milné

Původní ubikace z dob vzniku státních statků na Milné byla i farmou využívána jako sklad. V roce 2009 došlo v rámci úpravy celého areálu k jejímu zbourání a odstranění.

Kolna na Muckově

Naproti stájím na Muckově stojí kolna, dříve využívaná jako sklad sena nebo slámy, která byla ze všech stran otevřená. V květnu 2009 provedla firma její obezdění, nejprve čelo a pak kolem celé kolny a sloužila pak jako prostor pro výkrm dobytka.

Přístřešky pro skot a koně

Truhlářská dílna rovněž vyrobila a společně s ostatními pracovníky postavila přístřešek pro dobytek / většinou plemenní býci/ a rovněž z druhé strany přístřešek v němž se střídali koně i býci

Rovněž na Muckově, kde mají koně stájové prostory mohou přes den být pod přístřeškem. Na ploše ke Kovářou a na Hodslavi byl postaven poutač, který obeznamuje s plemenem skotu Aberdeen Angus a na Milné stejný o koních plemene Haftling.

Přístřešek na Ostrově

Současně s rekonstrukcí objektů na Ostrově –Malšíně byl zhotoven i přístřešek pro plemenné býky

V truhlářské dílně na Muckově vznikly téměř všechny další potřebné výrobky ze dřeva.

Byly to především krmné žlaby na téměř veškerá pastevní střediska(zimoviště) a stejně tak i krmelce, případně posedy pro myslivost.

DOPLŇKOVÉ ZEMĚDĚLSKÉ ČINNOSTI V PRŮBĚHU 20.LET

LESY A LESNÍ ČINNOST

Farma Milná se vedle klasického zemědělství zabývá téměř od počátku svého vzniku i doplňkovou činností v lesích, která samozřejmě tvoří součást podnikání v zemědělství. Lesní pozemky firma systémově nekupovala, ale získávala je koupí od restituentů. Část pozemků tvořily i lesy a snaha restituentů byla prodat vše v jednom celku.

I když v počátcích žádná ucelená koncepce ohledně lesní činnosti nebyla, touto koupí začala starost o lesy, jejichž plocha postupně narůstala a bylo potřeba odborného dohledu. Firma využívala ke spolupráci odborných lesních hospodářů, začala částečná těžba pro potřebu dřeva k vlastním firemním potřebám a současně se začalo i s doplňkovou výsadbou.

S platností od 1. srpna 2010 byl jmenován odborným lesním hospodářem Jan **Märtl** (**obr.**) který před odchodem do důchodu pracoval jako Lesní správce Lesů Vyšší Brod a současně byl i starostou dvou honebních společností v katastru Farmy Milná, s.r.o. (**viz kapitola Myslivost**).

V posledních třech letech se farma systémově zabývá lesní činností i na plochách, které vlastní. Je to 24 ha lesní půdy a 45 ha pozemků zarostlých nálety. Tyto plochy jsou evidovány jako půda zemědělská, ostatní plocha a dokonce i orná půda. Tyto pozemky jsou dřívějším nedůsledným obděláváním dnes zarostlé nálety zejména bříz, olší, ale i vzrostlých smrků a dalších dřevin.

Náplní odborného lesního hospodáře je plnit současnou koncepci farmy, která spočívá v odlesňování těchto ploch a jejich navrácení do zemědělské půdy. Každoročně se tak odlesní 3 – 4 ha porostů. Firma si k tomu najímá pracovníky, kteří v lesním hospodářství pracují. S malou skupinou pracovníků pomohou tak farmě vytěžit a svézt na daná místa lesní materiál.

Odlesňování ploch na zemědělské půdě bylo a je nadále náplní práce i vlastních zaměstnanců. Především to byl Michal/ Mikhály/ Hardunka, Karel Diviš, Ivana Divišová, Karel Novotný a další, kteří zpracovávali tyto porosty na řadě míst farmy. Zejména to bylo na plochách budoucích pastevních areálů. Vytěžené dřevo se částečně prodává jako palivo, částečně jako tyčovinu a zbylá hmota se štěpkuje a prodává do Rakouska či Bavorska.

Hlavní aktéři odlesňování pracují v oblasti budoucího pastevního areálu Všímary – rok 2010 / zleva Michal Hardunka, Karel Diviš, Ivana Divišová/

Vedle odlesňování pastevních areálů Všímary, Bobovec, Chvalín, Valkounov a další, zajišťovala firma i úpravu kolem cest, zejména z Větrné na Chvalín.

Na několika místech farmy vznikaly postupně haldy dřeva určené jak k prodeji, tak ke štěpkování- obr. zleva 1 + 2 z Bobovce a 3 podél cesty na Chvalín – rok 2011

Na základě písemné smlouvy spolupracuje farma s rakouskou firmou Lager Haus z Eferdingu, která provádí štěpkování naskladněné hmoty a její odvoz do Rakouska či Bavorska. Farma Milná, s.r.o. tak prodejem za poměrně slušnou cenu, získává část potřebných zdrojů na další investice.

Na většině odlesňovaných ploch připravuje firma pastevní areály. Pouze tam, kde to skutečně nebude možné provede zalesnění.

Na řadě ploch jsou především nálety bříz. Při likvidaci se ponechávají co nejnižší pařezy, neboť dřevo břízy je

měkké, řídké a rychleji trouchnivějící. Po odvětvení a zaplacení se pak na plochy pustí především mladší kategorie dobytka, aby u vyspělejších nedošlo k poranění končetin. Do budoucna se uvažuje i o zakoupení strojů, které by pomohly k likvidaci pařezů po odlesnění.

Na plochách klasických lesních porostů se po provedené těžbě nebo probírce dbá na řádné ošetření a novou výsadbu. Farma dokonce zakládá nové lesní školky / v roce 2012 dvě/, čímž dbá na řádné provádění lesní činnosti.

V tomto duchu hodlá farma pokračovat i v příštích letech. Vedle zkulturnění krajiny a navrácení ploch tam, kam historicky patří, si tím pomáhá vylepšit svou ekonomickou bilanci. Může si tak dovolit, při klesajících dotačních ukazatelích, rozvíjet své další investiční záměry.

MYSLIVOST A PÉČE O ZVĚŘ

Pozemky Farmy Milná, s.r.o. a soukromého zemědělce Ing. Jiřího Valtera se rozkládají v působnosti šesti mysliveckých revírů.

Od roku 2003 má farma pronajaty pozemky, z velké části od Lesů České republiky a dále od Pozemkového fondu a soukromých vlastníků, na kterých provozuje právo myslivosti ve dvou revírech. Nájem je stvrzen dlouhodobou smlouvou s vlastníky pozemků.

Největší je **Honební společenstvo Malšín** s rozlohou honitby o výměře 2 184 ha, kde je v současnosti uzavřena smlouva do roku 2022.

V oblasti Milné a Frymburka působí **Honební společenství Frymburk – Kozlí vrch** o rozloze honitby 1 051 ha.

Aby bylo dosaženo dobrého hospodaření a péče o zvěř v jednotlivých revírech, zajistila firma hned od samého počátku odborné myslivecké hospodáře, pod jejichž vedením výkon práva myslivosti probíhá.

V honitbě Malšín vykonává tuto funkci *Václav Baštář* (obr.vlevo) pracovník s dlouholetými zkušenostmi v oblasti myslivosti, což plně platí i o *Václavu Behenském*, který je odborným mysliveckým hospodářem v honitbě Kozlí vrch.

Honitba na Malšíně je zařazena do III. jakostní třídy a její minimální i normované stavy jsou podstatně vyšší než v honitbě na Milné. V malšínské honitbě je odhadováno kolem 260 až 300 ks černé zvěře, roční odstřel je dlouhodobě na úrovni 80 – 107 ks. U srnčí zvěře se postupuje velmi citlivě, normovaný stav je 64 ks, roční odstřel pak mezi 50 až 75 ks.

Myslivecký rok se počítá vždy od 1.dubna do 31.března následujícího roku a tak např. v tomto období roku 2010 a 2011 bylo uloveno celkem 110 ks černé zvěře a 55 ks zvěře srnčí. Loví se však i ostatní škodná zvěř, např. lišek bylo uloveno 64 ks, loví se jezevci, kuny, kachny i toulavé kočky.

Honitba Malšín má 9 členů, jejichž hlavním posláním však není pouze střelba, ale především celoroční péče o zvěř. Protože je v honitbě k dispozici celkem 27 krmelců, má každý myslivec na starosti 2 – 3 krmelce, do kterých zakládá krmivo poskytované Farmou Milná.

Ročně se zaváží ke krmelcům desítky metrů jadrných krmiv, sena, senáže, siláže a lizů. Na Malšíně se ročně spotřebuje asi 50 kg ovsa na krmelec, dále se ve třech krmelištích a 13 vnadištích pro černou zvěř zkrmí ročně 400 – 500 kg pšenice, 350 kg kukuřice, 200 kg soji, 100 kg ovsa a dále asi 150 kg tvrdého chleba, 100 kg jablek a další produkty.

Na obrázcích je pohled na sklad jadrných krmiv v Malšíně, dále myslivci právě plní sudy dovezeným krmivem a Václav Baštář zakládá jádro do příkrmovacího zařízení pro černou zvěř

V malšínském revíru zachycena část černé zvěře, dále ulovený srnec a úlovek lišek a jezevců rakouského člena honitby

Honitba na Milné je na stavy zvěře a roční odstřely poměrně chudší. Je to dáno nejen velikostí, ale i nevhodným tvarem honitby, která se táhne od Pláničky až po Blatnou a ze všech stran jsou hranice dalších revírů, takže většina zvěře přebíhá. Svou roli zde hraje i zvýšená intenzita turismu.

Ročně se uloví kolem 10 – 15 ks černé zvěře a do 20 ks srnčího, střílí se však rovněž i další škodná, zejména lišky.

Stejně jako na Malšíně zajišťuje i na Milné 8 členů honitby především potřebné příkrmování do 14 ks vybudovaných krmelců.

Všichni členové obou revírů ve spolupráci s Farmou Milná zajišťují pravidelné opravy a budování nových technických zařízení, krmelců i posedů / viz uprostřed na Lhotce/ a jejich přístup, zejména však podíl mysliveckých hospodářů vedení farmy velmi oceňuje.

Ve výkonu myslivosti farma úzce spolupracuje s firmou Agrowald Přízeř a podobným způsobem řeší potřebné záležitosti i v ostatních okolních revírech v nichž je podílníkem.

Předsedou honebního společenstva, tzv. honebním starostou byl na Milné od samého počátku Lesní správce Frymburk Jan Mártl. Na Malšíně byl honebním starostou Ing. Filip, po jeho smrti se na žádost vedení farmy ujal funkce na bázi dobrovolnosti rovněž Jan Mártl.

Od 1. července 2010 odchází Jan Mártl do důchodu, novým Lesním správcem se stal Ing. Martin Honetschläger (vpravo), který opět z titulu své funkce vykonává v obou revírech funkci honebního starosty.

Na Farmě Milná, s.r.o. jsou se stavem a vývojem myslivosti v obou honitbách spokojeni. Důslednou péčí o zvěř se podařilo zvýšit stavy srnčí zvěře. Černá zvěř, přestože její vysoké stavy působí škody na trvalých travních porostech, je vnímána jako součást přírody. Nevládne zde snaha posuzovat vše pod ekonomickými úhly, myslivcům je stále dána možnost střílet, pokud řádně pečují o stavy zvěře, přestože firma na tomto úseku mírně prodělává.

Výroční schůze Honebního společenstva

bývají vyvrcholením celoroční práce všech myslivců. Mají proto i slavnostní ráz a setkávají se zde téměř všichni, kteří během celého roku vykonávají právo myslivosti.

Patří k nim i myslivci ze sousedního Rakouska, kteří především ve společnosti na Malšíně provádí nejen odstřel, ale dováží i krmivo a pečují o zařízení.

Farma Milná, s.r.o., právě na úseku myslivosti, dlouhá léta spolupracuje s rakouskou firmou z Bad Leonfeldenu, jejímž zakladatelem byl v r. 1958 Gottfried Hochreiter / na snímku ze slavnostní schůze vedle Ing. Valenty/.

V roce 2009 byl slavnostně pasován na myslivce, podle českých zvyklostí, syn a současný spolujitel firmy Gottfried Hochreiter jun.

Dalším z rakouských hostů je Thomas Reisinger, který byl na slavnostní schůzi v roce 2011 vyhlášen králem honu a obdržel příslušný dekret.

Schůze myslivců začala v r. 2011 slavnostními fanfárami trubačů z Bad Leonfeldenu a po skončení celé pracovní části, zahrála pro poslech i k tanci dechovka z Kamenného Újezda.

RYBNÍKY NA FARMĚ

Za pomoci dotace na obnovu, odbahnění a rekonstrukci rybníků a výstavbu vodních nádrží, revitalizace a programu Obnovy venkova, začala Farma Milná, s.r.o. budovat svůj první rybník v oblasti Ostrova na Malšínsku. Bylo to v roce 2005 a dostal název Ostrovní rybník. Výstavbu prováděla firma Avelana CZ, s.r.o. České Budějovice a celkové náklady činily 2 560 tis. Kč.

V rámci budování nového rybníka a navazující revitalizace Kleštínského potoka byla provedena výsadba dřevin v nátokové části a pod hrází.

Po dokončení výstavby rybníku Ostrovní (viz obr.) se začal v prostoru Větrné budovat další rybník, který dostal název Valtr. Byl ukončen v roce 2008 a náklady na jeho výstavbu byly 2 500 tis. Kč. V rybnících se nechová tržní ryba, ale je zde násada K1 a K2. Rybářství Nové Hradymá zájem o produkci z těchto drsnějších podmínek.

Rybník na Větrné, též nazývaný Dolní Valtr, byl vybudován za finančního příspěví Evropské unie – Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu(EAGGF).

Na jaře roku 2009 vysadili rodinní příslušníci firmy na břehu Ostrovního rybníka duby, čímž ještě více ztvárnili ráz jihočeské přírody/ obr. 1 říjen 2009 + obr.2 říjen 2011.

V roce 2009 zakoupila firma rybník s částí lesa za obcí Lutová poblíž Chlumu u Třeboně. Rybník má název Kuželů dolní a farma jej koncem roku 2009, opět za pomoci dotačního

systému začala rekonstruovat. Stavbu prováděla třeboňská firma Zvánovec, byla ukončena v roce 2010 a náklady na výstavbu byly 5 100 tis. Kč. Všechny tři rybníky stavebně dozoroval Ing. Michael SOVADINA (obr.)

Zaměstnanci farmy pod vedením baštýře Pavla Šťastného vylovili Kuželů rybník ve kterém bylo 440 ks kapra lysého, 698 ks kapra šupináče a 198 ks amura. Lysáka a amura pak nasadili do rybníka Dolní Valtr a šupináče do Ostrovního. Průměrná váha jedné ryby byla 35 dkg.

Na obr. rybník Kuželů v září 2009, dále odbahňování listopad 2009 a další práce, zpevňování svahu je ze začátku července 2010. Na rybníku byla provedena celková rekonstrukce od odbahnění přes rekonstrukce hráze, nové výpustě, potrubí a bezpečnostní přejezd.

Plocha rybníka činí 1,7 ha a do užívání byl předán 12 srpna 2010 a po naplnění byl stejně jako rybníky na Malšínsku i tento osazen násadou K1 v množství 2000 ks.

Farma Milná obhospodařuje nyní celkem tři rybníky o celkové rozloze kolem 4 ha vodní plochy. Všechny rybníky se řádně zakrmují a ošetřují a posléze i loví. V roce 2009 si rybáři z Nových Hradů vylovili svou násadu v obou rybnících. Na Dolním Valtru to bylo 550 ks a na Ostrovním 300 ks. V následujícím roce se vylovilo na Malšínsku 380 ks kapra a 150 ks amura, celkem 350 kg ryb. Bylo to ovšem o 120 ks méně než se nasadilo, neboť úbytek má na svědomí vydra. V současné době se vylovená ryba, v kategorii dorost, prodává Rybářství Nové Hrady nebo Českému rybářskému svazu. Tržní rybu farma neodchovává, naopak kapry pro své zaměstnance kupuje právě od Nových Hradů.

Na obrázcích výlov rybníka Dolní Valtr 16. listopadu 2010 silami vlastních zaměstnanců, kterým vydatně pomáhal s traktorem i František Zetocha, ošetřovatel na Ostrově / bez obr./

Od samého počátku jsou rybníky pod odborným dohledem zkušeného baštýře Pavla Šťastného, důchodce, který se o ně pečlivě stará.

Vybudováním rybníků v krajině plní farma svůj koncepční program ochrany a údržby krajiny a snahu zachovat přirozené krajinné prostředí pro budoucí generace.

ZAMĚSTNANCI FIRMY, SOCIÁLNÍ OBLAST

Farma Milná, s.r.o. začala hospodařit s 28 pracovníky, které převzala od Statku Frymburk, hospodářství Milná, z celkových 42 zde zaměstnaných. Zpočátku, kdy se pokračovalo v systému statku, bylo nutno zajistit potřebné výroby / chov dojníc a produkci mléka, stejně jako práce v rozšířené rostlinné výrobě/ byla i potřeba pracovníků vyšší. Postupně se změnou koncepce výrob počet zaměstnanců klesal a ustálil se přibližně na 15 lidech. V dalším období, kdy přibýly některé doplňkové výroby, které vyžadovaly odborné vedení, vzrostl poněkud i stav zaměstnanců.

Během celého dvacetiletého období se na farmě prostrídala řada pracovníků a přestože stále vznikaly další nové činnosti, produktivita práce vzrůstala a počet pracovníků byl a stále je v rozmezí 15 – 18 zaměstnanců.

Na samém počátku pracovalo na farmě sedm traktoristů, z nichž nejdéle sloužícím byl **Josef KOZOJED**. Pracoval od samého založení firmy až do roku 2009, kdy odešel do důchodu. Svými znalostmi a odvedenou prací měl velký podíl i na výsledcích firmy (obr. 1)

Dalšími od počátku pracujícími traktoristy byli Josef STAŠÁK, František MEJTSKÝ, Michal ŠČASNÝ, Pavel FRNKA, Petr BÁLEK ml. a Martin HUŇÁČEK. Do této kategorie se ještě řadil i Jan ŠERBAN, řidič nákl. auta AVIA 30, který rovněž pracoval až do důchodového

věku (obr.2) Zaměstnancem byl i Josef KRAUSKOPF, nejprve jako kombajnér, později ošetřovatel dobytka.

Na úseku živočišné výroby byli zaměstnání Julie HOŠKOVÁ, Marie BÁLKOVÁ, Julius KOVÁČ, manželé JANÁČKOVI, manželé HAVERLOVI, Ondřej BÁLEK, Anežka ŠERBANOVÁ a Miroslav ŠERBAN. Nejdéší období ve firmě pracovali Julius Kováč, Julie Hošková, Anežka Šerbanová / obr. 3/ a Marie Bálková.

V r. 1995, kdy firma převzala Ostrov – Malšín, stal se zaměstnancem František GONDEK a v červnu 1996 na Milnou přišel ukrajinský pracovník Mikhaylo HARDUNKA, který nastoupil do ŽV, ale postupně

pracoval prakticky na všech úsecích a vždy odváděl dobrou práci. Skončil odchodem do důchodu a návratem na Ukrajinu v r. 2012 / obr. 4 /

Dále v ŽV pracovali Jaroslav ŠMÍD, Daniela DVOŘÁKOVÁ a jako zootechnici Jaroslav URBAN a krátce i Milan MORAVEC.

Rovněž v RV během uplynulých let pracovali Ivan SOUČEK(od r. 2004 s přestávkami do r. 2011), Helmut FLÖRING (od května 2008 do prosince 2009) a Václav PIVEC (od dubna 2009 do února 2010) / obr. 5/. Na farmě se vystřídali i jiní zaměstnanci (např. Zdeněk ŠAFÁŘ, František LABAJ a další) ovšem jen velmi krátce, což nestojí za zaznamenání. Je potřeba konstatovat, že všichni zaměstnanci, snad jen s výjimkou bývalých ošetřovatelů dojníc, vykonávali na farmě všechny potřebné práce v daném období tj. pomoc při práci s dobytkem, stavební práce, práce na výstavbě pastevních areálů, stavbě oplůtků, odlesňování a mnoho dalších.

Vedoucí pracovníci farmy v průběhu 20 let

„Pravou rukou“ ředitele Farmy Milná, s.r.o. byli vedoucí farmy / provozní náměstci/, všichni dlouholetí pracovníci ve vedoucích funkcích v zemědělství. Od samého počátku firmy, t. j. od 1.května 1993 do 31.prosince 1997 pracoval v této funkci František VLACH (nahore vlevo). Od 1.ledna 1998 do 31.července 1999 byl vedoucím Ing. František ZÁHORA (nahore vpravo), po něm nastoupil od 1.srpna 1999 František LABURDA, který skončil odchodem do důchodu 31.ledna 2007. V září r. 2009 byl však povolán zpět a funkci vykonával do 31.srpna 2012 (dole vlevo). Mezitím ovšem byl vedoucím farmy od 1.února 2007 do září 2009 Milan JANÁČEK (dole vpravo).

Současní zaměstnanci

Výrobním náměstkem / vedoucím farmy/ je od 1.září 2012 Ing. Jiří VALTER, který jako budoucí nástupce a majitel firmy se tak po skončení Vysoké školy seznamuje podrobněji s provozem. Celou farmu však zná velice dobře, neboť zde nejen vykonával praxi během studia, ale velmi často, již od chlapeckých let, byl do tajů výroby zasvěcován majitelem farmy, svým dědou.

Ekonomkou na farmě je od 1.října 1999 Dagmar NOVOTNÁ a **zootekničkou** Helena OUŠKOVÁ, která je v této funkci od 1.listopadu 1998.
(obr. dole - zleva)

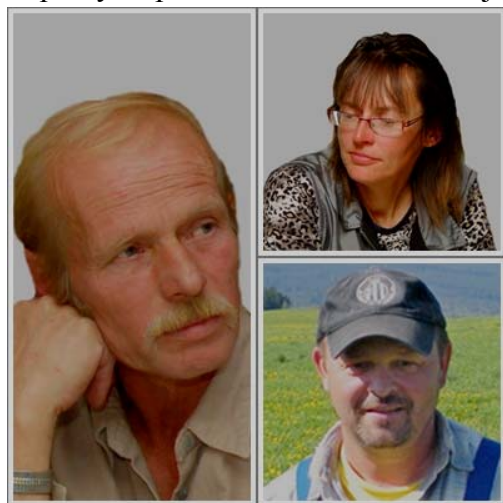
Na obrázku vlevo je **skupina šesti současných traktoristů na farmě**, uspořádání je podle délky zaměstnání. Prvním nahoře zleva je Jan ČERTICKÝ, který nastoupil 2. února 2004, uprostřed Josef DIRBÁK, pracuje od 15.května 2006 a vpravo Martin ČERTICKÝ, který nastoupil 15.března 2007.

Ve spodní řadě zleva je Jan FLEISCHMAN, zaměstnán od 1.června 2007, uprostřed František LORENC, nastoupil 1.dubna 2010 a poslední Ing. Josef ŠINDELÁŘ, který vypomáhá od 22. června 2012.

Odchov masného skotu, jeho produkce, prodej a tržby jsou hlavní činností firmy. Zásahu na tom mají i chovatelé, Miroslav DVOŘÁK, který pracuje od 15. května 2006 a má na starosti stáda na Milné a Muckově (nahore).

Na provozu Ostrov-Malšín se o svěřená stáda stará František ZETOCHA od 21. února 2000 a jelikož došlo k nárůstu stavů, pomáhá mu od 1.ledna 2011 jeho manželka Marie ZETOCHOVÁ.

Vedle hlavní pracovní náplně, kterou je péče o skot, má František Zetocha velkou zásluhu na zkulturnění intravilánu farmy Ostrov, především svými výrobky ze dřeva. Vyrobil lavičky, truhlíky, žlaby a další doplňky a spolu s manželkou se starají o květinovou výzdobu celého areálu.

Odborné práce na farmě zajišťují :

vlevo na obr. Karel DIVIŠ, který pracuje od 1. září 2004, je vyučený tesař a jeho rukama prošla většina dřevěných výrobků na farmě. Jeho manželka Ivana DIVIŠOVÁ nastoupila 4. ledna 2005 a Karel NOVOTNÝ, rovněž tesař, nastoupil 1. dubna 2011. Vedle odborné práce však všichni pracují i na úsecích, kde je to v dané chvíli potřebné. Nejvíce pracují v posledním období na likvidaci náletů na plochách, které firma navrácí zpět do zemědělské půdy, kam historicky patří.

Jak již bylo uvedeno v předešlé části, firma se zabývá i doplňkovými aktivitami, jednak myslivostí, kde mysliveckými hospodáři jsou :

Václav BAŠTÁŘ(nahoře vlevo) za Honební společenstvo Malšín a Václav BEHENSKÝ(nahoře vpravo) za Honební společenstvo Frymburk – Kozlí vrch. Dále vykazuje hospodářskou činnost v lesích, za což zodpovídá Jan MÄRTL(dole vlevo). Farma Milná, s.r.o. pečuje i o rybníky, což má na starosti Pavel ŠŤASTNÝ(dole vpravo).

Na obr.vpravo(větší výřez) stavební dozor Igor KOSTKA, který dozoruje všechny stavby prováděné na farmě a organizuje stavební práce.

Firma má i kolem 1 800 ha pozemků a proto využívá služeb odborné pracovnice na úseku evidence půdy, kterou vykonává Jana HRDÁ.

V neposlední řadě je potřeba starat se i o vodu na Milné, jak poruchovost ve stájích, tak i vodojem a přísun vody do celé osady Milná, což má za úkol Oldřich EISENHAMMER. Před ním se o zdroj vody, vodojem a vše související staral dlouhá léta Jan ŠERBAN.

Zaměstnancem je i nadále Anežka ŠERBANOVÁ, nyní již jen jako uklízečka / foto viz jinde). Pro firmu pracuje i Tomáš RYTÍŘ na odloučené jednotce v Záluží.

Od 1.ledna 2013 nastoupil jako strojník na Fermentační stanici (bioplynku) Martin HUŇÁČEK (vlevo).Současně bude provádět na farmě zemní práce s nově zakoupeným rypadlem.

Na farmě je oficiálně vedeno 11 stálých zaměstnanců a jak z předešlého vyplývá, na doplňkové činnosti využívá farma pracovníky důchodového věku, kteří mají bohaté zkušenosti, znalosti a k výkonu práce přistupují velmi zodpovědně.Tento systém se během dlouhé doby hospodaření osvědčil, takže vládne oboustranná spokojenost.

Všichni zaměstnanci přistupují velmi zodpovědně k vykonávání všech potřebných prací na farmě, uvědomují si, že v zemědělské výrobě je nutnost pracovat s ohledem na počasí a tak ani velké množství přesčasové práce nedělá problémy. Vedení firmy si toho velice váží a snaží se vedle mzdových otázek dorovnávat rozdíly i jinou formou / viz v jiné kapitole/.

Mzdová a sociální oblast

Postupný růst produktivity práce v závislosti na plnění stanovené koncepce na farmě je do značné míry odvislý od výkonů, které odvádí zaměstnanci firmy. Jejich práce, snaha a aktivita je oceňována především vyšší platů, ale i dalšími sociálními výhodami.

Když po privatizaci v roce 1993 začala Farma Milná, s.r.o. hospodařit pohybovala se výše měsíční mzdy na úrovni kolem 4 000 Kč. Majitelé firmy začali postupně vytvářet odpovídající mzdové i sociální podmínky pro své zaměstnance a tak i výše měsíčních odměn zaznamenávala vzrůstající trend. Produkce firmy a s ní spojené tržby se zvyšovaly a tak i platy postupně rostly kolem 5% každý rok.

V tabulce **dole** je uveden nárůst měsíčních mezd na Farmě Milná, s.r.o. vždy po třech letech. Z vývoje je patrné že mzda rostla téměř na úrovni mezd v celostátním měřítku, ale mnohem více, než činí měsíční mzda v sektoru zemědělství. Přesto je této mzdy dosahováno vyšším počtem odpracovaných hodin, což se firma snaží kompenzovat zaměstnancům dalšími požitky. Podle údajů uveřejněných ČSÚ byla v ČR v roce 2012 hrubá mzda v sektoru zemědělství, lesnictví a rybnářství ve výši **19 950 Kč** (o 4 724 Kč méně než na farmě Milná).

R o k	Výše měsíční hrubé mzdy v Kč
1994	6 261
1997	7 767
2000	9 083
2003	12 365
2006	16 905
2009	21 886
2012	24 774

Během celého období 20 let trvání firmy dostávali zaměstnanci různé formy naturálních požitků. Nejčastěji, zejména ve druhém desetiletí to bylo poskytování hovězího masa, nejprve ve výši 65 kg a později i polovinu čtyřmetrákové jalovice. Zaměstnanci dostávají i vepřové maso v podobě půlky prasete a na vánoce vždy kapry.

Firma každému poskytuje připojištění ve výši 400 Kč měsíčně a přispívá na obědy částkou 35 Kč. Při přepočtu na finanční částku to činí 26 500 Kč na zaměstnance a rok.

Po pracovní stránce lze mezi výhody řadit i poskytované terénní automobily, ale i nákup nových

traktorů a strojů, které nejenom, že podstatně ulehčují práci, ale i po zdravotní stránce jsou pro zaměstnance příznivé.

Bytový fond.

Na začátku v roce 1993 převzala firma rovněž oblast bytového hospodářství. Na Milné bylo tehdy 20 bytů, které vlastnil Statek Frymburk. V rámci privatizace statku byla dána jednotlivým nájemníkům možnost si svoje domy a byty zakoupit, takže nakonec zůstalo pouze šest bytů. Dva nájemníci si později své byty rovněž zakoupili a tak v roce 2012 zůstávají na firmě 4 byty. Jedná se o domek čp.3 z roku 1957, ½ dvojdomku čp.18 z roku 1968 a dvojdomek čp.19 a 20, rovněž z roku 1968. Ve třech uvedených bytech bydlí bývalí zaměstnanci, nyní důchodci a v jednom současný zaměstnanec, traktorista. Farma Milná, s.r.o. všem poskytuje sociální nájemné ve výši kolem 600 Kč a zajišťuje opravy těchto domů a postupně vylepšuje i vnitřní zařízení.

Stravování.

Po celé období zajišťuje firma i stravování svým zaměstnancům denním dovozem z několika restauračních podniků a vývařoven do jídelních nádob zaměstnanců. V posledním období se dováží kolem 10 – 12 obědů.

ZÁJMOVÉ AKTIVITY NA FARMĚ, VZTAH K TURISMU A REKREACI

Chov koní

Spíše pro potěšení rodinných příslušníků chová farma celkem čtyři koně. Z nich dva jezdecké má za nájemné ustájeny na Slupenci, části Českého Krumlova, kde je jezdecký klub. Další dva koně, valach Danny a klisna Sára jsou plemene Hafling ve stáří 11 let a jejich domovským místem je stáj na faremním provozu Muckov.

Na Muckově jsou během roku ve výběhu a jsou středem zájmu a atrakcí pro turisty a děti. Veškerá péče o koně je svěřena Ivaně Divišové.

Chov ovcí

V polovině roku 2011 zakoupila farma ovce anglického plemene Suffolk, jednoho beránka a šest jehniček. U tohoto plemene je typické zbarvení, kde hlava, končetiny a paznechty jsou černé a vlna bílá, či mírně nažloutlá.

Ovce jsou nejen další atrakcí pro turisty, ale především celé léto vždy fungují jako „živá sekačka“. Farma je využívá na spasení trávy na hrázích rybníků na Větrné a dalších potřebných, pro mechanizaci nedostupných ploch.

Zpočátku byly ovce ustájeny rovněž na provozu Muckov, další zimu přečkávaly ve stáji č.2 na Milné.

Vztah k turistice a rekreaci

Jak již bylo zdůrazněno, farma hospodaří ekologicky, její pozemky se z velké části rozkládají v turisticky vyhledávané oblasti Lipenské přehradní nádrže, je proto v prvořadém zájmu firmy pečovat o ochranu přírody a stabilitu krajiny.

Proto zejména v trojúhelníku obcí Milná – Kovářov – Posudov si farma nechala od krajinářské firmy AVELANA, České Budějovice, Ing. Vladimíra Šámala, zpracovat projekt v hodnotě 390 tis. Kč na doladění krajiny v tomto prostoru.

Před léty zcelené pozemky byly rozděleny výsadbou nových stromů, byly vysázeny stromy podél cesty k vytvoření nových alejí. Celkově farma vysadila 272 stromů, převážně původní dřeviny jabloní, hrušní, švestek a jeřabin horského typu. U rybníků na Větrné byly na hrázi vysázeny v sedmimetrové vzdálenosti duby, jako typické stromy u rybníků.

Výsadbou původních horských odrůd ovocných dřevin byly rozděleny lány pozemku, zvýšil se i rozsah remízků a byly obnoveny aleje podél cesty u Kovářova.

Rovněž tak je zpracován projekt na výstavbu tří tůní v zarostlém údolí poblíž farmy Ostrov, neboť zkulturněním této části pozemku by vynikl celý areál.

Přímo pro turisty a jejich poznání chovaného dobytka a koní byly na třech místech farmy zasazeny tabule s textem zde chovaných plemen

Oku turistů, který zavítá do prostorů areálu Ostrov, velmi lahodí i upravené vstupy, jednak lavička, dále žlaby se zurčící vodou a všude kolem květinovou výzdobou

SPOLUPRÁCE S OBCEMI, PODNIKATELI A INSTITUCEMI

O spolupráci a vztazích s jednotlivými obcemi na jejichž katastru Farma Milná hospodaří, bylo vyjádření v Ročence roku 2010. Již tehdy jednotliví starostové velmi kladně hodnotili aktivitu firmy na úseku rekonstrukcí stájí a zlepšení celkového vzhledu, stejně jako péči o krajinu a celkovou ochranu přírody. Spokojenost vládla i na úseku vzájemných vztahů.

Domovskou obcí Farmy Milná, s.r.o. je **Městys Frymburk**, starosta Ota ŘEZÁČ (obr.vlevo) i nadále hodnotí vzájemnou spolupráci na velmi dobré úrovni. Cílem městyse Frymburk vždy bylo udržet především chod osady Milná a zachovat nadále její ráz. K tomu přispěla především rekonstrukce stájí a celého zemědělského areálu, což přineslo podstatné zlepšení vzhledu celé osady. Městys se kladně staví i k poslední podnikatelské investici farmy – výstavbě bioplynové stanice. Ve všech podnikatelských aktivitách firmy je, řečeno slovy starosty, vidět řádného a starostlivého hospodáře, který pečuje i o krajinu a její ochranu.

V nejbližším období provede městys Frymburk celkovou rekonstrukci osady Milná. Na projektu „Náves Milná“ se v rámci 20.výročí zemědělského podnikání v osadě, bude nemalou finanční částkou podílet i Farma Milná, s.r.o., což svědčí o vzájemně dobrých a korektních vztazích mezi oběma subjekty.

Další podnikatelskou lokalitou farmy je **Obec Malšín**, kde je od listopadu 2010 starostou Ing. Josef FATURA (viz obr.). Na podzim roku 2011 byla dokončena rekonstrukce celého zemědělského areálu Ostrov – Malšín a již tehdy starosta vyjádřil uspokojení nad tím, že areál živočišné výroby je přínosem pro obec zejména z estetického hlediska. Vzájemné vztahy jsou bezproblémové, což zdůrazňoval i předchozí starosta Jiří Gondek, který kladně hodnotil i nově vybudované rybníky, vstupní bránu do areálu a další zásahy do krajiny, konané citlivě a v souladu s přírodou.

Třetím provozem v této oblasti je osada Muckov a její zemědělský areál, které patří pod **Obec Černá v Pošumaví**. Starostka obce Irena PEKÁRKOVÁ / viz obr.) hodnotí rovněž spolupráci s Farmou Milná, s.r.o. jako velmi dobrou. Obec je spokojena, že areál na Muckově je po rekonstrukci stáje upraven, což je i vizitka samotné osady i celé obce. V roce 2013 bude pokračovat rekonstrukce kravína 2 a ocelokolny na Muckově a dojde k podstatnému vylepšení celého areálu.

V okruhu působení Farmy Milná jsou rovněž i obě města v lipenské oblasti – **Vyšší Brod a Horní Planá**. Obě dvě města především z hlediska působnosti Stavebních úřadů při MěÚ a Vyšší Brod na jehož katastrech farma hospodaří.

Na obr.zleva Jaroslava Grohmanová, Roman Šára/oba referenti St.úřadu H.Planá/, Ing. Milan Záležák, starosta města Vyšší Brod a Ing. Tibor Ďureje vedoucí St.úřadu V.Brod

Spolupráce s ostatními podnikateli v okruhu působnosti farmy je především z hlediska Farmy Milná bezproblémová. Prakticky od samého počátku spolupracuje s farmou **soukromý zemědělec na Malšíně** – František STÍSKALA (obr.zleva). V zemědělství podniká rovněž od roku 1993, je zaměřen na rostlinnou i živočišnou produkci a o spolupráci s Farmou Milná, s.r.o. říká, že je velmi dobrá. Oba své vzájemně dobré vztahy potvrzují sousedskou výpomocí i dobrými vztahy na úseku myslivosti a honebního společenstva.

Firma Cavallo, s.r.o. Černá v Pošumaví získala v privatizaci majetek zemědělské farmy v Černé, patřící pod Statek Černá,s.p. Původní majitelkou byla Eva Palyzová, nynějším vlastníkem je její vnuk Mgr. Jan PALYZA(uprostřed).Vzájemná spolupráce mezi subjekty vychází ze sousedství katastrů.

Společnost Sitter s.r.o. Valtrov, majitel Wilhelm SITTER(vpravo), hospodaří jako ekologická farma na pravém břehu Lipenské přehrady, chová rovněž masný skot, takže vzájemné výměny zkušeností jsou rovněž oběma subjektům blízké.

Dlouhodobá spolupráce, zejména na úseku myslivosti, je s firmou **Agrowald, s.r.o. Rožberk nad Vltavou**. Tato firma vznikla privatizací bývalého statku Přízeř a zemědělských služeb Vyšší Brod a vedle ekologického zemědělství se nyní zabývá i lesnictvím, těžbou dřeva a mysliveckou činností.

Farma Frymburk, s.r.o., jednatel Josef ŠEDIVÝ, Kaplice, podniká v objektech živočišné výroby ve Frymburku a rovněž podle potřeby spolupracuje s farmou Milná,s.r.o.

Obchodní firma Ing. Miluše NOVÁ Kyselov, podniká v zemědělském areálu bývalého Statku Kyselov a s Farmou Milná rovněž podle potřeby vzájemně jednají.

Vzájemná spolupráce probíhá i na úseku školství a vědy

Hlavním posláním Farmy Milná,s.r.o. je především produkce živočišné výroby, zaměřená na odchov masného skotu v ekologických podmínkách a v souladu s ochranou krajiny a přírody.Jsou to oblasti, které je možné a dokonce nutné konzultovat s odborným školstvím a vědeckými institucemi.

Farma tak již dlouhodobě a úspěšně spolupracuje na získávání nových poznatků se **Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity**.Mnoho otázek kolem odchovu skotu, ale i výstavby a rekonstrukcí konzultuje farma již dlouhá léta s **Výzkumným ústavem živočišné výroby v Uhříněvsi**.

Prostřednictvím **Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky a informací Praha** byla Farma Milná zařazena mezi dvě firmy v České republice, které jsou zapojeny do systému mezinárodního sledování ekonomiky, které má sídlo v Ústavu zemědělské podnikové ekonomiky v Braunschwigu v Německu. Tam dodává informace a současně odtud zpětně získává poznatky z podobných zón.

Spolupráce s bankovními ústavy

Více jak 15 let využívá Farma Milná služeb rakouského bankovního ústavu **Oberbank AG** s pobočkou v Českém Krumlově.

Jak konstatuje **vedoucí filiálky Oberbank AG v Českém Krumlově Ing. Jan ŘEPA** je farma typický klient o kterého usilují, neboť se jedná o klasickou rodinnou firmu. Firma splňuje všechna požadovaná kritéria, která obnáší úvěrový proces a tak v této oblasti nejsou žádné problémy.

Ing. Jan Řepa zná dobře podnikatelský záměr Farmy Milná, její bonitu, čili schopnost splatit dlužný úvěr, přesto sleduje tok půjčených finančních prostředků a jejich zhodnocení přímo na místě (viz obr. z kolaudace staveb na Milné a Ostrově, kolaudace rybníka Kuželů u Lutové)

Přestože Farma Milná, s.r.o. považuje Oberbank AG dlouhodobě za jakousi svou hlavní bankovní instituci, využívá rovněž služeb dalších bankovních ústavů a to **GE Money Bank a Komerční banku**. I s těmito institucemi je vzájemná spolupráce na dobré úrovni.

 GE Money Bank

Prezentace farmy v odborném i denním tisku

Publikace k 20.výročí hospodaření Farmy Milná, s.r.o. se pomalu blíží k závěru. Z dosavadního textu, který přibližuje činnost farmy během celého dvacetiletí, snadno zjistíme, že farma prošla vývojem, jaký v těchto podmínkách regionu nemá obdoby. Na všech úsecích její dosavadní činnosti je vidět znatelný pokrok, zejména výstavbou a rekonstrukcí všech zemědělských areálů se podstatně změnil celkový vzhled budov a celého intravilánu. Firma dává názorný příklad, jak by se na Šumavě mělo hospodařit ku prospěchu nejen svému, ale celé oblasti, krajiny a přírody.

Je proto zcela přirozené, že tyto výsledky prezentuje v tisku, jak regionálním, tak odborném. První článek Ing. Františka Záhory vyšel 26.července 2009 v Českokrumlovském deníku. V roce 2010 začínají rozsáhlé rekonstrukce stájí, o kterých (a nejen o nich), píše redaktor Lukáš Rytina v odborném časopise *Náš chov* č.12/2010. Rovněž další článek zabývající se touto problematikou napsal Ing. František Záhora a vyšel v odborném týdeníku *Zemědělec* č.50 / 2010. V roce 2011 byly investiční akce dokončeny, což opět prezentoval Ing. František Záhora v týdeníku *Zemědělec* č.45 / 2011 a svým článkem v Českokrumlovském deníku dne 20. října 2011 zhodnotila celou akci šéfredaktorka Zuzana Kyselová. V květnu roku 2013 bude firma slavit již zmíněné výročí a tak k této příležitosti stručně shrnul její dosavadní působení Ing. František Záhora v týdeníku *Zemědělec* č.?

Prezentace firmy začala Publikací k 15. výročí trvání a pak pokračovaly jednotlivé Ročenky v letech 2009, 2010 a 2011, které se setkaly s velkým ohlasem u všech, kteří měli možnost se s nimi seznámit.

Jakákoliv prezentace Farmy Milná, s.r.o. jistě přinese zdroj poučení budoucím pokolením.

EKONOMIKA, PRODUKTIVITA, **RACIONALIZACE, EFEKTIVITA**

Důležité ekonomické pojmy nacházíme v názvu této, téměř poslední kapitoly, naší výroční publikace. Zdálo by se, že jsou to pojmy již „otřelé“, že jsou to fráze, které jsme slyšeli již v dřívějším stádiu hospodaření. Každý dobrý hospodář však tyto pojmy dokonale ovládá. Ví, že musí být i dobrým ekonomem, musí usilovat o stále zdokonalování výroby v podniku, snažit se o stále hospodárnější způsob práce a výroby. Ví, že pojmy produktivita, racionalizace a efektivita jsou vzájemně propojeny a provázány a vytváří dohromady celou ekonomiku firmy.

Na Farmě Milná, s.r.o. všechny tyto základní ekonomické ukazatele po celou dobu hospodaření fungují a jsou pravidelně sledovány. Postupný přechod z roztržštěné zemědělské výroby a zaměření na odchov skotu a s tím spojené zajištění veškerých podmínek, to jsou základy počáteční racionalizace výroby. Farma si stanovila, co bude v jejích přírodních podmínkách, navíc při dodržování environmentálních opatření nejvýhodnější a co přinese postupné zvyšování tržeb a tím dosažení potřebného zisku.

Odchov masného skotu tak začal být základní prioritou v hospodaření farmy, proto i veškeré navazující činnosti tomuto směru musely být podřízeny. Základem byla především postupná investiční výstavba nových, všem potřebným ukazatelům odpovídajících, stájí. V lokalitě Milná bylo v posledním období investováno do výstavby, rekonstrukcí a výstavby bioplynové stanice celkem 62 mil. Kč. Celkově bylo za 20 let hospodaření investováno do staveb 82 mil. Kč, do nákupu strojů a zařízení 37 mil. Kč a navíc ještě několik desítek milionů Kč do nákupu pozemků.

Farma dokázala dokonale využít možností čerpání dotací, které byly poskytnuty v rozmezí 40 – 50% v právě nepřijatelnějších termínech, což podstatně pomohlo k rozvoji celé hospodářské činnosti. Zejména po vstupu ČR do Evropské unie se situace znatelně zlepšila.

Výstavbou nových boxových stájí došlo k zracionalizování výroby nejen snížením počtu pracovníků, ale podstatným omezením ztrát. Bylo nutno postupně zabezpečit dostatečnou krmivovou základnu, pro toto zajištění investovat do strojového vybavení, což přineslo efektivitu ve sklizňových pracech, neboť se podstatně zvýšila „palebná síla“.

Farma Milná, s.r.o. se postupně dostala do stádia, kdy hlavním ekonomickým ukazatelem je výše tržeb. V roce 2012 se utržilo celkem 8 255 tis. Kč za zvířata, přičemž některé firmy na obdobných výměrách a ve stejných podmínkách dosahují kolem 2 – 3 mil. Kč tržeb.

K dosažení stále vyšších tržeb je ovšem nutné zvyšovat prodej, z čehož se odvíjí i další navyšování stavů skotu. Farma v současnosti chová 600 ks krav, ale hodlá jít i výše a postupně se dostat na 90 - 100 dobytčích jednotek na 100 ha. Výstavbou bioplynové stanice a zužitkováním dalších 400 ha porostů, se k tomuto cíli přibližuje.

Na Milné nyní ročně vyrobí kolem 208 tis. kg hovězího masa a prodává kolem 520 ks skotu. V roce 2012 farma prodala celkem 436 ks skotu, průměrná cena za kus činila 18 934 Kč. Z tohoto počtu se prodalo 318 ks do zahraničí, do lokalit v Rakousku, Švýcarsku, Turecku a Slovinsku. Na tuzemský trh se prodalo 118 ks, což činí 27%.

Při realizaci prodeje se firma snaží vyhnout extrémním špičkám na podzim a část přesouvá na jaro, zefektivnila prodej zástavového skotu bez meziprodejců a není jí ani lhostejné, kam její výrobky směřují. Ty jdou ze 70% na export do výše uvedených zemí, kde dosahují vyšší ceny a parametry skotu jsou velmi kladně hodnoceny.

Vysoké zatížení dobytčími jednotkami a dosahované tržby jsou známkou poměrně vysoké rentability, která bude umožňovat i další rozvoj v budoucím období.

Farma Milná, s.r.o. si vytvořila dostatečný prostor pro navyšování nejen tržeb, ale i celkového hospodářského výsledku. Každý rok vytváří farma 8 – 12 mil. Kč zisku, což opět znamená možnost vyššího vkladu do investic.

V jednotlivých kapitolách publikace se vyskytuje řada údajů, která ukazují na efektivnost, hospodárnost a prosperitu rodinné farmy po celou dobu jejího dvacetiletého působení.

SOUHRNNÝ POHLED NA 20.LET ZEMĚDĚLSKÉHO RODINNÉHO PODNIKÁNÍ NA FARMĚ MILNÁ,S.R.O.

Ing. Václav Valenta prožil celý svůj pracovní život v zemědělských funkcích. Byl především a nadále je odborníkem v živočišné výrobě, znal dokonale tento kraj a tak v období privatizace statku podal privatizační projekt na provoz Milná, Statku Frymburk s.p. a byl úspěšný.

Bylo to v květnu roku 1993, kdy mu byl zemědělský provoz pronajat a vzápětí založil firmu **Farma Milná,s.r.o.** a se svou dcerou se stali spoluhlajiteli.

V letošním roce si rodinná firma připomíná **20 let svého trvání** a při pohledu na všechno, čeho se svými zaměstnanci na farmě dosáhli, mohou být právem hrdí a spokojení.

Samotné začátky ovšem nebyly nijak jednoduché, určitou dobu se vyrábělo všechno, tak jak bylo předtím zvykem, to znamená obiloviny, řepka a další plodiny a vedle masa byla hlavním produktem výroba mléka. Stav zaměstnanců byl však poloviční a tak se postupně začala výroba měnit, upustilo se od pěstování všech plodin a orientace se soustředila především na chov masného skotu a zabezpečení krmivové základny pro jeho výživu.

Přesto ještě dalších 14 let farma produkovala mléko a dosahovala velice dobrých výsledků, což bylo jistě i vlivem křížení našeho Červenostakatého plemene s Holštýnským typem, neboť křížanky měly velmi dobré parametry. Produkci mléka ukončili na farmě v roce 2007, kdy dosáhli užitkovosti 7 182 l na dojnici, přičemž měli ve stádě i řadu krav s laktací 8 000 až 9 000 l mléka. V té době se ovšem dostávali do problémů se zabezpečením výživy, neboť v daných pěstivelských podmínkách nebylo možno reálně pěstovat kukuřici, takže byli v neustálém deficitu s energií. Rozhodujícím faktorem bylo i to, že farma vstoupila v roce 2000 do ekologického zemědělství, čím došlo k omezení spotřeby konvenčních krmiv, jejichž představitelem je právě kukuřice.

Souběžně s tím se na farmě rozvinul odchov masného skotu, na což se farma orientovala již od roku 1996. Jako základ bylo zvoleno plemeno Aberdeen Angus(AA) v černém provedení. Stávající jalovice Červenostakatého plemene začali křížit s býky AA černé barvy, vedle toho se však choval i skot AA Red, čili v červeném provedení. Promyšlenou koncepcí začali křížit AA Red s masným Simentálem i plemenem Limousin, částečně i mezi sebou masný Simentál a Limousin.

Farma pro tyto účely nakupuje již řadu let velmi kvalitní plemenné býky, které v testovacím období dosáhli vynikajících výsledků. V roce 2012 chovali na farmě 19 ks kvalitních býků plemene Aberdeen Angus, Simentál a Limousin.

Když bylo v počátcích kopecně rozhodnuto o zaměření na masný skot, organizovala se pastva v pastevních areálech v počtu 60 – 80 ks krav.Kolem roku 2002 se však stáda rozčlenila na menší celky o 30 - 35 ks krav a k nim telata a plemenný býk. Nízký počet kusů ve stádech má řadu výhod – méně zatěžují krajinu, o jednotlivých kusech je přehled, stáda jsou vyrovnaná, dosahuje se vyšší natality i dlouhověkosti krav.

Stávající pastevní areály se opravovaly, nutno však bylo postupně budovat nové, což farma zajišťovala odlesňováním bývalé zemědělské půdy a jejím navracením do koloběhu výroby.Důležité bylo, že v této fázi výstavby nových pastevních areálů dokázala farma využít i formy dotačního systému, čímž postupně na farmě vzniklo 18 pastevních areálů, v kterých bylo umístěno 26 stád s celkovým počtem přes 1 300 ks skotu.

V pastevních areálech zůstávala zvířata i v zimním období, kde jim byla vytvořena zimoviště v chráněných výběžcích lesa a v blízkosti umístěna i krmiště. Přestože se skotu dostávalo pravidelné péče, přece jen nastal problém zajistit všechny potřebné podmínky pro svobodný vývoj zvířat / welfare/, zejména ve vlhkém jarním období. V drsnějších zimách bylo obtížnější zajistit včasný dovoz krmiva, nehledě na vyšší spotřebu pohonných hmot a na to, že zimoviště, která na farmě zabírala 92 ha ploch byla prakticky znehodnocena. Všechny tyto důvody vedly k tomu, že se majitelé rozhodli pustit se do rekonstrukce stávajících stájí a objektů živočišné výroby, které tak umožní ustát většinu dobytka přes zimu ve stájích. Jako ekologická farma musí především umožnit zvířatům chovat se jednak naprosto přirozeně, být v pohodě a netrpět v období nepříznivých povětrnostních šumavských podmínek.

Farma Milná, s.r.o. hospodaří v současné době na ploše 1 800 ha zemědělské půdy, která se rozkládá v obvodu tří obcí a v devíti katastrálních územích. Své hlavní aktivity soustředí do provozů Milná, Malšín a Muckov. Podmínky těchto provozů jsou poněkud rozdílné, zejména z hlediska klimatických podmínek. Hospodaří se v nadmořských výškách od 728 do 800 m.n.m. při průměrné roční teplotě 5 - 7°C a průměrných ročních srážek kolem 800 mm. V těchto třech lokalitách se nachází osm objektů živočišné výroby, z nichž sedm bylo rekonstruováno.

Jelikož absolutně nosným produktem farmy je odchov masného skotu a je snaha ještě více rozšířit stavy, pak jsou i z tohoto hlediska investice nutné a vlastní finanční náklady, které činí vedle poskytnutých dotací 40 - 50 procent, se dlouhodobě vyplatí.

Rekonstrukce stávajících objektů živočišné výroby probíhala v letech 2009 až 2011, byla to za celou dobu hospodaření největší investiční akce. Byl vybudován kompletní areál sedmi stájí s kapacitou 600 krav a 500 telat nákladem 43 mil. Kč. Akce probíhala ve dvou etapách, nejprve se rekonstruovaly stáje na Milné a Muckově a s nimi i senážní žlab a ve druhé etapě se prováděla rekonstrukce stájí na Malšíně.

Všechny původně vazné systémy byly zrekonstruovány na volné boxové ustájení se zachováním volného pobytu skotu, který má přístup i k venkovním zastřešeným krmištím. Ve vnitřních individuálních boxech se používá systém hluboké podestýlky, pro telata jsou vyčleněny samostatné prostory a jsou zde i kotce pro krávy s těžšími porody, případně pro poporodní komplikace a nemocná zvířata.

Zajímavostí je rovněž skutečnost, že stavby jsou bez zateplení, ze stran od krmiště jsou však chráněny roletami kvůli průvanu, dešti a vlhkému sněhu.

Zrekonstruované stavby vykazují známky vysoké kvality jak z hlediska potřeby zvířat, tak i ekologické a estetické stránky.

Po provedených rekonstrukcích stájí, které znamenají další nárůst početního stavu skotu, zůstávají na Farmě Milná, s.r.o. stále přebytky objemné píce na ploše kolem 400 ha. Aby tato plocha byla účelně využita, majitelé po koncepčním uvážení rozhodli, že přebytky objemných krmiv zužitkují v bioplynové stanici. Ta se také začala v roce 2012 stavět, její kapacita bude činit přes 7 000 t biomasy za rok při výkonu 250 kWh. Vedlejším produktem bude tzv. digestát s produkcí rovněž přes 7 000 t, který bude využíván jako kvalitní hnojivo na pozemcích farmy. Celá výstavba fermentační stanice zahrnuje rovněž tři plata na senážovanou trávu a chlévskou mrvu. Stavba bude uvedena do zkušebního provozu k 15. dubnu 2013 a její náklady činily 42 mil. Kč včetně nákupu nové technologie kompletní sklízecí linky.

Vedle svého hlavního zemědělského zaměření rozvíjí farma též vedlejší, doplňkové činnosti, které jsou však součástí podnikání v zemědělství.

Systémově se zabývá lesní činností na 24 ha vlastních lesů, kde provádí nejen probírky a těžbu, ale i novou výsadbu ve formě lesních školek a jejich ošetřování. Na ploše 45 ha provádí odlesňování dlouholetých náletů dřevin a vrací tyto plochy zpět do koloběhu

zemědělského obhospodařování, kam historicky patří. Veškerá činnost je pod odborným dohledem vlastního lesního hospodáře.

Od roku 2005 začala farma s výstavbou a rekonstrukcí rybníků, čímž plní svůj koncepční program ochrany a údržby krajiny a snahu zachovat přirozené krajinné prostředí pro budoucí generace. V současné době obhospodařuje tři rybníky s rozlohou vodní plochy kolem čtyř hektarů. V rybnících se nechová tržní ryba, ale násada pro potřebu rybářských firem. O rybníční hospodaření se rovněž stará odborný pracovník – baštýř.

Jelikož se pozemky farmy rozkládají v působnosti šesti mysliveckých revírů, pronajala si farma pozemky, ponejvíce od Lesů ČR a rovněž soukromníků a provozuje ve dvou honitbách právo myslivosti. Rozloha obou revírů činí 3 235 ha a vedle odstřelu, především černé a srnčí zvěře, je hlavním posláním celoroční péče o zvěř. Pod odborným dohledem dvou mysliveckých hospodářů je již několik let dosahováno dobrého hospodaření.

Farma Milná s.r.o. hospodaří v současné době na pozemcích 23, dnes většinou již zaniklých osad, kde se rozvíjelo zemědělství minimálně 650 let. Dnešní hospodaření farmy naplňuje původní poslání Šumavy a z mnohastrukturálního zemědělství se selektuje na trvalé travní porosty a odchov masného skotu. Masný skot je nové odvětví posledních 20 let a postupně se zabydluje zejména v extrémějších podmínkách, především na Šumavě. Farma Milná zvolila cestu postupného zvyšování zatížení skotem po vzoru sousedních zemí Rakouska a Bavorska, nikoliv snadnější cestou některých v sousedství hospodařících firem. Cílem je dostat se na zatížení 90- 100 dobytčích jednotek na 100 ha půdy, v současnosti je zatížení 57 DJ/100 ha, výstavbou bioplynové stanice se spotřebuje objemná píce v hodnotě 40 DJ. Vyšší zatížení znamená rovněž vyšší tržby, což nadále udržuje stávající poměrně vysokou rentabilitu a rozvoj. Vysoké tržby, rentabilita, efektivita a rozvoj celé farmy a současně vysoká kulturnost prostředí i péče o všechny zaměstnance, to je prvořadý úkol Farmy Milná, s.r.o. i v dalších letech zemědělského, ekologického hospodaření v této části Šumavy.

STRATEGICKÝ ZÁMĚR FARMY PRO DALŠÍ OBDOBÍ = veškerý skot mít přes zimní období ustájen v moderních stájích. Zatím je úkol plněn asi z 80%, ale již v roce 2013 bude provedena rekonstrukce stáje na Muckově II., kde by mělo být 91 míst masných krav + stádo koní. Dále se počítá s dostavbou objektu ocelokolny na Muckově s kapacitou 66 krav. Je sice podána žádost o dotaci, ale pokud nebude farma úspěšná, proběhne rekonstrukce z vlastních zdrojů. Pozornost bude věnována i pozemkům, na kterých bude nutno v některých případech provést odvodnění, systémově se začínají navracet do zemědělského obhospodařování plochy, které byly po roce 1945 zalesněny nálety.

Farma se na místo mulčování některých ploch soustředí na sklizeň objemné píce ve třech sečích, což ovšem znamená věnovat pozornost přihnojování ploch chlévskou mrvou a od roku 2013 i digestátem z bioplynové stanice.

V neposlední řadě se farma náležitě postará o řádné uložení mechanizačních prostředků, o vyasfaltování, případně vybetonování dalších ploch v intravilánu, prostě o zajištění kulturnosti hospodaření na určité úrovni.

OSLAVY 15.VÝROČÍ FIRMY A VYDANÉ ROČENKY

V roce 2008 si pracovníci Farmy Milná, s.r.o. připomněli 15. výročí trvání firmy, což si připomenuli malou oslavou na Dolní Vltavici. Zde také vznikl nápad majitele zkusit k tomuto výročí vydat publikaci. Ta shrnula jak dávnou historii původních obcí a osad v katastru, kde farma hospodaří, ale především dosavadní průběh zemědělského podnikání.

Publikace k 15. výročí firmy zaujala téměř všechny zainteresované osoby a tak bylo rozhodnuto zajistit vydání Ročenky za rok 2009 a poté i v dalších následujících letech.

Ročenky tak zajistily zdokumentování téměř všech prací na farmě během celého roku. Publikaci k výročí i další Ročenky opatřil textem a velkým množstvím fotografií Ing. František Záhora, tisk provedla firma FOP Černý Josef z Černé v Pošumaví.

ZÁVĚREČNÉ SLOVO ING. V. VALENTY

Tato publikace, kterou vydáváme k 20. výročí trvání Farmy Milná, s.r.o. a jejímž autorem je Ing. František Záhora, má především ukázat jakým vývojem prošla tato malá část jižní Šumavy. Publikace mapuje především druhou polovinu 20.století a počátek 21. století.

Přináší poznatky o tom, jak mnohdy dramatické změny v počtu obyvatel nastaly v druhé polovině 20.století po odsunu německého obyvatelstva.

Zároveň vyjadřuje i těžkosti v udržování venkovského prostoru nejen v zemědělství. Ukazuje podrobný vývoj státních statků na území a na závěr práci na soukromém majetku.

Publikace přináší pohled rovněž na výrazné až zásadní strukturální změny ve výrobním zaměření celé oblasti, zejména po vstupu České republiky do Evropské unie.

Fotodokumentace, která doplňuje text, dává možnost posoudit i velký rozvoj mechanizačních prostředků v posledních 30 – 50 letech.

V publikaci podchycený rozvoj naší farmy za období dvaceti let, kdy bylo dosaženo za přispění všech zaměstnanců výrazných úspěchů, nás zavazuje k pokračování tohoto trendu i v dalších letech .

Každá práce je vaším vlastním, vámi podepsaným portrétem.

Reinhard K. Sprenger

V publikaci byly použity materiály z následujících zdrojů:

Z internetu webové stránky

Kohoutí kříž;
 Zaniklé obce;
 Cenia-Národní inventarizace kontaminovaných míst;
 Ústřední archiv zeměměřictví a katastru v Praze;
 Mapy.cz
 Historische Databank Böhmerwald;
 ckrumlov.info;
 Ottova encyklopedie;
 Historický lexikon obcí 2005.

Další materiály

Kronika obce Černá v Pošumaví;
 Kronika městyse Frymburk;
 Výběr z díla Františka Schussera.
 Publikace Farmy Milná, s.r.o. k 15.výročí firmy
 Ročenka Farmy Milná, s. r.o. 2009
 Ročenka Farmy Milná, s.r.o. 2010
 Ročenka Farmy Milná, s.r.o. 2011

V naprosté většině bylo z uvedených materiálů čerpáno pro potřeby historické části publikace. Všechny uvedené fotografie, které nemají autora – pořídil Ing. František Záhora

Publikace vznikla spoluprací autora Ing.Františka Záhory s ředitelem Farmy Milná, s.r.o. a spolujatelem Ing. Václavem Valentou, který poskytoval především poznatky odborného rázu.První vzájemný kontakt proběhl 31.července 2012, do tiskárny byl materiál odevzdán 5.dubna 2013.

***AŤ TATO PUBLIKACE PŘINESE RADOST PRACOVNÍKŮM
 A PŘÍZNIVCŮM FIRMY A JE ZDROJEM POUČENÍ PRO
 BUDOUCÍ POKOLENÍ!***

přeje autor

OBSAH PUBLIKACE

4	Úvodní stručné zhodnocení vývoje hospodaření
5	HISTORIE ZÁJMOVÉ OBLASTI
5	<i>Od prvního osídlení do roku 1945</i>
6	Stručná historie Frymburka
7	Historie obce Milná
8	Historie Hruštic
10	Historie Kovářova
11	Historie Hrdoňova
12	Historie Bobovce
12	Historie Posudova
14	<i>Od roku 1945 všeobecně</i>
14	Konec II.sv.války a osvobození
14	Odsun německého obyvatelstva
14	Osídlování oblasti
15	<i>Milná – zemědělské hospodaření – postupný vývoj</i>
15	Horská pastvinářská družstva
15	Založení Jednotného zemědělského družstva
15	Vznik Státního statku Frymburk
15	Vznik Státního statku Černá v Pošumaví
15	Opět Státní statek Frymburk
16	Oborový podnik Státní statky Šumava – odštěpné závody
16	<i>Některé ukazatele výroby OZ 02 Frymburk v roce 1981</i>
17	<i>Osevní plochy na Milné v r. 1985</i>
17	Vznik Agrokombinátu Šumava
17	<i>Plánovaná výstavba na Milné</i>
17	<i>Konec platnosti některých ekonomických ukazatelů</i>
18	Vznik Statku Frymburk, státní podnik
18	<i>Porovnání vybraných položek k 30.6.1991</i>
19	Ukončení činnosti provozu Milná
21	Vznik a začátky rodinné firmy – Farma Milná, s.r.o.
22	Údobí uzavírání nájemních smluv
23	Výpis z obchodního rejstříku firmy
24	Začátky zemědělského hospodaření
24	Začátek a postupný vývoj slovy Ing. V. Valenty
26	Rovněž první vedoucí farmy Frant. Vlach vzpomíná
28	Farma se rozšiřuje o Malšín – Ostrov
29	Historie oblasti Malšín – Ostrov
29	Malšín
30	Ostrov
31	Větrná
32	Horní Dlouhá
33	Prodej na základě privatizačního projektu
34	Areál živočišné výroby na Muckově součásti farmy
35	Stručně k historii Muckova
36	Vypráví pamětník František Novotný
37	Farma hospodaří ekologicky
39	Zemědělská půda na Farmě – vývoj ploch

40	ZÁKLADNÍ ZEMĚDĚLSKÉ AKTIVITY
40	Rostlinná výroba a mechanizace
40	Sklizeň senáže
44	Sklizeň sena
46	Pěstování obilovin
47	Systém hnojení na farmě
47	Oprávenství a čerpací stanice PHM
48	Živočišná výroba – základ produkce
48	<i>Výroba a produkce mléka</i>
49	<i>Odchov masného skotu – nosný produkt firmy</i>
49	Plemenné zaměření, křížení
49	Plemenní býci na farmě
51	Systém odchovu masného skotu
51	Rozčlenění do menších stád
51	Pastevní areály
52	Zimoviště
53	Telata – základ stáda
54	Vývoj početního stavu skotu
56	Produkce a prodej
57	Mechanizace na úseku živočišné výroby
58	REKONSTRUKCE, VÝSTAVBA, ÚPRAVY FARMY
58	<i>Rekonstrukce objektů živočišné výroby</i>
58	Provoz Milná a Muckov
61	Rekonstrukce na Muckově
62	Příprava stájí na běžný provoz – naskladňování dobytka
62	Provoz Malšín – Ostrov
64	Letecké snímky rekonstruovaných objektů
65	Hlavní protagonisté rekonstrukcí na Farmě Milná, s.r.o.
67	Příprava stájí a naskladňování dobytka na Malšíně
69	Jak funguje systém odchovu v nových stájích?
69	<i>Výstavba bioplynové stanice na Milné</i>
71	<i>Další úpravy a výstavby na farmě</i>
71	Úprava intravilánu
72	Intravilán na Ostrově
72	Vstupní prostor na Ostrově
73	Vstupní prostor na Milné
73	Likvidace ubikace na Milné
73	Kolna na Muckově
74	Přístřešky pro skot a koně
74	Přístřešek na Ostrově
74	Truhlářská dílna
75	DOPLŇKOVÉ ZEMĚDĚLSKÉ ČINNOSTI
75	Lesy a lesní činnost
77	Myslivost a péče o zvěř
79	Výroční schůze Honebního společenstva
80	Rybníky na farmě
82	ZAMĚSTNANCI FIRMY, SOCIÁLNÍ OBLAST
83	Vedoucí pracovníci farmy v průběhu 20 let
83	Současní zaměstnanci
86	Mzdová a sociální oblast

86	Bytový fond
86	Stravování
87	ZÁJMOVÉ AKTIVITY, TURISMUS, REKREACE
87	Chov koní
87	Chov ovcí
88	Vztah k turistice a rekreaci
89	SPOLUPRÁCE S OBCEMI, PODNIKATELI, INSTITUCEMI
89	Obce v okruhu působnosti farmy- Městys Frymburk; Obec Malšín; Obec Černá v Pošumaví; Město Vyšší Brod; Město Horní Planá
90	Spolupráce s podnikateli – František Stískala; Fi Cavalo,s.r.o. Černá; Sitter,s.r.o. Valtrov; Agrowald Rožmberk; Farma Frymburk,s.r.o.; Ing. Miluše Nová
90	Spolupráce na úseku školství a vědy –Zemědělská fakulta JČU; Výzkumný ústav živočišné výroby Uhřetěves; Výzkumný ústav zem. ekonomiky a informací Praha
91	Spolupráce s bankovními ústavu- Oberbank, pobočka Č.Krumlov; GE Money Bank Č.Krumlov; Komerční banka Č.Krumlov
91	Prezentace farmy v odborném i denním tisku
92	EKONOMIKA,PRODUKTIVITA,RACIONALIZACE,EFEKTIVITA
94	SOUHRNNÝ POHLED NA 20 LET RODINNÉHO PODNIKÁNÍ
97	Oslavy 15.výročí firmy a vydané Ročenky
98	ZÁVĚREČNÉ SLOVO ING.VÁCLAVA VALENTY
99	Použitý materiál v publikaci
100	Obsah publikace
103	Tiráž – soupis informací o publikaci

Pohled na dům rodiny Valentových v Českém Krumlově

PUBLIKACE K 20. VÝROČÍ FIRMY

F a r m a M i l n á, s. r. o.

Vydal: Farma Milná, s.r.o.

Autor textu: Ing. František Záhora

Autor fotodokumentace: Ing. František Záhora

Sazba a grafické zpracování : Ing. František Záhora

Tisk: © TISKÁRNA ČERNÝ s.r.o., Černá v Pošumaví 149

Datum vydání: duben 2013

Náklad: 120 ks

Neprodejné